

Európai Beruházási Bank Csoport • Európai Beruházási Bank Csoport • Európai Beruházási Bank Csoport • Európai Beruházási Bank Csoport

I. kötet

Tevékenységi jelentés és beszámoló a társadalmi felelősségvállalásról

Európai Beruházási Bank Csoport • Európai Beruházási Bank Csoport • Európai Beruházási Bank Csoport • Európai Beruházási Bank Csoport

I. kötet

Tevékenységi jelentés és beszámoló a társadalmi felelősségvállalásról

Az EBB-csoport 2007. évi éves jelentése három kötetből áll:

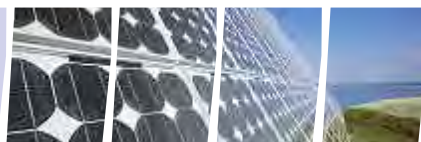
- Az EBB-csoport elmúlt évi tevékenységét és jövőre vonatkozó terveit bemutató tevékenységi jelentés és beszámoló a társadalmi felelősségvállalásról;
- Az EBB-csoport, az EBB, a (cotonoui) beruházási keret, a FEMIP letéti alap és az EBA pénzügyi kimutatásait tartalmazó pénzügyi jelentés, a kiegészítő mellékletekkel együtt;
- Az EBB által 2007-ben finanszírozott beruházásokat, illetve kibocsátási ügyleteket, valamint az EBA projektjeit listaszerűen bemutató statisztikai jelentés, a tárgyév és az elmúlt öt év adatait tartalmazó összefoglaló táblázatokkal együtt.

A kiadvány CD melléklete az EBB éves jelentésének három kötetét, a bank társadalmi felelősségvállalásról szóló 2007. évi beszámolóját, valamint a 2007-ben megjelent jelentősebb banki kiadványokat és dokumentumokat tartalmazza különböző nyelveken.

Az éves jelentés a bank honlapján, a www.eib.org/report címen is hozzáférhető.

Tartalom

EBB-csoport: főbb adatok (az alapszabály szerinti bontásban)	4
EBB-csoport: konszolidált mérlegkivonat	5
Elnöki összefoglaló	6
A 2008–2010. évi ügyviteli terv	8
Az EBB-csoport tevékenysége 2007-ben	12
⇒ Kiegyenlített fejlődés az egész Európai Unióban	13
⇒ Innovációs támogatás	16
⇒ Környezeti fenntarthatóság	20
⇒ Transzeurópai hálózatok: közlekedési és szállítási rendszerek Európának	25
⇒ A kis- és középvállalkozások támogatása	30
⇒ Fenntartható, versenyképes és biztonságos energiaellátás	33
⇒ Tagjelölt és lehetséges tagjelölt országok	37
⇒ Szomszédos államok és partnerországok	39
⇒ Akcs-térség, ázsiai és latin-amerikai partnerországok	43
⇒ Az EBB forrásai	47
A bankcsoport irányítása és működése	50
⇒ Együttműködés más szervezetekkel	51
⇒ Cégirányítás és elszámoltatható működés	53
⇒ Ökológiai lábnyom és felelős működés	57
⇒ Az EBB igazgatási szervei	59
⇒ Az EBB Igazgatási Bizottsága	62
⇒ Az EBB szervezeti felépítése	63
⇒ Az EBA igazgatási szervei	68
Az EBB-csoport támogatására jogosult beruházások	69
Az EBB-csoport címei	70

EBB-csoport: főbb adatok (az alapszabály szerinti bontásban)

Európai Beruházási Bank

Az EBB 2007. évi tevékenysége számokban

(millió euró)

Szerződött hitelállomány	47 820
Az Európai Unió országában	41 431
A partnerországokban	6 389
Jóváhagyott hitelállomány	56 455
Az Európai Unió országában	48 664
A partnerországokban	7 791
Folyósított hitelállomány	43 420
Banki forrásból	38 852
Költségvetési forrásokból	4 568
Forrásbevonás (átváltás előtt)	54 725*
Közösségi fizetőeszközökben	32 835
Nem közösségi fizetőeszközökben	21 890

2007. december 31-i állapot:

Kötelezettségek és követelések összállománya	
Banki forrásból nyújtott kölcsönök	324 753
Garanciavállalások	165
Finanszírozás költségvetési forrásokból	1 785
Rövid, közép- és hosszú lejáratú forrásállomány	254 221
Saját tőke	33 437
Mérlegfőösszeg	301 854
Tárgyévi nettó eredmény	1 633
Jegyzett tőke	164 808
ebből befizetett vagy befizetendő	8 240

Európai Beruházási Alap

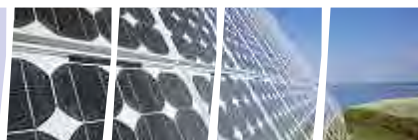
Az EBA 2007. évi tevékenysége számokban

Szerződött állomány	1 918
Kockázattitőke-ügyletek	521
Garanciavállalás	1 397

2007. december 31-i állapot:

Követelésállomány	15 971
Kockázattitőke-ügyletek összesen	4 388
Garanciavállalás összesen	11 584
Saját tőke	965
Mérlegfőösszeg	1 074
Tárgyévi nettó eredmény	50
Jegyzett tőke	2 770
ebből befizetett	554

(*) Az Igazgatótanács által a 2007. évre jóváhagyott éves forrásbevonási terv alapján szerzett források, beleértve a 2006-ban végrehajtott, de a 2007. évi tervhez tartozó 77 millió eurós forrásbevonást.

EBB-csoport: konszolidált mérlegkivonat

2007. december 31-én (ezer euróban)

ESZKÖZÖK (aktívák)	2007.12.31	FORRÁSOK (passzívák)	2007.12.31
1. Készpénz és számlakövetelések központi bankokkal, illetve postai elszámolóközpontokkal szemben	27 318	1. Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	
2. Jegybanki refinanszírozásra alkalmas kincstárjegyek	2 273 135	a) meghatározott lejáratú időponttal vagy felmondási idővel	341 757
3. Hitelintézeteknek nyújtott kölcsönök és hitelek			341 757
a) látra szóló	286 263	2. Okiratban foglalt kötelezettségek	
b) egyéb hitelek és követelések	15 816 580	a) kibocsátott, adósságot megtestesítő értékpapírok	259 280 003
c) kölcsönök	112 323 909	b) egyéb	892 400
	128 426 752		260 172 403
4. Ügyfeleknek nyújtott kölcsönök és hitelek		3. Egyéb kötelezettségek	
a) kölcsönök	156 435 308	a) különböző hitelezők	1 429 085
b) céltartalékok	- 37 050	b) vegyes kötelezettségek	37 457
	156 398 258	c) negatív helyettesítési értékek	12 945 900
5. Adósságot megtestesítő értékpapírok, rögzített kamatozású értékpapírokkal együtt			14 412 442
a) államháztartási szervek által kibocsátott értékpapírok	580 386	4. Passzív időbeli elhatárolások	270 724
b) egyéb kibocsátású értékpapírok	10 435 661	5. Céltartalékok	
	11 016 047	a) céltartalékképzés nyugdíj- és egészségbiztosítási alapra	1 038 545
6. Részvények és egyéb változó hozamú értékpapírok	2 078 830		1 038 545
7. Immateriális javak	3 972	FORRÁSOK ÖSSZESEN	276 235 871
8. Ingatlan és berendezések	285 720	6. Tőke	
9. Egyéb eszközök		- Jegyzett tőke	164 808 169
a) különböző adósok	145 445	- Jegyzett, de be nem fizetett részvénytőke	-156 567 760
b) pozitív helyettesítési értékek	9 060 783		8 240 409
	9 206 228	7. Összevont tartalékok	
10. Lehívott, jegyzett, de még be nem fizetett tőke és tartalékszám- követelések	1 061 503	a) tartalékalapok	16 480 817
11. Aktív időbeli elhatárolások	30 658	b) kiegészítő tartalékok	6 067 178
			22 547 995
		8. Strukturált finanszírozási keret forrásszámlája	1 250 000
		9. Kockázatitőke-műveletek forrásszámlája	1 690 940
		10. Tárgyévi eredmény:	
		Átvezetés előtt (az általános banki kockázati céltartalék terhére/javára)	843 206
		Átvezetés az általános banki kockázati céltartalék terhére/javára	0
		Felosztható eredmény	843 206
		TŐKE ÖSSZESEN	34 572 550
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	310 808 421	FORRÁSOK ÉS TŐKE ÖSSZESEN	310 808 421

Elnöki összefoglaló

A 2006. évi éves jelentés bevezetőjében azt a megállapítást tettem, hogy 2007 minden bizonnyal kritikus lesz az Európai Beruházási Bank számára a több hozzáadott érték érdekében vállalt nagyobb kockázatvállalásban megnyilvánuló új stratégia végrehajtása során. A bank ügyviteli terve igen ambiciózus hitelezési célokat határozott meg erre az évre, elsősorban a strukturált finanszírozási keret (SFF) felhasználásával kapcsolatban. A kitűzött célok teljesültek, egyes esetekben a teljesítmény felülmúlta a várakozásokat. A strukturált finanszírozási keretből finanszírozandó ügyletek (aláírt szerződések) értéke például meghaladta az 1,5 milliárd eurót, amely csaknem ötszöröse a 2006. évi értéknek, az EBB ugyanakkor több, mint 2 milliárd euró értékben írt alá kölcsönszerződéseket a megújuló energiaforrások alkalmazását elősegítő beruházások támogatására, megnevezve ezzel a tiszta energiaforrásokra fordítható finanszírozást. Az év során több, az Európai Bizottsággal közösen alapított új kezdeményezés lépett működési szakaszba, például a kutatási projekteket segítő kockázatmegosztásos pénzügyi mechanizmus (RSFF).

Az Európai Unió kívüli területekkel kapcsolatban elmondható, hogy lendületesen indult az Európai Tanács által a 2007–2013-as időszakra szóló új hitelezési megbízás végrehajtása. Bár a megbízással összefüggő garanciamegállapodást a Bizottsággal csak augusztusban sikerült aláírni, a bővítésben érintett országokban, az Unióval szomszédos államokban és a partnerországokban az év során aláírt szerződések értéke így is meghaladta a 6 milliárd eurót. Törökországban, a nyugat-balkáni térségben és a földközi-tengeri partnerországokban ma az Európai Beruházási Bank a legaktívabb nemzetközi pénzintézet.

Hitelezési tevékenységének fedezeteként az EBB ebben az évben 236 kötvényt bocsátott ki 23 különböző fizetőeszközben, ezzel összesen csaknem 55 milliárd euró értékben vont be forrásokat a nemzetközi tőkepiacokról (jelentősen többet, mint a 2006-ban, amikor is a bank 48 milliárd euró tőkét vont be a működésbe). Az Európai Beruházási Bank továbbra is az egyik legnagyobb kötvénykibocsátó a nemzetközi tőkepiacokon: a pénzügyvilágban 2007 közepe óta átvonuló válság közepette jelentős értéket képvisel az a tény, hogy kötvényeivel minden

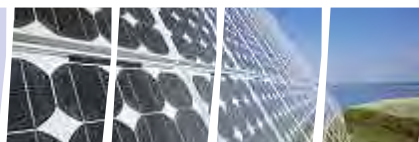
fontos nemzetközi piacon jelen van. Az EBB körültekintő kockázatkezelési politikája és erős tulajdonosi háttéréből adódó első osztályú hitelminősítése kétséget kizáróan tartós bizalmat ébreszt a pénzügyi befektetőkben.

Ezek az eredmények nemcsak a bank munkatársainak kitartó munkáját és magas szakmai színvonalát dicsérik, de jól érzékeltetik a részvényesek és a Bizottság bank iránti bizalmát: az EBB képes előmozdítani a legfontosabb uniós politikai célok teljesítését és tevékenysége valódi hozzáadott értéket termel.

A tagországok és a Bizottság bizalma azonban újabb kötelezettségeket és kihívásokat támaszt, amint azt a bank Igazgatótanácsa által elfogadott 2008–2010. évi ügyviteli terv is egyértelművé teszi. Az EBB-től méltán várják el, hogy a jövőben még több kötelezettséget vállaljon a konvergenciaregiók felzárkóztatása, a közlekedési beruházások (azon belül elsősorban a transzeurópai közlekedési prioritások) és energetikai projektek (leginkább a megújuló energiaforrásokkal és energiahatékonysággal kapcsolatos beruházások) támogatása, a környezet védelme, a tudásalapú gazdaság megteremtése (i2i-kezdeményezés), valamint a kis- és középvállalkozások finanszírozása terén.

Ami ez utóbbi területet illeti, a pénzintézeti partnerekkel, állami szervekkel és a kkv-s érdekképviselői szervezetekkel folytatott egyeztetést követően az EBB-csoport jelenleg is vizsgálja, miként fokozhatná a kis- és középvállalkozások támogatását a jövőben.

Hogy társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos erőfeszítései stratégiai szinten is megjelenjenek, az EBB elhatározta, hogy tevékenységéről és felelősségvállalásáról szóló beszámolóit idén közös dokumentumban teszi közzé „Éves jelentés és beszámoló a társadalmi felelősségvállalásról” címen. A társadalmi felelősségvállalás terén 2007-ben elért részletes eredményekbe a jelentéshez csatolt CD mellékleten és az EBB honlapján található beszámolók nyújtanak további betekintést.

Működésének átláthatóbbá tételével összefüggésben a bank honlapján külön rész foglalkozik a társadalmi felelősségvállalás kérdésével, ahol az olvasó további részleteket ismerhet meg az alkalmazott politikáról és gyakorlatról. Ezen felül az EBB vállalta, hogy 2007. júniustól alkalmazza az Aarhusi Rendelet (1367/2006/EK) rendelkezéseit a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréssel, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételével és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításával kapcsolatban.

A környezeti- és társadalmi hatás-vizsgálatokkal összefüggő belső banki folyamatokat és gyakorlatot szabályozó *Környezet- és társadalompolitikai kézikönyv* aktualizálásával és nyilvánosságra hozatalával párhuzamosan az EBB *Környezet- és társadalompolitikai nyilatkozatának* felülvizsgálatához is hozzáfogott. A módosított dokumentumot a bank nyilvános konzultációra bocsátotta. Ezek a kezdeményezések tovább fokozzák a beruházások finanszírozásával összefüggésben felmerülő környezeti és társadalmi kockázatok felmérése és csökkentése érdekében tett banki erőfeszítések hatását.

Az EBB Unión kívüli területeken nyújtott hiteleivel kapcsolatban külön figyelmet érdemel a *Gazdasági- és társadalmi hatás-vizsgálati keretrendszer* (ESIAF) 2007-ben történt módosítása, mellyel a bank az egyes finanszírozási megbízásokban foglalt követelmények jobb érvényesítését és a tevékenységből adódó hozzáadott értékek jobb megjelenítését tűzte ki célul. Az EU-n kívüli területek finanszírozására vonatkozó összes külső megbízásra alkalmazandó új keretrendszer mindazon eszközöket ismerteti, amelyek révén az EBB – a megvalósítás előtt (ex ante), vagy után (ex post) – jobban felmérheti és megértheti az Unión kívül eső beruházások gazdasági és társadalmi hatásait, illetve a jövőben ennek megfelelően alakíthatja társadalmi felelősségvállalásával összefüggő politikákat és gyakorlatot.

Az Európai Beruházási Bank 50 éves tevékeny múltja tekinthet vissza. 1958-ban azzal a céllal alakult, hogy hiteleivel előmozdítsa az Európai Unió integrációját, kiegyensúlyozott fejlődését, gazdasági és szociális kohézióját, így az elmúlt 50 évben jelentős tapasztalatokat szerzett beruházások finanszírozásában szinte valamennyi ágazatban. A bank mindvégig támogatta az Uniót a legfontosabb vívmányok elérésében és az európai gazdasági növekedés ösztönzésében, tőkéjét egy milliárd elszámolási egységről 164,8 milliárd euróra emelve elébe ment a hat eddigi bővítéssel kapcsolatos kihívásoknak, valamint a közös valutára való áttérést könnyítő kezdeményezéseivel kiemelt szerepet játszott az euró bevezetésének előkészítésében.

A Római Szerződés után ötven évvel a nagy közös európai kaland csak most indul. Európa nem tehet mást, mint hogy szembe néz a 21. század kihívásaival: a környezeti kihívásokkal és az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel, Európa mint az egyik legnagyobb gazdasági hatalom előtt álló tudományos és ipari kihívásokkal, a világméretű szolidaritás igényével és a föld más részén uralkodó szegénység elleni küzdelemmel. Az EBB készen áll arra, hogy tevékenységével segítse Európát e kihívásoknak megfelelni.

Philippe Maystadt
President of the European Investment
Bank Group

A 2008–2010. évi ügyviteli terv

Az EBB következő évekre vonatkozó részletes üzleti tervét a 2008 és 2010 közötti időszakot átfogó, nyilvánosan is hozzáférhető *Ügyviteli terv* (Corporate Operational Plan) ismerteti. Amióta az EBB Kormányzótanácsa 2005 júniusában elfogadta „az uniós fejlesztéspolitikai célokat szem előtt tartó, a hozzáadott értékekre összpontosító nagyobb kockázatvállalás” stratégiáját, a bank erőfeszítéseit e kiemelt célkitűzés teljesítésére koncentrálja.

Hogy minden igyekezetével a stratégiai döntés végrehajtására összpontosíthasson, a bank a 2008–2010-es időszakra más stratégiai prioritásokat nem határozott meg. Az EBB hitelezési politikáját az Európai Unió országaiban továbbra is hat fejlesztéspolitikai célkitűzés mentén határozza meg: a gazdasági és szociális kohézió megteremtése, valamint a konvergencia előmozdítása a kibővített Unióban, az Innováció 2010-kezdemenyezés végrehajtása, a transzeurópai hálózati rendszerek és csatlakozó hálózatok fejlesztése, a kis- és középvállalkozások támogatása, környezetvédelmi és környezetfejlesztési beruházások ösztönzése, valamint a fenntartható, versenyképes és biztonságos energiaellátás biztosítása.

A bank unión kívüli tevékenységére – a Tanács 2006. decemberi döntése értelmében – meghatározott új mandátumok alapján az EBB EU-n kívüli hitelezési céljai között szerepelnek az előcsatlakozási támogatások, a magánszektor fejlesztésében való részvétel, az energiaellátás folyamatosságát biztosító fejlesztések, a környezetvédelem és környezetfejlesztés, az uniós országok jelenlétének erősítése a közvetlen külföldi tőkebefektetések serkentése révén, valamint a know-how- és technológiatranszfer ösztönzése.

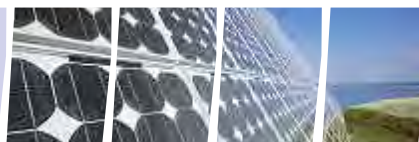
Kihívások és válaszok

Működési környezetét illetően az EBB számos olyan kihívással szembesült 2007-ben, amelyek várhatóan még hosszabb ideig jelen lesznek. A pénzüpiacokat a közelmúltban megrázó zavarok ellenére a bank töretlenül folyósíthatta beruházási hiteleit egész Európában, mely különösen olyan ágazatokban volt fontos, ahol egyéb hitelpiaci szereplők vonakodnak megjeleni. Az infrastrukturális beruházások változatlan hiteligénye mellett ugyanakkor egyre nagyobb a kereslet az innovációs kezdeményezések hitel- és kockázattőke-finanszírozása iránt. Az Európai Unió fokozatos bővítése is kihat az EBB szerepvállalására az egyes tagországokban csakúgy, mint uniós szinten, melynek eredményeképpen a bank egyre többet vállal a helyi és uniós fejlesztéspolitikai célok támogatása terén. A bank tevékenysége által érintett felek elvárásai ezzel együtt magasak, és a civil társadalom képviselőivel folytatott kiterjedt párbeszédre változatlanul nagy igény mutatkozik.

Az Unión belüli és kívüli területekre vonatkozó kiemelt hitelezési célkitűzésekre és kihívásokra a bank stabil forrásbevonási politikával és az üzleti célokat tükröző, gondosan megválasztott eszközökkel válaszolt. Ezek a válaszok a hitelnyújtás hozzáadott értékeit hangsúlyozó hozzáállásban, a kockázatok újfajta megközelítésében, új pénzügyi eszközök alkalmazásában, az Európai Bizottsággal és más szervezetekkel folytatott szorosabb együttműködésben, a teljes pénzügyi önállóságban, a hatékony pénzügyi tervezésben, a prioritásokat tükröző forrástervezésben és a hatékonyabb működésben öltöttek formát.

Kockázatvállalás és új pénzügyi eszközök

Az EBB tevékenységét továbbra is a stratégiai céloktól vezérelt nagyobb kockázatvállalásban megnyilvánuló megközelítés jellemzi. A hitelpolitikai, hitelminősítési és kockázatarazási rendszerek, eljárások tökéletesítése révén a bank kockázatvállala-

lási hajlandósága fokozható, a hozzáadott értékek hatékonysága növelhető. A pénzintézetek és egyes vállalkozások részére nyújtott fedezet nélküli hitelezésére, valamint a pénzügyi biztosítékokra és hitel-helyettesítő termékekre – különösen az eszközfedezet mellett kibocsátott értékpapírokra és fedezett kötvényekre – vonatkozó hitelkockázati szabályok módosítása ugyancsak azt a célt szolgálja, hogy az EBB az innovatívabb pénzügyi megoldásokkal és kisebb sajáttőke-követelményt támogató finanszírozási ügyletekkel menjen elébe ügyfelei igényeinek. A 2006/48/EK irányelvnek megfelelően kidolgozott új belső minősítésen alapuló módszert (IRM) a bank alaposan átdolgozva új eszközfajtákra is kiterjesztette, hogy ezzel is a stratégiai célok érdekében történő nagyobb kockázatvállalást támogassa.

Az új stratégia sikeres megvalósítása attól is függ, milyen irányt vesznek a jövőben a bank és az Európai Bizottság forrásaiból elkülönített tartalékokból támogatott magasabb kockázattal járó speciális konstrukciók. E konstrukciók révén igen jelentős összegek mozgósíthatók. A *strukturált finanszírozási kereten* (SFF) belül elkülönített 3,75 milliárd eurós tőketartalék például a „lejárát előtti felszámolás” és „idő előtti átadás” kockázatával járó elsőbbségi hitel- és garanciaügyletek, felszámoláskor a másodlagos tulajdonosi kölcsöntőke elé sorolható alárendelt kölcsön- és garanciaügyletek, a mezzanine-ügyletek (ideértve a gyorsan fejlődő vagy átalakuló ipari vállalkozások finanszírozását célzó nagy hozamú

adósságalapú eszközöket), a projekttel összefüggő származékos értékpapírok és tulajdonviszonyt megtestesítő instrumentumok alkalmazását segíti elő. A *kockázatmegosztásos pénzügyi mechanizmus* (RSFF) keretében 2 milliárd eurós tartalék áll rendelkezésre ilyen célokra, melyből 1 milliárd eurót az EBB biztosított a strukturált finanszírozási keretből, 1 milliárd eurót pedig az Európai Bizottság a 7. kutatási keretprogram terhére. Ezek az eszközök több szinten is kiegészítik a kifejezetten kutatási, fejlesztési és innovációs célú beruházásokat célzó banki hiteleket. A bank további 500 millió eurót különített el a *transzeurópai közlekedési hitelgarancia-eszköz* céljaira (amelyet a Bizottság ezzel megegyező összeggel egészített ki), melyből egyes transzeurópai közlekedési beruházások készenléti hiteleire adható garancia, fedezetet nyújtva az egyes projektek átadását követő „felfutási időszakot” jellemző bevételekiesés kockázataira. A strukturált finanszírozási keretből további 500 millió euró hívható le a mediterrán partnerországok magánszektorát fejleszteni hivatott kockázatmegosztásos finanszírozási formákra. Az SFF-ben fennmaradó 1,75 milliárd euró az Innováció-2010 kezdeményezés keretében, valamint a transzeurópai közlekedésfejlesztési és energiapolitikai prioritások mentén meghatározott célokra vehető igénybe. A piaci igény e különleges finanszírozási formák iránt azonban gyorsan nő: a strukturált finanszírozási keret terhére lehívott hitelek (aláírt ügyletek) összértéke az előző évi 1,3 milliárd euróról 2007 végére 2,8 milliárd euróra nőtt.

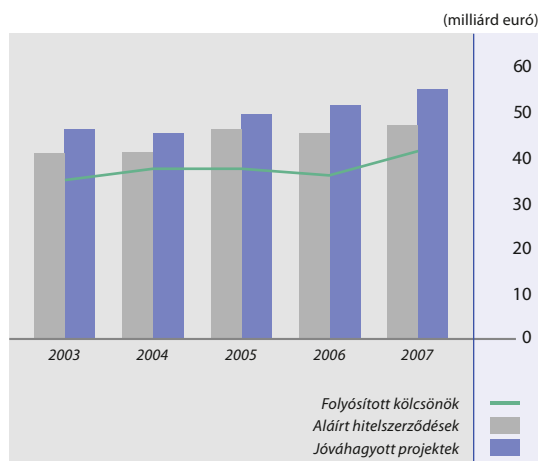
Együttműködés az Európai Bizottsággal

A bank és a Bizottság közötti együttműködés ugyanakkor nem szorítkozik a kockázatmegosztásos konstrukciókra, számos példa akad a közös programalakításra és finanszírozásra is. A utóbbi idők közös kezdeményezéseinek egyike a JASPERS (*európai régiók beruházásait támogató közös program*), amelynek keretében a kedvezményezett országok az EU strukturális és kohéziós alapjaiból támogatott nagyobb infrastrukturális beruházások előkészítéséhez kaphatnak technikai segítséget. A JASPERS-kezdeményezésben partnerintézményként részt vesz még az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) is. A Bizottság és az EBB másik közös kezdeményezése (együttműködésben az Európai Tanács Fejlesztési Bankjával) a JESSICA (*fenntartható városfejlesztési beruházásokat támogató közös európai kezdeményezés*), mely a tagországoknak és az Európai Regionális Fejlesztési Alap kezelőinek kínál projektekre szabott egyedi megoldásokat különféle városrendezési és városfejlesztési beruházások finanszírozásához. A JEREMIE (*mikro-, kis- és középvállalkozásokat támogató közös európai*

források) keretében pedig az EBB-csoport és a Bizottság a kis- és középvállalkozásokat (ideértve a fejlődő régiók első vállalkozóit és mikrohitelre jogosult vállalkozásait is) igyekszik jobb és több finanszírozási forráshoz juttatni. Az Európai Beruházási Alapot a Bizottság bízta meg versenyképességi és innovációs keretprogramja végrehajtásával, mely összesen 1,1 milliárd euró értékű pénzügyi termékcsoomag alkalmazását vonja maga után. Az Európai PPP Szakértői Központon (EPEC) keresztül a Bizottság és a bank az állam és a magántőke partnersége révén (PPP-konstrukcióban) megvalósuló európai projekteket segíti információval és gyakorlati útmutatással, valamint a közszférát képviselő tagoknak nyújt támogatást politikai és programkészítési kérdésekben, PPP-s közbeszerzési és projektvezetési témákban.

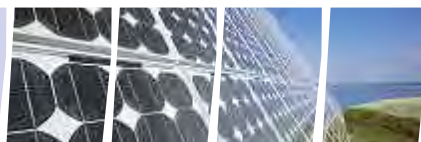
Ami az Európai Unió kívüli területeket illeti – a 2007–2013-as időszakra vonatkozó maximum 27,8 milliárd eurós ún. külső finanszírozási mandátum mellett – az EBB és a Bizottság közös finanszírozásában jött létre az afrikai, karibi és csendes-óceáni térségre vonatkozó *vízügyi beruházás-előkészítési keret*. Ezen kívül a bank kezelésében működik a Bizottság és 10 tagállam által közösen finanszírozott *EU–Afrika infrastruktúrafejlesztési letéti alap* is. Az innovatív pénzügyi eszköz célja, hogy a részt vevő államok pénzügyi támogatásait hosszú lejáratú hitelekkel kombinálva emelje a regionális és határon átnyúló infrastruktúrafejlesztést támogató fenntartható uniós források értékét Afrikában.

Folyósított kölcsönök, aláírt hitelszerződések és finanszírozásra jóváhagyott projektek (2003–2007)

Pénzügyi tervezhetőség és önállóság

A stratégia megvalósítását az EBB hosszú távú pénzügyi fenntarthatósággal kapcsolatos céljaival kell összhangba hozni. A bank jellegéből és küldetéséből adódik, hogy a tevékenysége eredményeként létrejött javak egy tekintélyes része az EU politikai célkitűzései mentén meghatározott szerepvállalásához vezethető vissza. A bank nettó eredménye saját befektetett tőkéjének hozamából, illetve hi-

telei kihelyezésével összefüggésben (a költségeket fedező) pénzügyi közvetítői haszonkulcsból tevődik össze. A közjó érdekében tevékenykedő nem profitorientált pénzintézetként az EBB kerüli a spekulatív kockázatvállalást: pénzügyi kockázatviselésének hosszú távú pénzügyi fenntarthatósága szab határt. Számos tényező miatt 2008 és 2010 között mérsékelt ütemű csökkenés várható a bank saját befektetett tőkéjének hozamában. A pénzügyi közvetítői haszonkulcs gyakorlatilag a bank működési kiadásaira és hitelezési kockázataira hivatott fedezet nyújtani. Tekintettel a bank fokozottabb jövőbeli szerepvállalására az összetettebb és nagyobb kockázattal járó műveletekben (nem feledkezve meg az ebben rejlő hozzáadott értékekről), a nem teljesítéssel összefüggő hitelkockázat-növekedés negatív hatással lehet a várható költségfedezeti arányra, ugyanakkor a magasabb hírnév-, jogi és működési kockázatok kezelése is meglehetősen forrásigényes. Az olyan tevékenységek pedig, mint a technikai segítségnyújtás és egyéb tanácsadói szolgáltatások politikai szempontból fontosak ugyan, de a bank eredményességéhez közvetlen módon nem járulnak hozzá.

A 2008–2010. évi ügyviteli tervben foglaltak és a jelenlegi tőkehelyzet alapján, valamint a célzott forráselosztási gyakorlatnak és jobb működési hatékonyságnak köszönhetően az EBB-nek mindennek ellenére sem lesz szüksége tőkeemelésre 2010 előtt, ezt követően pedig a szükséges tőkeemelés a bank belső tartalékaiból végrehajtható, és nem lesz szükség a tagországok tőkehozzájárulására.

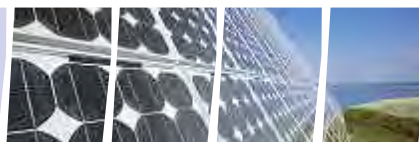
A tőkeszerkezet jövőbeli fejlődést is figyelembe vevő megerősítése érdekében az Európai Beruházási Alap engedélyezett alaptőkéjét a részvényesek 2007-ben 50%-kal 3 milliárd euróra emelték. Míg az EBB a felajánlott új részvényeket teljes egészében lejegyezte, a Bizottság négy év alatt fokozatosan vásárolja majd meg a számára elkülönített részvényeket, a pénzintézeti részvényesek pedig a részükre felajánlott részesedés mindössze 70%-át jegyezték le. Az EBA saját tőkéje ezzel 965 millió euróra emelkedett. A tőkeemelés legalább 2013-ig garantálja az EBA pénzügyi stabilitását úgy, hogy a szükséges tőkerészletek fokozatosan, szükség szerint kerülnek addig befizetésre.

Az EBB
Igazgatótanácsa

Az EBB-csoport tevékenysége 2007-ben

Kiegyenlített fejlődés az egész Európai Unióban

Az Európai Beruházási Bank fennállása óta az Európai Unió régiói, a strukturális alapokból is részesülő ún. támogatott területek bankja. Az Európai Unió 2007 és 2013 közötti időszakra szóló új kohéziós politikájával összhangban az EBB regionális felzárkóztatási célú hiteleivel az újonnan meghatározott konvergenciaregiókra összpontosít, ideértve a bővítés miatt és attól függetlenül fokozatosan csökkenő mértékű uniós költségvetési támogatásban részesülő régiókat (ún. „phasing-out” és „phasing-in” régiók). A 27 tagú EU-ban ez a 113 legszegényebb régió, ahol összesen 190 millió ember él. A konvergenciaregiókon kívüli területeken a térségfejlesztési politika célja a versenyképesség és foglalkoztatottság növelése, melyet az EBB leginkább az Innováció 2010-kezdemenyezés, a transzeurópai hálózatok fejlesztése, a kis- és középvállalkozások támogatása és a környezeti fenntarthatóság jegyében nyújtott hitelek keresztül támogat.

A bank középtávon azt a célt tűzte ki maga elé, hogy az Európai Unió országaiban kihelyezett összes kölcsön 40–45%-a a felzárkóztatást szolgálja. Teljesítve a kitűzött célt, az EBB 2007-ben összesen 13,8 milliárd eurónyi hitellel támogatott beruházásokat a konvergenciaregiókban.

Strukturális hitelek az új tagországokban

A felzárkóztatási célú hitelek jelentős része az EU-hoz 2004 óta csatlakozott tizenkét tagországba került. 2007-ben az EBB összesen 5.75 milliárd euró értékben folyósított kölcsönöket ezekben az országokban; a legtöbb hitel a strukturális alapokból kapott támogatásokat egészítette ki.

A strukturális alapokból elnyerhető támogatás és a bank hiteleinek közös felhasználására akadnak példák projektszinten, de átfogó beruházási program részeként is. Azáltal, hogy egy adott ágazatra vagy régióra vonatkozó átfogó beruházási program keretében megvalósuló több nagyobb, vagy kisebb beruházás finanszírozásában részt vállal, az EBB a legelmaradottabb tagországoknak és régióknak segíthet megteremteni a valódi felzárkózáshoz vezető növekedés feltételeit, alkotóelemeit. Ezt a banki terméket hívjuk *strukturális hitelezési keretnek*.

2007-ben a bank például arról döntött, hogy a kohéziós és strukturális alapokból elnyerhető támogatást kiegészítve 700 millió eurós hitellel támogatja Bulgáriát abban, hogy teljesítse az országtól elvárt hozzájárulást egyes beruházási célkitűzések és intézkedések megvalósításában. A 2007 és 2013

közötti időszakban támogatásra jogosult beruházásokat a bolgár nemzeti stratégiai referenciakereten belül meghatározott operatív programok, valamint az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap vidékfejlesztési programja nevesíti. Ezt a fajta társfinanszírozási konstrukciót eleinte közlekedési és környezetvédelmi beruházások támogatására alkalmazzák majd, de ha a bolgár kormány ezt kéri, a lehetőség kiterjeszthető más uniós alapokból támogatott programokra is a térségfejlesztés, a versenyképesség fokozása, a humántőke-fejlesztés és a mezőgazdaság területén. Ebben az időszakban Bulgária összesen mintegy 6,8 milliárd eurónyi támogatást hívhat le a kohéziós és strukturális alapokból. A strukturális hitelezési keretből számos olyan viszonylag kisebb alprojekt is finanszíroz-

Felzárkóztatási célú hitelek az Európai Unióban

A 2007-ben aláírt hitelszerződések ágazati megoszlása

	(millió euró)	
	Összeg	Összesen %
"Európai kommunikációs infrastruktúrák"	5 476	40
Energiaügy	2 036	15
Egészségügy, oktatás	1 689	12
Vízügy, szennyvíz- és hulladékkezelés	1 025	7
Városfejlesztés	827	6
Ipar	1 584	11
Egyéb szolgáltatások	1 175	9
Összes egyedi hitel	13 812	100

ható, amelyek egyébként méretüknél fogva egyedi EBB-hitelre nem lennének jogosultak. Amellett, hogy a legvonzóbb feltételek mellett biztosít társfinanszírozói forrást, a kerethitelből szükség esetén előfinanszírozás is nyújtható.

Támogatás valamennyi kiemelt ágazatban

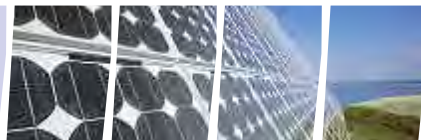
Az EBB konvergenciaregióknak szánt beruházási hitelei az összes fontosabb ágazatot érintik: 2007-ben a leginkább támogatott szektorok a közlekedés (a hitelek 32%-a), az energia (15%), az egészségügy és oktatás (12%), valamint a víz- és szennyvízkezelés (7%) voltak.

Az ún. „európai kommunikációs infrastruktúrák” fejlesztését célzó hitelek összértéke az évben elérte az 5,5 milliárd eurót. Ennek egy jelentős része az az 1 milliárd eurós kölcsön volt, melyből a nagysebességű és nagy teljesítményű új olaszországi vasúti hálózat Milánó és Nápoly közötti szakasza épült. A projekt része annak a kiemelt transzeurópai közlekedési beruházásnak, mely vasúti folyosón keresztül köti össze Berlint a dél-olaszországi térséggel. Ez a beruházás jó példa a fenntartható közlekedés támogatására, mely egyúttal javít az Olaszország déli részén fekvő konvergenciaregiók megközelíthetőségén is.

A konvergenciaregiók energetikai célú beruházásai ebben az évben 2 milliárd eurónyi EBB-kölcsönhöz jutottak. A portugáliai Sines városában a bank 19 millió eurós hitellel járult hozzá egy kapcsolt hő- és villamos energiát termelő erőmű létrejöttéhez. A kölcsön egy 39 millió eurós korábbi hitelt egészített ki: a pótlólagos hitelnyújtást az tette lehetővé, hogy a banki finanszírozás aránya kivételes esetekben a beruházási költség maximum 50%-áról 75%-ra emelhető. Az új erőmű a kiváltott régi erőmű által termelt áram háromszorosát képes előállítani, ami jelentős hatékonyságjavulást jelent az energiafelhasználás terén. A megtermelt többletáram az országos távvezeték-hálózatba kerülve más típusú erőművek termelését is kiválthatja, ezzel várhatóan mintegy 20%-kal csökkentve az összesített szén-dioxid-kibocsátást.

Fontos szerepet játszik az egészségügyi és oktatási beruházások hitelezése is, mely összesen 1,7 milliárd eurót képviselt ebben az évben. Az egyik kiemelten támogatott egészségügyi beruházás egy új kórház és hét rendelőintézet építését foglalja magában a spanyolországi Mieres és Közép-Asturias konvergenciaterületekben. A projekt tovább erősíti a térség egészségügyi szolgáltatói szerepvállalását, emeli az ellátás színvonalát és még több ember számára teszi elérhetőbbé a kórházi férőhelyeket és szolgáltatásokat. A projekt része a klinikai oktatás, képzés és kutatás támogatása is, így a kölcsön az Innováció 2010-kezdményezésben meghatározott célokat is teljesíti.

Az EBB 2007-ben 1,6 milliárd euró értékben finanszírozott ipari beruházásokat a konvergenciaregiókban. A Glaverbel csehországi vállalata részére folyósított 71 millió eurós hitel jó példa arra, miként erősíthetők a helyi ipar pozitív társadalmi, szociális és gazdasági hatásai. A hitelből új úszatottüveg-gyártósor épül Teplicében és bővül a közeli Chudeřice autóüveggyára is: mindkettő a cseh konvergenciaregióban, Ústíban található. Az Ústí régió több évszázados ipari és mezőgazdasági hagyományokkal rendelkezik, elsősorban energiaipara, bányászata és vegyipara híres. E hagyomá-

nyos ipari ágazatok visszaesése nyomán azonban itt a legmagasabb a munkanélküliség egész Csehországban. A Glaverbel beruházása nemcsak a régió gazdaságának adhat lökést, de a foglalkoztatottsági szerkezetben is elmozdulást eredményezhet a hagyományos ágazatoktól. A beruházás várhatóan mintegy 100, illetve 70 új munkahelyet teremt Chudeřice és Teplice városokban.

A konvergenciaregiókban finanszírozott beruházások tekintélyes része természetesen a bank más célkitűzéseit is teljesíti. 2007-ben a konvergenciaregiókba került a – versenyképes, innovatív és tudásalapú európai gazdaság megteremtését célzó – lisszaboni menetrend célkitűzéseit támogató egyedi hitelek 23%-a, a természetes környezet fejlesztését célzó hitelek 33%-a, a transeurópai hálózati beruházásokat támogató hitelek 33%-a és az energetikai beruházási hitelek 15%-a.

Új pénzügyi termékek

Az EBB új pénzügyi termékekkel is megjelent a régiókban. Lengyelországban a bank 200 millió zloty (52 millió euró) értékben támogatott egy állami fedezetű kötvénykibocsátási ügyletet, melyből a közzsféra kisebb és közepes méretű beruházásai finanszírozhatók az infrastruktúrafejlesztés, a környezetvédelem, az energiaipar, az egészségügy és az oktatás területén. A hagyományos hitelkeret-konstrukciót kiváltó ügylet mögött a BRE Bank Hipoteczny S.A. követelésállománya áll biztosítékként. A példanélküli ügylet nemcsak az EBB lengyelországi partnereinek körét bővítette, de új lehetőséget is nyitott az EBB szerepvállalására a helyi infrastruktúrák korszerűsítésében.

JASPERS

Az EU strukturális alapjaival közös fejlesztéstámogatás egyik legfontosabb eszközeként létrehozott JASPERS a nagyobb beruházási projektek előkészítési szakaszában nyújthat segítséget a 12 új tagállamnak abban, hogy életképes projektekkel jelenjenek meg, és ezáltal gyorsabban és hatékonyabban jussanak hozzá az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és a Kohéziós Alapból a következő években elnyerhető jelentős forrásokhoz.

A JASPERS az angol Joint Assistance in Supporting Projects for European Regions (*európai régiók beruházásait támogató közös program*) szavakból alkotott betűszó. A program keretében az Európai Bizottság, az EBRD és az EBB szakemberei ingyen végeznek technikai segítségnyújtási szolgáltatást. 2007 végén a szakértői csapat 55 főből állt, akik Luxembourg mellett az év során megnyitott helyi képvisleti irodákban (Bukarestben, Bécsben és Varsóban) álltak az ügyfelek rendelkezésére. A bukaresti iroda a bulgáriai és romániai beruházások előkészítését felügyeli, a bécsi képvislet a közép-európai országokban, míg a varsói iroda a Lengyelországban és a balti államokban megvalósuló projektekért felel.

A cselekvési terv 2007-re meghatározott pontjai teljesültek: a JASPERS-csapat 261 projekt előkészítésében és több mint 32 milliárd euró értékű tőkeberuházást ösztönző vagy felgyorsító horizontális kezdeményezés kidolgozásában vett részt a 12 új tagállamban, számos stratégiai ágazatot érintve (elsősorban a környezetvédelem területén, pl. víz-ügyi, szennyvíz- és hulladékkezelési projektek, illetve közlekedési, energiahatékonyságot és megújuló energiaforrásokat érintő beruházások).

Innovációs támogatás

A lisszaboni menetrend 2000. évi elfogadása óta az EBB olyan beruházásokat is finanszíroz, amelyek révén megteremthetők a fenntartható fejlődésre képes, több és jobb munkahelyeket és nagyobb szociális kohéziót teremtő, versenyképes, innovatív és tudásalapú európai gazdaság alapjai. Az Innováció 2010-kezdemenyezés célként tűzte ki 50 milliárd euró ki-helyezését 2000 és 2010 között, mely célt a bank már 2007-ben teljesített: ebben az évben a kutatási, fejlesztési és innovációs célú, valamint az oktatást és az információs és kommuni-kációs technológiák használatát ösztönző új EBB-hitelek értéke elérte a 10,3 milliárd eurót.

Kutatás, fejlesztés és innováció

A kutatás, fejlesztés és innováció (kfi) támogatása egyike az Innováció 2010-kezdemenyezés keretében meghatározott három kiemelt hitelcélkitűzésnek. A kutatáson és fejlesztésen túlmutató terület foglalja magában mindazt, ami lehetővé teszi az új ötletek, ismeretek gyakorlati megvalósítását a gazdasági termelésben. A bank 2007-ben kfi-célokra mintegy 6,7 milliárd eurót folyósított az Európai Unió országaiban, és további 455 millió eurót Törökországban.

A lisszaboni menetrendnek megfelelő beruházások támogatására kidolgozott pénzügyi eszközök

kiemelt szerepet töltenek be a kfi-finanszírozásban. Az EBB és a Bizottság által közösen alapított és 2007 közepe óta működő *kockázatmegosztásos pénzügyi mechanizmus* (RSFF) különösen is fontos e téren. Ez a pénzügyi mechanizmus azt teszi lehetővé, hogy a Bizottság és az EBB egymás között megosszák a hitelekkel összefüggő kockázatokat, így a bank olyan beruházóknak is nyújthat hitelt vagy garanciát, amelyek kockázati besorolása kedvezőtlen, vagy az ún. „befektetési fokozatnál” gyengébb. Ezzel tehát lehetővé válik, hogy a bank a hitelezők számára általánosan elfogadható szinten túlmutató pénzügyi kockázatokat is felvállaljon. A program ugyanakkor a magánszektor és a kutatási ágazat finanszírozásának új, innovatív megold-

Az EBB felsőoktatási kutatási keretprogramja

Az oktatás támogatása kitüntetett helyet foglal el az Európai Beruházási Bank küldetésében. Az oktatástámogatás a lisszaboni stratégia sarokköve, mely alátámasztja a bank erőfeszítéseit a szociális kohézió megteremtése és az innováció ösztönzése terén. Az ágazatot támogató hitelezési politikával párhuzamosan a bank saját *felsőoktatási kutatási keretprogram* (EIB-Universities Research Action) keretében nyújt intézményi támogatást a felsőoktatásban és akadémiai kutatásban részt vevők számára. A bank e program keretében válaszolhat az európai felsőoktatási intézmények részéről megnyilvánuló – elsősorban pénzügyi, de sokszor kutatási részvételre irányuló – felkérésekre, a kezdeményezés ugyanakkor a bank alkalmazottjai számára is lehetőséget teremt akadémiai és kutatói munkákban való részvételre.

www.eib.org/universities

Innováció 2010-kezdemenyvezés: aláírt hitelszerződések

(millió euró)

	2007	2000-2007
Információs és kommunikációs technológiák (ikt)	1 597	11 947
Oktatás és képzés	1 262	12 852
Kutatás, fejlesztés és innováció (kfi)	7 155	30 179
Összesen	10 289	55 994

dásai előtt is megnyitja a kaput. A kezdeményezés hamar ismertté vált, és a pénzügyi mechanizmus keretében most már a megújuló energiaforrások alkalmazását, valamint autóiipari, műszaki tudományos és biotechnológiai beruházásokat támogató hitelek is igénybe vehetők.

A Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fórumával (ESFRI) és a Kutatási Szervezetek Európai Kormányközi Fórumával egyeztetve az EBB tárgyalásokat folytat nagyobb kutatásiinfrastruktúra-projektek beruházóival, elsősorban az egész Uniót átfogó, összesen mintegy 14 milliárd eurós beruházási értéket képviselő 35 nagy beruházás képviselőivel. Az ESFRI az EU tagországai és a társult államok, valamint az Európai Bizottság képviselőiből álló szervezet, melynek célja a kutatási infrastruktúra fejlesztésével kapcsolatos politikák egységesítése Európában. A szóban forgó projektek speciális jellegüknél fogva viszonylag hosszú megvalósítási időt, különleges tudományos berendezéseket és eszközöket, komplex üzemeltetési körülményeket és végül, de nem utolsósorban a beruházásokat támogató nemzeti hatóságok hosszú távú pénzügyi kötelezettségvállalását igénylik, ennél fogva itt olyan új, nem konvencionális megoldások szükségesek, ahol a kockázatok az érintett felek között megoszthatók.

tő hiteleinek nagy része a korábbiakhoz hasonlóan most is az ismeretek és készségek elsajátítását segítő oktatási infrastruktúra – épületek, létesítmények, eszközök – fejlesztését támogatta. Jó példa erre a valenciai autonóm közösség Spanyolországban, ahol a bank finanszírozta több általános, középiskolai és szakoktatási intézmény és egyéb oktatási célú létesítmény építését, felújítását és bővítését, berendezését és felszerelését.

Az utóbbi időben a bank olyan projektek támogatására tett jelentős erőfeszítéseket, amelyek közvetlenebb módon járulhatnak hozzá az oktatás színvonalának emeléséhez. Ide tartoznak a keresleti oldalt erősítő, vagy immateriális javak fejlesztésére irányuló beruházások (például hallgatói hitelek, akadémiai kutatási, fejlesztési és innovációs projektek), amelyek az oktatáshoz való hozzáférést és a szolgáltatások minőségét hivatottak javítani. A bank például 150 milliós hittel támogatta Magyarországon a diákhitelprogram célkitűzéseit, mely egy átfogó nemzeti oktatási stra-

Oktatás és képzés

Az oktatási célú EBB-hitelek értéke 2007-ben 1,3 milliárd euró volt. A bank oktatási ágazatot érin-

Innovációfinanszírozás innovatív megoldásokkal

Igen jelképes momentum volt, amikor a *kockázatmegosztásos pénzügyi mechanizmus* (RSFF) zászlóbontásáról szóló megállapodást 2007. június 5-én párhuzamosan írta alá Janez Potočnik európai biztos a kutatási infrastruktúrákról szóló 4. európai konferencián Hamburgban, és Philippe Maystadt EBB-elnök a Kormányzótanács éves közgyűlésén Luxembourgban. A kutatási, fejlesztési és innovációs beruházások finanszírozására életre hívott pénzügyi mechanizmus az EBB és az Európai Bizottság közötti hathatós együttműködés eredménye. Az RSFF 1-1 milliárd eurós tőkehozzájárulást kapott az Európai Unió 7. kutatási keretprogramjából és az EBB strukturált finanszírozási keretéből, és remények szerint mintegy 10 milliárd eurós további forrást mozgósíthat kutatási, fejlesztési és innovációs beruházási célokra.

A kezdeményezés szinte azonnal kedvező fogadtatásra talált. Szeptemberre már nyolc finanszírozási ügyletet sikerült összesen 359 millió euró értékben tető alá hozni, a megújuló energiaforrásokra és energiahatékonyságra összpontosító technológiáktól kezdve az autóalkatrész-gyártáson át a műszaki tudományos és biotechnológiai projektekig. Az év végéig összesen 459 millió eurónyi hitelről született döntés a pénzügyi mechanizmusból támogatható beruházásokra, összesen négy tagállamban.

A kockázatmegosztásos pénzügyi mechanizmusból nemcsak közvetlen módon, de közvetített hitelkonstrukciókon keresztül is részesülhetnek a kisebb és nagyobb vállalkozások. Németországban például a bank külön kerethitelt alapított kisebb és közepes méretű innovatív autóipari beszállítók kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységének finanszírozására. Az ügylet során a bank egy piacvezető lízingscégnak, a Deutsche Leasingnek eladta, majd visszalízingelte tőle az érintett vállalkozások meghatározott újításokra vonatkozó szellemi tulajdonjogát. A bank 2008 folyamán az RSFF keretében Európában kihelyezett innovációs kölcsönök volumen-növekedésére és a kisebb ügyletek számának emelkedésére számít.

tégia részét képezi. A stratégia célja a felsőoktatás színvonalának javítása, a hallgatói részvétel ösztönzése és az esélyegyenlőség megteremtése a képzéshez való hozzáférés terén. A program nemcsak a szegényebb családokból származó hallgatókat érte el, de általa javult az oktatási intézmények elszámoltathatósága: az életbe léptetett követelmények és eljárások a diákhitelrendszer maximális hatékonyságát és hosszú távú fenntarthatóságát biztosítják. A jövőben elképzelhető, hogy a bank a korszerű tantervek kidolgozását, fejlett képzési módszerek elterjesztését, de leginkább az európai iskolák és egyetemek oktatási színvonalának emelését célzó beruházások finanszírozásában is részt vesz.

Információs és kommunikációs technológiák

Az információs és kommunikációs technológia (ikt) fejlesztése a lisszaboni stratégia megvalósításának egyik legfontosabb területe, mely 2007-ben 1,6 milliárd euróval részesült a bank hiteleiből. A finanszírozás olyan nagyszabású és nagy hiteligényű projekteket érintett, mint például a British Telecom következő generációs távközlési szolgáltatásokat érintő beruházása (455 millió euró), vagy a Telefonica új UMTS-rendszerű mobiltelefon-hálózatának kiépítése Spanyolországban, melyet a bank 375 millió euróval finanszírozott.

Az EBB 2007-ben egyetértési nyilatkozatot írt alá az Európai Bizottsággal, melyben vállalta, hogy támogatja az elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló közös európai keretszabályozás célkitűzéseit, illetve a „szélessávú szakadék” csökkentésére irányuló uniós politikát. A következő generációs hálózatok beruházási igénye potenciálisan nagy, és a bankkal szemben növekvő elvárás, hogy a szükséges infrastruktúra fejlesztéséhez minél több magánberuházót nyerjen meg. Ezen felül a bank alternatív szélessávú hozzáférési platformok, például vezetéknélküli technológiák megjelenését is támogatja, melyek adott esetben új típusú finanszírozási formákat igényelhetnek.

Az EBA szerepe az innovációs támogatásban

Az EBB leányvállalataként működő Európai Beruházási Alap fontos szerepet tölt be a lisszaboni stra-

tégia megvalósításában, amikor innovatív kis- és középvállalkozások feltőkésítésére szakosodott kockázati tőke-alapokba fektet be.

Az EBA az elmúlt években bővítette kockázati tőkebefektetéseit, és a korai fejlődési szakaszban (ún. „early-stage”) és előkészítési szakaszban lévő (ún. „upstream”) vállalkozásokat támogató alapokon túl technológiaátadást ösztönző kezdeményezéseket is finanszírozott, ezzel is támogatva a kutatási és fejlesztési eredmények piacképes termékekké és szolgáltatásokká alakításának folyamatát. Ezzel egy időben az Európai Bizottság az alapot bízta meg a versenyképességi és innovációs keretprogramon (CIP) belül elkülönített, 2007 és 2013 közötti időszakra szóló 1,1 milliárd eurós keret kezelésével. A keretprogram célja az európai vállalkozások versenyképességének javítása, az innováció támogatása és a kis- és középvállalkozások hozzásegítése a finanszírozási forrásokhoz. Jelentős források mozgósíthatók az ún. tiszta technológiákat képviselő tevékenységek támogatására is.

Környezeti fenntarthatóság

Az EBB tudatos környezeti felelősségvállalása három szinten nyilvánul meg. Először is, a bank a finanszírozásában megvalósuló valamennyi projekt esetében fokozott óvatossággal jár el a környezeti fenntarthatóság vizsgálatakor, kiemelt figyelmet szentelve a felterjesztett beruházások környezeti hatásvizsgálatára és az esetleges környezeti ártalmak mérséklésére tett javaslatokra, valamint – a korábbinál nagyobb hangsúlyt fektetve – a javasolt technológiák és folyamatok energiahatékonyságára. Minimális követelményként a bank minden esetben meggyőződik arról, hogy az általa finanszírozott beruházás megfeleljen a vonatkozó uniós környezetvédelmi alapelveknek és normáknak.

Másodsorban, az EBB hiteleinek jelentős része kifejezetten a természetes és az épített környezet megővését és fejlesztését, valamint a társadalmi jólét – a fenntartható fejlődés szempontjait is szem előtt tartó – növelését célozza. A bank számos beruházást támogat az éghajlatváltozás kezelésével, a természeti értékek és biológiai sokféleség megővésével, a környezet és az egészség kölcsönhatásaival, valamint a természeti erőforrások fenntartható használatával és a hulladékok megfelelő kezelésével kapcsolatban.

A harmadik szint a bank saját „ökológiai lábnyomával” kapcsolatos környezettudatos felelősségvállalását foglalja magában. Bár az EBB saját ökológiai lábnyoma méretben nem vetethető össze az általa finanszírozott beruházások környezeti hatásaival, a bank folyamatosan igyekszik javítani épületeinek környezeti teljesítményét, irodáinak gazdálkodását (lásd még a „Ökológiai lábnyom és felelős működés” c. részt).

A cél az, hogy a környezetvédelmi célú és a fenntartható közösségeket támogató hitelek aránya elérje az Európában és azon kívül kihelyezett teljes banki hitelállomány 30–35%-át. E célkitűzéssel összhangban az EU és az EFTA országaiban 2007-ben kihelyezett környezetvédelmi célú banki hitelek értéke meghaladta a 13 milliárd eurót, az EU-n kívüli

területeken pedig az 1,6 milliárd eurót, mely összességében a teljes hitelállomány 30,5%-át jelentette.

A természetes környezet megővése

A természetes környezet védelmével kapcsolatos hiteleknel elsőbbséget élveznek az éghajlatváltozást mérséklő, a vízzel, szennyvíz- és szilárdhulladék-kezeléssel, valamint a légszennyezés csökkentésével foglalkozó beruházások és intézkedések.

A klímaváltozással összefüggésben és a Kiotói Jegyzőkönyvvel összhangban a bank elsősorban a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló beruházásokat támogat például a tüzelőanyag-váltás, a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság területén. Miközben az EBB egyik legfontosabb fejlesztéspolitikai célkitűzése változatlanul az energetikai beruházások támogatása, az éghajlatváltozással kapcsolatos megfontolások nagy-

ban befolyásolják a bank hozzáállását a közlekedési ágazat fejlesztéséhez (lásd még a „Transzeurópai hálózatok: közlekedési és szállítási rendszerek Európának” és a „Fenntartható, versenyképes és biztonságos energiaellátás” c. részeket).

A megújuló energiaforrások terén a bank feladata támogatni az új technológiák fejlődését, ösztönözni azok elterjedését és ipari alkalmazását. Spanyolországban a Solucar naperőmű-projekt, melyet az EBB 2007-ben 50 millió eurós kölcsönrel támogattott, belső megújuló energiaforrást használva termel áramot, és ezáltal fontos szerepet játszik az éghajlatváltozás elleni küzdelemben. A beruházás az országos távvezeték-hálózatba kötött két, napkoncentrátoros technológiát alkalmazó naperőmű építését és üzemeltetését foglalja magába. Az alkalmazott technológia figyelemre méltó. A középpontban egy heliosztátokból álló mező áll: a napfényvisszaverő panelek félkörívben helyezkednek el a földön egy torony körül, tetején egy naphőgyűjtő-berendezéssel. A heliosztátok a nap pillanatnyi helyzetét folyamatosan követve koncentrálnak a napsugarakat a gyűjtőberendezésbe. A naphőgyűjtő egy hatalmas hőcserélő, amely a nap hevét felhasználva vizet párologtat, a ke-

Környezet- és társadalompolitika

2007-ben az EBB aktualizálta, majd nyilvánosságra hozta *Környezet- és társadalompolitikai kézikönyvét*. A kézikönyv ismerteti a bank (és ezen belül a Projektigazgatóság) belső folyamatait és gyakorlatát, melyek arról hivatottak gondoskodni, hogy finanszírozói tevékenysége mindenkor összeegyeztethető legyen környezetpolitikai célkitűzéseivel. A bank 2008-ban tervezi megjelentetni új *Környezet- és társadalompolitikai alapelveit (elvek és normák)*, melyben újfent hitet tesz a környezetvédelem ügye iránti kiállása és küldetése mellett. A dokumentumot megjelenés előtt nyilvános konzultációra bocsátja.

letkezett gőz pedig egy gőzturbina segítségével elektromos áramot fejleszt. Az erőmű elhelyezkedése (Sevillától 20 km-re) külön értéket képvisel: ez Európa egyik legnaposabb része, a közelben található folyó vize hűtéshez használható és a nagyfeszültségű távvezetékek is a közelben futnak.

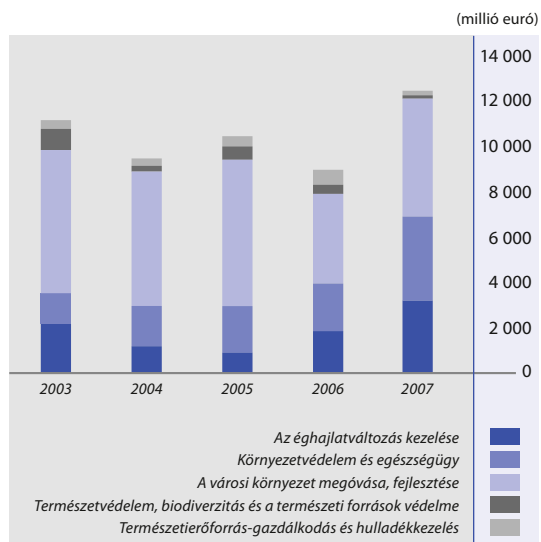
Az EBB 2007-ben több víz- és szennyvízkezeléssel kapcsolatos beruházás finanszírozásáról írt alá

Környezetvédelmi és életminőség-javító hitelek az EU-ban

Egyedi hitelek 2007-ben

	(millió euró)
	Összesen
Az éghajlatváltozás kezelése	3 385
Környezetvédelem és egészségügy	4 088
A városi környezet megóvása, fejlesztése	5 426
Természetvédelem, biodiverzitás és a természeti források védelme	34
Természetierőforrás-gazdálkodás és hulladékkezelés	89
Összes egyedi hitel	13 021

Egyedi hitelek 2003–2007:
56,5 milliárd euró

szerződést összesen 2,6 milliárd euró értékben, nemcsak az Európai Unióban, hanem azon kívül is. Panamában például a bank hitelei a környezeti és egészségügyi állapotok javulását szolgálták, megoldást kínálva Panamaváros és az öböl térségének szennyvízkezelésére. A beruházásnak köszönhetően a kezelt szennyvíz aránya a jelenlegi 5%-ról csaknem 50%-ra nő, mely nemcsak a helyi lakosok életminőségét növeli – különösen a közegészségügyi szolgáltatásokat nélkülöző elmaradott területeken –, de hozzájárul az idegenforgalom és a halászat fejlődéséhez is a térségben. Lesotho fővárosában, Maseruban a bank egy olyan beruházási program finanszírozásában vesz részt, amely a lakosok jövedelmi viszonyait figyelembe véve csatlakoztatja a háztartásokat a központi csatornarendszerbe, valamint több kisebb, alacsony költségű helyi víztisztító létesítmény építését teszi lehetővé. A meglévő szennyvíztisztító mű felújítását és egy új víztisztító telep építését is magába foglaló projekt eredményeképpen csökkenhet a maserui természetes vízforrások szennyezettsége és a szennyezett vízhez köthető megbetegedések előfordulása.

A bank tevékenységéből egyre nagyobb szeletet hasít ki a szilárd hulladékok feldolgozásával kapcsolatos beruházások finanszírozása, összhangban a hulladéklerakók újrahasznosításával, az üvegházhatást okozó gázok kezelésével és a nem fosszilis energiaforrások alkalmazásával kapcsolatos európai politikával. A hollandiai Alkmaar településen a közelmúltban megvalósult projekt keretében az EBB egy új szilárdbiomassza-égető telep építését finanszírozta, mely a már működő égetőmű mellett jött létre. A telepen építési és bontási törmelékfa, zöld hulladék komposztálásra alkalmatlan fa részei, a hulladéklerakókhoz szállított nagyobb terjedelmű törmelékek, faalapú csomagolóanyagok dolgozhatók fel, illetve pellet égethető. A szilárd hulladékfa nagy része a térségben keletkezik: korábban ezeket az anyagokat megsemmisítésre Németországba szállították. A beruházás hozzájárul a jelenlegi hulladékkezelési gyakorlat tökéletesítéséhez, csökkenti a biológiailag lebontható hulladékfa arányát a feldolgozást mellőző lerakókban és véget vet an-

nak a gyakorlatnak, hogy a hulladékot nagy távolságra kelljen szállítani.

Az ipari szennyezés csökkentését segítő hitelek összértéke 2007-ben 194 millió euró volt. A támogatott projektekre jó példa több német és portugál papírgyárban végrehajtott környezetvédelmi célú beruházás. Németországban például a bank 34 millió eurót folyósított az országban három papírgyárat működtető Myllykosky Corporation részére. A hitelnek köszönhetően csökkenthető a károsanyag-kibocsátás két gyárban, nagyobb energiahatékonyság érhető el mindhárom gyárban, és egy, a gyártási folyamatok korszerűsítését és termékinnovációt magába foglaló kfi-program finanszírozható. Portugáliában a magántulajdonú Portucel vett fel 80 millió eurós kölcsönt három gyárat érintő környezetvédelmi korszerűsítésre, a légszennyezés csökkentésére. A szükséges beruházást követően a papírgyárak az elérhető legtehetősebb technológiákkal vetekedve teljesíthetik a Tanácsnak a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló irányelvét.

Fenntartható közösségek

Az épített környezet beruházási finanszírozásakor – az integrált városfejlesztés uniós megközelítésével összhangban – a hangsúly a fenntartható város-

2012 után

Az Európai Beruházási Bank a 2007. évi ljubljana EBB-fórumon egy új szénelapot indított útjára 100 millió eurós kerettel. A „post 2012” szénelap azzal a céllal alakult, hogy megerősítse a Kiotói Jegyzőkönyv 2012. évi lejártát követően termelt szénki-bocsátás-csökkentési egységek piaci értékét. A bank partnereivel arra szövetkezett, hogy az alapon keresztül hosszú távon ösztönözzön és támogasson további szénegységek felszabadulását eredményező beruházásokat. A szénelap keretében „türelmes, de katalitikus hatású állami tőke” vonható be, hogy tovább erősítse a szénegység mint projektfinanszírozási eszköz szerepét a környezetvédelmi beruházási piacon. Az alapból ugyanakkor egyes 2013 és 2022 között megvalósuló környezetbarát beruházások közvetlenül is támogathatók, így például a megújuló energiaforrások alkalmazásával, az energiahatékonyság fokozásával, az erdőgazdálkodással és az üvegházhatást okozó gázok csökkentésével kapcsolatos projektek.

ok és közösségek támogatásán van, amely képes figyelembe venni minden gazdasági, társadalmi, környezetvédelmi és humántőke-fejlesztési szempontot. Az európai városok felzárkóztatást, növekedést és munkahelyteremtést egyaránt szem előtt tartó fenntartható beruházási támogatásának átfogó megközelítése az ún. „lipcsei chartából” ered, mely a 2007 májusában ebben a városban tartott informális miniszteri találkozón elfogadott alapelveket és stratégiákat rögzíti. Ennek értelmében az EBB a támogatásra jogosult városrendezési projektek beruházóinak olyan pénzügyi termékcsomagot kínál, amely a strukturált finanszírozási

keretből nyújtott finanszírozás mellett tanácsadói szolgáltatásokat is tartalmaz, ösztönözve ún. városfejlesztési alapok létrehozását.

Az EBB városfejlesztéssel kapcsolatos támogatása-it egy új pénzügyi eszköz, a *fenntartható városfejlesztési beruházásokat támogató közös európai kezdeményezés* (JESSICA: Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas) keretében nyújtja, melyből integrált városrendezési tervek keretében megvalósuló beruházások ösztönözhetők. A JESSICA lehetővé teszi, hogy a végrehajtásban részt vevő irányító hatóságok a strukturális alapok forrásaiból különféle városfejlesztési beruházásokat támogathassanak megújuló, újra meg újra feltöltődő pénzügyi eszközök (leginkább közvetlen tőkejuttatás, garanciavállalás és kölcsönök) közbeiktatásával. Az első JESSICA típusú városfejlesztési alap Németországban, Szászországban alakult 2007-ben, a kísérleti projekt megvalósításában a lipcsei önkormányzat vállalt központi szerepet.

A fenntartható közösségek létrehozásának másik fontos eszköze az egészségügyi létesítmények beruházási támogatása. 2007-ben az EBB összesen 2,1 milliárd euró értékben nyújtott hitelt meglévő kórházi infrastruktúra korszerűsítésére és új egészségügyi létesítmények létrehozására az Európai Unió országaiban.

A városfejlesztés integrált megközelítésére jó példa a Velencében folyó munka. A bank 2007-ben 120 millió eurót kölcsönzött a városnak egy hosszú távú integrált városrendezési stratégia keretében megvalósuló átfogó beruházási program részeként. A városi infrastruktúra, műemlék épületek, oktatási és szociális létesítmények korszerűsítése élénkíti a város gazdasági életét, hozzájárul a környezeti fenntarthatósághoz és a lakosok életminőségének javításához. Az egyik városfejlesztési terv az ún. *moto ondosso*, a vízi járművek által okozott romboló hatású hullámmozgás hatásainak csökkentésére

irányul a vízi közlekedés és logisztikai forgalom optimalizálása és a Lido-szigetre való átkelése révén. A város korosodó és csökkenő lakossága már nagyon várja a Penitenti és a San Lorenzo műemlék épületek idősek otthonává történő átalakítását. Ezen felül a nagy-velencei partszakaszon, Mestre városánál épülő új elkerülő útszakasz a forgalomtorlódások csökkentéséhez és a környezetvédelmi szempontok érvényesítéséhez járulhat hozzá. A fejlesztés csúcstechnológiát képviselő elemeként épül meg az a vezeték nélküli (wifi) hálózat, amely jobb összeköttetést teremt a középületek között, új értéknövelt szolgáltatást kínál a helyi vállalkozások számára és egy idegenforgalmi célú rádiófrekvenciás azonosító rendszer bevezetését teszi lehetővé. Egy ilyen hitel azonban általában nem áll önmagában: a közelmúltban Velence városában és környékén megvalósult hitelügyletek kedvezményezettjei között megtalálható a velencei villamoshálózatot üzemeltető társaság, a Ca' Foscari Egyetem, egy új kórház Mestre-ben, a helyiérdekű könnyűvasút és számos kis- és közép vállalkozás az egész Veneto Sviluppo régióban.

A természetes és a városi környezet összehangolt fejlesztésének jegyében az ökológiáért, fenntartható fejlődésért és területrendezésért felelős francia minisztérium, az EBB és a Caisse d'Épargne csoport 2007-ben úgy döntött, hogy – a globális felmelegedés elleni küzdelem és a városi környezet fejlesztése terén tett erőfeszítésekhez csatlakozva – közösen támogatják az új középületek építését és több létesítmény felújítását célzó állami beruházásokat. A cél az, hogy számos iskolaépületet, kollégiumot, óvodát és bölcsődét, közigazgatási, sport- és szabadidőközpontot, közösségi épületet alakítsanak át úgy, hogy a jelenleg érvényes fűtési és hűszigetelési szabványokat túlteljesítve kiemelkedően magas környezetvédelmi és energiahatékonysági szintet képviseljenek. A maximum 350 millió eurós EBB-finanszírozásra kész program keretében már mintegy 400 lehetséges beruházást azonosítottak.

Transzeurópai hálózatok: közlekedési és szállítási rendszerek Európának

A transzeurópai közlekedési hálózatok (TEN) nem csak az Európai Unió országaiban színonimái a kiváló minőségű közlekedési infrastruktúrának, de feladatuk biztosítani az EU és a csatlakozásra váró országok, valamint déli és keleti szomszédai közötti összeköttetést is. A transzeurópai hálózati prioritások adják ugyanakkor az Európai Növekedési Program egyik pillérjét (a másik pillér a kutatás, fejlesztés és innováció támogatása), mely kezdeményezés 2003-ban azzal a céllal indult, hogy erősítse a tartós európai növekedés feltételrendszerét.

Az Európai Növekedési Program céljainak támogatására az EBB 75 milliárd eurós hitelezési célt határozott meg, melyből nagyobb infrastruktúrális hálózati beruházások finanszírozhatók 2004 és 2013 között. Összhangban e célkitűzéssel a bank 2007-ben 7,4 milliárd eurót kölcsönzött nagyobb közlekedési hálózatok fejlesztésére az Unió egész területén. Az egyre hangsúlyosabb prioritásként megjelenő vasúti ágazatnak 3,3 milliárd eurónyi EBB-hitel jutott, 2,7 milliárd eurót kapott a közúti szektor, 630 millió euró ment légi közlekedési beruházásokra, 434 millió euró a vízi közlekedés fejlesztésére, egyéb infrastruktúrális projektek pedig 426 millió eurónyi finanszírozásban részesültek. Külön figyelmet érdemel a transzeurópai közlekedési hálózatok fejlesztése Spanyolországban, ahol a bank 2,2 milliárd eurót szánt két nagysebességű vasúti szakasz finanszírozására Cordoba és Malaga, valamint Madrid és Valladolid között.

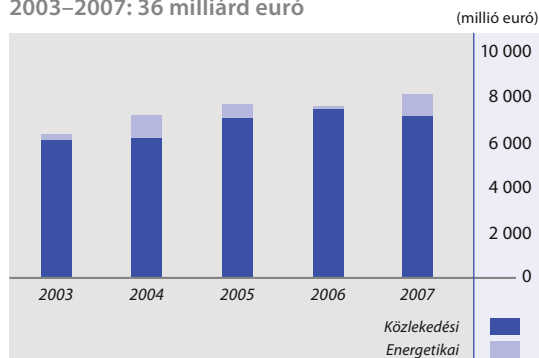
Az Európai Unió országain kívül az EBB összesen 916 millió euró értékben támogatta a transzeurópai közlekedési hálózatok bővítését. A csatlakozásra váró országokban és a várhatóan ilyen státuszt kapó államokban 686 millió euró, a keleti szomszédos államokban 230 millió euró jutott ilyen célokra. Ukrajnában a bank 200 millió kölcsönrel támogatta az ország és az Európai Unió közötti legfontosabb közlekedési útvonal, a M06-os főút felújítását, mely a III. páneurópai közlekedési folyosó részeként köti össze az ukrán fővárost Magyarországgal, Szlovákiával és Lengyelországgal.

Az állam és a magántőke partnerségében megvalósuló PPP-beruházások

Az EBB a PPP-beruházások egyik legnagyobb finanszírozójaként számos ágazatban támogatja az állam és a magántőke partnerségét, egyebek mellett a víz-ügyi, egészségügyi és oktatási szektorban. A közlekedési és szállítási ágazatban 2007-ben a közlekedési célú banki hitelek 15%-a PPP-ügylet keretében került kihelyezésre. Az EBB részt vett az első PPP-konstrukcióban épülő német autópálya-beruházás, az A4-es autópálya eisenachi elkerülő szakasza építésének finanszírozásában Tübingiában. A bank 89 millió eurós kölcsönrel támogatta a meglévő autópályaszakasz hat sávra történő bővítését: a részben új nyomvonalon megépülő kiváló minőségű új szakasz jobb szolgáltatásokat és nagyobb biztonsá-

A transzeurópai hálózatok támogatása

2003–2007: 36 milliárd euró

got kínál majd az utazók részére. A projekt innovatív finanszírozási konstrukcióban valósul meg és egyike lesz annak a négy autópálya-beruházásnak, amelynek fedezetét a nagyobb összsúlyú tehergépkocsikra 2005-ben bevezetett úthasználati díjból befolyt bevételekből kívánják előteremteni.

Az EBB az évek során jelentős szakértelmet halmozott fel PPP-konstrukciók finanszírozásában: ismereteit, tapasztalatait mind ügyfeleivel, mind a tagországokkal igyekszik megosztani. A bank az Európai Bizottsággal és a tagországokkal közösen munkálkodik az *Európai PPP Szakértői Központ* (European PPP Expertise Centre, EPEC) felállításán. A központ küldetése a PPP-beruházásokkal kapcsolatos tapasztalatok és legjobb gyakorlat megosztása. A bank 2007-ben döntött a szakértői központ felállításáról és kezdeti finanszírozásáról, az EPEC azonban csak 2008-ban kezd meg működését, a működési keretfeltételek és szervezeti felépítés véglegesítését követően.

Együttműködés a Bizottsággal

A bank várakozásai szerint a 2007-ben végleges formába öntött és 2008 elején útjára indított *transzeurópai közlekedési hitelgarancia-eszköz* (Loan Guarantee Instrument for Ten-transport Projects, LGTT) a jövőben megvalósuló transzeurópai hálózati beruházások hatásos támogatási formája lehet: az eszközből a beru-

házások készenléti hiteleire nyújtható garancia, melyből a bevételkiesés kockázatai fedezhetők a beruházás üzembe helyezését követő öt éven belül. Az LGTT tehát olyan eszköz, amely lehetőséget kínál a transzeurópai hálózati beruházásokban való fokozottabb részvételre azon magánbefektetők részére is, akiket az üzemeltetés korai szakaszában jelentkező forgalmi kockázatok egyébként ettől elriasztanának. Az EBB 500 millió eurót csoportosított át a strukturált finanszírozási keretből erre a garanciaprogramra, de a programot ugyanekkorra összeggel támogatja a Bizottság is uniós költségvetési forrásból 2007 és 2013 között.

Az EBB és a Bizottság együttműködése emellett több közös munkacsoportra és irányító bizottságra is kiterjedt. Figyelemre méltók azok az erőfeszítések, amelyeket a felek tettek a strukturális alapok és a Kohéziós Alap forrásainak transzeurópai hálózati beruházások finanszírozására történő átcsoportosítása érdekében, elsősorban az új tagországokban. Ezeket az erőfeszítéseket hivatott erősíteni a JASPERS-kezdemenyezés is (lásd még a „Kiegyenlített fejlődés az egész Európai Unióban” c. részt). A bank ezen felül – a beruházók és uniós koordinátorok felkérése alapján – közvetlenül is részt vesz egyes kiemelt beruházások előkészítésében, amint az a Brenner bázislagút és a Galileo navigációs rendszer esetében is történt. Az EBB számos nagyobb uniós kezdeményezés megvalósításában is együttműködik a Bizottsággal, így például a vasúti és légi közlekedés, az ún. „intelligens” közúti és közlekedési formák, valamint a „tengeri gyorsforgalmi utak” fejlesztésében.

A közlekedésfejlesztés új finanszírozáspolitikája

A bank fontos szereplő az európai közlekedési és szállítási ágazat finanszírozásában, és ennek jó oka van. A hatékony közlekedés és szállítási rendszerek megléte nemcsak Európa prosperitása szempontjából kiemelten fontos, de kihat a gazdasági növekedésre, szociális fejlődésre és környezetvédelemre is. A közlekedés és szállítás önmagában is fontos gazdasági ágazat, és jelentősen hozzájárul az egész Európai

gazdaság működőképességéhez. Az áruk és személyek mobilitása az európai ipar és szolgáltatási szektor versenyképességének központi eleme. A nagy közlekedésfejlesztési beruházások távlati perspektívája és valódi európai dimenziója ezért a bankot is a kézenfekvő finanszírozó szerepkörébe emelte.

A bank közlekedési célú hitelei több uniós fejlesztéspolitikai célkitűzésre épülnek: a transzeurópai közlekedési és szállítási hálózatok fejlesztése, a kohéziós politika támogatása, a fenntartható közlekedésfejlesztés, valamint a kutatás, fejlesztés és innováció ösztönzése. A bank hitelezési gyakorlata ebben az ágazatban tehát mindig „többdimenziós”. A környezetvédelmi megfontolások a projektbírálat és döntéshozatal valamennyi szakaszában megjelennek. Ezen felül elmondható, hogy a bank számos olyan közlekedésfejlesztési beruházást támogat, amelyek kifejezetten környezetbarát és fenntartható közlekedési és szállítási rendszerek alkalmazásá-

ra irányulnak, és végső soron a szén-dioxid-kibocsátás és más szennyező anyagok jelentős csökkenését eredményezik. Az elmúlt években az ilyen beruházásokra nyújtott hitelek abszolút értéke és aránya is folyamatosan nőtt. A támogatott projektek között voltak a városi közlekedési rendszerekkel, a kipufogógázok csökkentésével, az üzemanyag-felhasználás hatékonyságával és a közlekedésbiztonság fokozásával kapcsolatos kutatások és fejlesztések is. A közúti és vasúti ágazatokban finanszírozott alapberuházásokkal összefüggésben ugyanakkor kijelenthető, hogy a bank egyértelműen a vasúti beruházásoknak ad elsőbbséget.

Míg a bank közlekedési hiteleire vonatkozó hagyományos fejlesztéspolitikai célkitűzések változatlanul érvényesek, formálódik a globális felmelegedés elleni küzdelemre épülő új összetett politikai környezet. Ilyen háttérben születtek meg az EBB új közlekedésfejlesztési célkitűzései 2007-ben.

A közlekedésfejlesztési politika alapelvei

Az emberek szabad mozgásának és a gazdasági növekedés egyik alapfeltétele a mobilitás megteremtése. Az EBB ezért minden olyan megközelítést támogat, amely a közlekedés és áruszállítás iránti kereslet lehető leghatékonyabb, leggazdaságosabb és leginkább fenntartható módon történő kielégítését helyezi előtérbe. Ez az ismert közlekedési és szállítási megoldások, módzatok kombinált alkalmazását, a közlekedés környezetkárosító hatásait mérséklő gondos tervezést tesz szükségessé.

Az EBB továbbra is a transzeurópai hálózatok elkötelezett pénzügyi támogatója marad. A transzeurópai beruházások egyrészt hosszú távra szólnak, másrészt nélkülözhetetlen szerepet töltenek be az egész Uniót behálózó, kohéziót teremtő és hatékony közlekedési rendszer megteremtésében: e hálózatok adják az EU-ban megvalósuló közlekedésfejlesztési beruházások gerincét, a belső piac működésének zálogát. Bár az infrastruktúrafejlesztésre szánt tőke és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása közötti összefüggés meglehetősen bonyolult, ez önmagában nem kérdőjelezheti meg az Európai Unió transzeurópai hálózatok fejlesztése iránti elköteleződését.

A vasúti, belvízi és tengeri hajózási (különösen az ún. „tengeri gyorsforgalmi utak” fejlesztésével kapcsolatos) beruházások finanszírozása továbbra is elsőbbséget élvez, mivel természetüknél fogva ezek a szállítási és közlekedési formák a legígéretesebbek az egy szállítási egységre jutó üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése tekintetében. Ugyanez vonatkozik a városi közlekedés és a kombinált áru fuvarozási (intermodális) elosztó központok támogatására is.

Ahhoz, hogy egy közúti vagy légi közlekedési projekt igényt tarthasson az EBB finanszírozására, jelentős gazdasági értéket kell, hogy képviseljen, és a hitel a biztonság és a hatékonyság növelését, valamint a környezeti terhelés mérséklését kell, hogy előmozdítsa.

A vasúti, vízi és városi közlekedés terén a korszerű közlekedési eszközök beszerzésének finanszírozása teljesíti az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos célokat. Légi járművek beszerzésének finanszírozása azonban csak olyan kivételes esetekre korlátozódhat, ahol jelentős hozzáadott érték érhető tetten. A légi jármű-ipar finanszírozását egyébként a magánszektor megfelelően ellátja, így az EBB részvétele e szektorban olyan esetekre korlátozódhat, mint például a konvergenciaregiók bekapcsolása az európai vérkeringésbe ott, ahol a légi közlekedés az EU területi integritása és a hatékony üzemanyag-felhasználás szempontjából kiemelt fontossággal bír. Másik példa lehet speciális légi járművek, pl. erdőtűz-oltásra és egyéb nem hagyományos célokra alkalmas repülőgépek beszerzésének finanszírozása.

A jövőben várhatóan nagyobb hangsúlyt kap a kutatás, fejlesztés és innováció támogatása a járműgyártás területén, az érintett ágazattól függetlenül. A cél itt elsősorban az energiahatékonyság fokozását, a károsanyag-kibocsátás csökkentését és a biztonság növelését eredményező projektek támogatása. A gépjárműgyártás támogatása ugyanakkor csak olyan, a konvergenciaregiókban megvalósuló, gondosan kiválasztott projektekre terjedhet ki, ahol biztosítható, hogy a beruházás – a helyi közép vállalkozások és kkv-k beszállítói hálózatára gyakorolt közvetett hatások révén is – jelentősen hozzájárul a foglalkoztatottság és innováció erősödéséhez a térségben. Minden támogatott beruházásnak azonban – a környezetvédelemre és energiahatékonyságra vonatkozó uniós politikákkal teljes összhangban – magasabb környezetvédelmi normáknak is meg kell megfelelnie és hozzá kell járulnia a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésével kapcsolatos célok gyorsabb eléréséhez (például hatékonyabb, kisebb autók és megújuló energiaforrásokat használó járművek fejlesztése).

Az EBB részvétele a transzeurópai hálózatok és közlekedési folyosók fejlesztésében 1993-2007

A kis- és középvállalkozások támogatása

A kis- és középvállalkozások (kkv-k) a foglalkoztatottság, vállalkozói rátermettség és innováció forrásai, a gazdasági és szociális kohézió kovácsai az Európai Unióban. Az EU kis- és középvállalkozásokkal kapcsolatos politikája azt tűzte ki célul, hogy a sikeres vállalkozás feltételrendszerét és gazdasági környezetét megteremtve felvértesse a kkv-kat napjaink globális, tudáslapú gazdasága által támasztott kihívásokkal szemben és bátorítsa kiteljesedésüket.

A kkv-k támogatása az EBB-csoport egy legfontosabb működési prioritása. E keresztirányú tevékenység magában foglalja az egyes Unióban bejegyzett pénzügyi intézetek közvetítésével kihelyezett EBB-hiteleket (EBB-hitelkeretek: a bank vonzó kamatfeltételek mellett kínálja forrásait pénzügyi közvetítőknek, amelyek a kedvezményeket megfelelő formában a kkv-k felé is érvényesíthetik), és az EBA kis- és középvállalkozásokat célzó támogatásait. Ez utóbbi történhet tőkejuttatás (kockázati tőke-befektetések) és a finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés könnyítése révén (értékpapírosítás és garanciavállalás). Az EBA tőkéje 2007-ben 50%-os tőkeemelés keretében 3 milliárd euróra nőtt, lökést adva fejlesztéspolitikai célkitűzéseinek teljesítésében és 2013-ig biztosítva pénzügyi önállóságát. Az EBA legnagyobb részvényeseként a bank teljes egészében lejegyezte a 2007. évi tőkeemelés reá eső részét, ezzel is tanúbizonyságot téve az európai kkv-k támogatása iránti elkötelezettségéről.

Évben összesen mintegy 5 milliárd euró értékben helyezett ki hitelt ebben a formában pénzügyi közvetítők számára az egész Európai Unióban. Az EBA ezzel párhuzamosan tovább erősítette pozícióját mint az európai kockázati tőke-piac egyik legjelentősebb szereplője: a 2007-ben ebben az ágazatban végrehajtott ügyletek összértéke meghaladta az 520 millió eurót, a garanciavállalások pedig összesen 1,4 milliárd eurót tettek ki. Ez utóbbi tevékenység tekintetében azonban 2008-ban további jelentős növekedés várható, összefüggésben az EU *versenyképességi és innovációs keretprogramjával* kapcsolatban 2007 végén elfogadott új megbízással (lásd még az „Innovációs támogatás” c. részt). Az EBA hitelkockázat-csökkentő műveletei mind érték, mind darabszám tekintetében rekordot döntöttek 2007-ben. Az alap e tevékenység keretében egyes alacsonyabb besorolású („junior”) eszközfedezet mellett kibocsátott értékpapírokra vállalt garanciát, amelyek így vonzóbbá válnak a befektetők szemében és könnyebben értékesíthetők. A tranzakcióban részt vevő pénzügyi intézetek ez által is ösztönzést kapnak a kkv-k bátrabb hitelezésére.

2007. évi eredmények

Az EBB-csoport kis- és középvállalkozásokkal kapcsolatos erőfeszítésének köszönhetően 2007-ben mintegy 162 000 kkv részesült valamilyen formában támogatásban. A csoport külön hangsúlyt fektetett a jelentős növekedési potenciállal rendelkező innovatív kkv-k, a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos és kkv-k részvételével megvalósuló kisebb beruházási programok, valamint mikrovállalkozások támogatására. A banki támogatás formája az EBB hitelkerete: a bank ebben az

Nagyobb termékvalaszték

Miközben a több, mint 100 európai partnerbanknak nyújtott hagyományos kkv-s kerethitelei változatlan formában elérhetők maradtak (mely tény a pénzügyi szektor az év második felét jellemző piaci felfordulás közepette elismeréssel nyugtázta), a bank – a piaci igényekre válaszul – a kis- és középvállalkozásokat célzó új termékekkel bővítette portfólióját.

2007-ben a bank új pénzügyintézetekkel bővítette a hitelkeretekkel foglalkozó partnerbankok hálózatát: Ausztriában a Hypo Tirol Bank AG, Litvániában a SEB Vilnians Bankas, Lengyelországban az EFL és a Millennium Leasing, Törökországban pedig az Isbank, a Finansbank és a DenizBank csatlakozott.

A kisebb, regionális hatáskörű bankok bevonása érdekében az EBB több értékpapírosítási ügyletet kötött egyebek között a Rural Coop Bankkal, a Bankinterrel és a Banco Popularral Spanyolországban, valamint a Selmabipiemme pénzügyintézet Olaszországban. Először került sor ilyen ügylet megkötésére egy új tagországban: a lengyel Millennium Leasing 200 millió eurós szerződést írt alá. Az ügyletnek köszönhetően javulhat a lengyel kis- és középvállalkozások és a tíz főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató mikrovállalkozások hozzáférése a hosszú lejáratú finanszírozási forrásokhoz.

Összhangban azzal a stratégiával, miszerint nagyobb hozzáadott érték eléréséhez több kockázatot kell vállalnia, az EBB számos kockázatmegosztásos ügyletben vett részt, hogy a kis- és középvállalkozásokkal kapcsolatos kockázatok egy részét átvállalva ösztönözze a pénzügyintézeteket a kkv-hitelezési üz-

letág fejlesztésére. Ilyen ügylet volt például az RZB Csoporttal 2007-ben aláírt kockázatmegosztásos konstrukció, mely egy 100 millió eurós „mid-cap” hitel kihelyezését irányozza elő Ausztriában, Magyarországon és Romániában: az összegből közepes méretű (ún. „mid-cap”) vállalkozások kisebb beruházásai finanszírozhatók ezekben az országokban. Egy másik példa az Avenir Entreprises Mezzanine, egy zárt végű alap, mely átváltható kötvényeket kibocsátva finanszíroz kkv-kat Franciaországban. Az alap tőkéjéből 20 millió eurót jegyzett le a bank, az OSEO és a CDC Entreprises mellett. A KfW IPEX-Bankkal közösen az EBB 100 millió eurós hitelkockázatmegosztásos konstrukciót dolgozott ki olyan kis- és közepes értékű, a kockázati besorolás során az ún. „befektetési fokozatnál” alacsonyabb vagy gyengébb minősítést kapott ügyletek támogatására, melyeket kutatásba, fejlesztésbe és innovációba fektető vállalkozások indítanak Németországban.

Az EBB a nagyon kis méretű vállalkozások és kkv-k megújuló energiaforrások alkalmazása és energiahatékonyság terén megvalósuló beruházásainak finanszírozásával is foglalkozott. Egy Csehországban kihelyezett kockázatmegosztásos hitelkeretből az energiafelhasználás racionalizálását, az energiahatékonyságot, a megújuló energiaforrásokat, valamint az energetikai kutatásokat, fejlesztéseket és innovációt előtérbe helyező kis és közepes méretű beruházások finanszírozhatók. A németországi Rentenbanknak nyújtott hitelkeretből ugyancsak a megújuló energiaforrások, azon belül is a biogáz, a bioüzemanyagok, a szélenergia és a fotoelektromos energia hasznosításával kapcsolatos hosszú távú beruházások finanszírozására nyílik mód.

Konzultációs folyamat: több hozzáadott érték a kis- és középvállalkozásoknál

2007-ben az EBB a kis- és középvállalkozásokat képviselő szervezetek, az Európai Bizottság, valamint a kkv-k támogatására szakosodott pénzügyintézetek és partnerbankok bevonásával áttekintette

kkv-s termékportfólióját. A vélemények megegyeztek arról, hogy jobb eredmények érhetők el specifikus piaci szegmensekre kidolgozott termékekkel és a pénzügyi közvetítőkkel közösen bonyolított kockázatmegosztásos ügyletek továbbfejlesztése révén, amennyiben ezzel a bank nagyobb hozzáadott értéket kínálhat a kis- és középvállalkozások számára. A konzultáció megállapításait a bank 2008 során új stratégiában foglalja össze, mely az EBB-csoport kis- és középvállalkozásokat célzó valamennyi termékét tartalmazza majd.

Az áttekintés időzítése illeszkedik az Európai Bizottság szándékaihoz, amely 2007. novemberben új programot indított útjára „európai kezdeményezés a mikrohitel fejlesztésére a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás támogatása érdekében” címmel, jelenleg pedig egy új „európai kisvállalkozói törvény” megalkotásán dolgozik. A Bizottság várhatóan 2008. júniusban fogadja el a jogszabályt, amely külön fejezetben szól majd mindazon módszerekről, melyek révén javítható a kis- és középvállalkozások finanszírozási forrásokhoz való hozzáférése.

Bizottsági mandátum az EBA-nak

2007-ben az Európai Bizottság az Európai Beruházási Alap kezelésébe adta azt az 1,1 milliárd eurós pénzügyi eszközt, melyet a *versenyképességi és innovációs keretprogram* (CIP) alapján hívott életre. A keretprogram értelmében az eszközökből kockázatitőke-befektetések és garanciavállalás támogatható a 2007 és 2013 közötti időszakban.

A versenyképességi és innovációs keretprogram célja az európai vállalkozások versenyképességének ösztönzése, az innováció támogatása és a kis- és középvállalkozások hozzásegítése a finanszírozási forrásokhoz. E célok megegyeznek a keretprogram elődjének számító, *vállalkozásokra és vállalkozói kezdeményezésre vonatkozó többéves program* (MAP 2001–2006) célkitűzéseivel: a gazdasági növekedés ösztönzése és a munkahelyte-

remtés, a termelékenység, a versenyképesség és az innovációs kedv élénkítése az Európai Unióban. A keretprogram ugyanakkor ambiciózusabb tervekkel indult, és a MAP-nál nagyobb földrajzi területen, új piaci szegmensekre és termékekre irányuló feltétel- és eszközrendszert alkalmaz majd.

A Bizottság és az EBA közös kezdeményezése: JEREMIE

A JEREMIE-kezdeményezés (Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises, *mikro-, kis- és középvállalkozásokat támogató közös európai források*) keretében a tagországok a strukturális alapokból a 2007–2013-as költségvetési időszakban rendelkezésükre álló összegek egy részéből pénzügyi közvetítők kezelésében lévő, újra és újra feltöltődő alapot hozhatnak létre. Az alap feladata, hogy jobb finanszírozási forrásokhoz segítse a kisebb vállalkozásokat (beleértve az induló vállalkozásokat is), illetve az igényeikre szabott pénzügyi termékcsomagok révén a regionális fejlesztési célterületeken mikrohiteket nyújtson.

2006-ban és 2007-ben az Európai Beruházási Alap szervezetén belül létrehozott JEREMIE-munkacsoport 20 tagország felkérésére mintegy 40 különböző hiányelemzést végzett el. A bank egyetértési nyilatkozatot írt már alá Bulgáriával, Romániával és Szlovákiával, az első finanszírozásra vonatkozó JEREMIE-megállapodás pedig Görögországgal született 2007 júniusában.

A strukturális alapokból nyerhető támogatások jobb kihasználásának ígéretével és egy holding-alap keretében működő, újra és újra feltöltődő keret létrehozásával a JEREMIE tulajdonképpen az innovatív kkv-finanszírozás új formáját testesíti meg, amely nem csak új támogatási lehetőségeket teremt, de jelentős elmozdulást jelent a strukturális alapok korábban kizárólag támogatási szemléletű felhasználásához képest.

Fenntartható, versenyképes és biztonságos energiaellátás

A fenntartható, versenyképes és biztonságos energiaellátás megteremtése az Európai Unió egyik legfontosabb politikai célkitűzése. Az éghajlatváltozás kihívásait övező fokozott figyelem ezzel párhuzamosan elsőszámú napirendi témává emelte az energiakérdést az EU-ban. Az Európai Beruházási Bank Kormányzótanácsa ezért 2007-ben úgy döntött, hogy fokozza az EBB szerepvállalását a tiszta energiaforrások európai elterjesztésében és az Unión kívüli országok energetikai beruházásainak támogatására külön finanszírozási keretet nyit.

Az EU energiapolitikáját a 2007. márciusi brüsszeli Európai Tanács által elfogadott *energiaügyi cselekvési terv* határozza meg. A terv ambiciózus célokat tűz ki: 2020-ig az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását az 1990-ben mért szinthez képest 20%-kal kell csökkenteni, a megújuló energiaforrások részesedését az összeurópai energiafelhasználásból 20%-ra kell növelni, a bioüzemanyagok arányát a közlekedési célú dízel- és benzinüzemanyag-felhasználásban 10%-ra kell emelni, és a 2020-ra vetített alapforgatókönyvhöz képest 20%-kal kell mérsékelni az energiafogyasztást. 2008 elején az Európai Bizottság nagy horderejű javaslatcsomagot fogadott el az éghajlatváltozás terén szükséges intézkedésekről („Climate Action”), mely alátámasztja az Európai Tanács elkötelezett kiállását a klímaváltozás elleni közdelem és a megújuló energiaforrások ösztönzése mellett.

Az energiapolitika alakulását az EBB is figyelemmel kíséri. A bank energetikai célú és éghajlatváltozással kapcsolatos hitelei öt kiemelt támogatási területet céloznak meg: megújuló energiaforrások, energiahatékonyság; energetikai kutatás, fejlesztés és innováció; belső ellátási biztonság és forrásdiverzifikáció (ideértve a transzeurópai energiahálózatok fejlesztését is); valamint a külső forrásokkal kapcsolatos ellátásbiztonság fokozása az Unióval szomszédos államok és partnerországok gazdasági fejlődésének támogatása révén.

Az energiaiparban nagy igény van a beruházásokra, így a bank ennek megfelelően cselekedett. A 2007. évi cél 4 milliárd euró kihelyezése volt az Európai Unión belül és azon kívül megvalósu-

ló energetikai beruházásokra, ebből 900 millió eurót kellett megújuló energiaforrásokra fordítani. Ezzel szemben a bank az Unió országaiban (és Izlandon) összesen 5,4 milliárd eurónyi hitelt helyezett ki, és ebből 1,5 milliárd euró jutott a megújuló energiaforrások támogatására. További 1,4 milliárd euró az EU-n kívül került felhasználásra, ebből 518 millió euró érintett megújuló energiákat. Az Unióval szomszédos államokra, az akcs-országokra, Dél-Afrikára, Ázsiára és Latin-Amerikára vonatkozó, 2013-ig szóló fejlesztéspolitikai mandátumon felül a bank az energetikai beruházások támogatására létrehozott speciális 3 milliárd eurós keretből 500 millió eurónyi hitelt folyósított ilyen célokra.

Megújuló energiaforrások és energiahatékonyság

A megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos hiteleknel rekord összegekről beszélhetünk. Összehasonlításként: az elmúlt években évente átlagosan mintegy 450 millió euró jutott a megújuló energiaforrások támogatására. Az EBB jórészt a gazdasági hasznosítás fázisában lévő érett technológiákat finanszírozott, pl. szárazföldi szélerőműparkok, vízi erőművek, geotermikus és szilárdbiomassza-erőművek építését, de részt vett a korai megvalósítási szakaszban lévő, ún. újonnan megjelenő technológiák, mint például fotoelektromos rendszerek, naphőhasznosító rendszerek és második generációs bioüzemanyag-gyártási technológiák támogatásában is. A megújuló energiaforrásokra épülő, újonnan megjelenő technológiák finanszírozása két célt teljesít: az áramtermelésből adódó közvetlen haszon mellett a támogatás – a kísérletek finanszírozása révén – végeredményben a technológiai költségek csökkentéséhez is hozzájárul.

Az energiahatékonyság ösztönzésével kapcsolatos beruházások az EU-n belül összesen 945 millió eurónyi EBB-hitelhez jutottak. A bank elsődleges támogatási céljai között kapcsolt hő- és energia-termelési beruházások, illetve távhőhálózati fejlesztések szerepeltek. Olaszországban az EBB 200 millió euróval támogatta az Eni kombinált cik-

lusú erőművének megépítését Ferrara város határában, mely több elavult, kevésbé hatékony és sokkal szennyezőbb olajtüzelésű erőművet válthat ki. Németországban (Suhl, Tübingia) a bank egy hulladékgépető hőerőmű létrejöttét finanszírozta.

Energetikai kutatás, fejlesztés és innováció támogatása

Az energetikai kutatással, fejlesztéssel és innovációval kapcsolatos beruházások támogatása kétségtelenül hozzájárul az EU energiapolitikai célkitűzéseinek, például a klímaváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos célok teljesüléséhez csakúgy, mint a versenyképes, tudásalapú európai gazdaságot felvázoló lisszaboni menetrend végrehajtásához. Az EBB kfi-hiteleinek jelentős része már eddig is a megújuló energiaforrások alkalmazását és hatékony energiafelhasználást ösztönző beruházásokat támogatott. A 2007 közepén induló *kockázatmegosztásos pénzügyi mechanizmus* zászlóbontása óta (lásd még az „Innovációs támogatás” c. részt), a program alapján folyósított első hitelek nagyobb része ugyancsak az energetikai kutatás, fejlesztés és innováció területét érintette, lásd a napenergiát hasznosító technológia fejlesztését az Andasol naperőmű-komplexumban, Sierra Nevadától északra Spanyolországban, némileg eltérő napenergia-technológia alkalmazását a Solucar naperőműben Sevillától nem messze, szintén Spanyolországban, valamint az Abengoa Csoport innovatív energetikai fejlesztéseinek támogatását, vagy az AVL tiszta és hatékony automata motorvonatok fejlesztésével, hidrogénmeghajtású és üzemanyagcellás technológiával, nanokompozitokkal és meghajtási technológiákkal kapcsolatos kutatásainak finanszírozását Ausztriában.

Az EBB jelenleg azon dolgozik, hogy az ipar képviselőivel és az Európai Bizottsággal együtt kialakítsa a Bizottság és az európai szénkibocsátók (elsősorban energiaipari vállalatok) által tervbe vett szénkivonó és széntároló bemutatótelepek támogatásának pénzügyi kereteit. Ezen kívül a bank fi-

EBB-fórum 2007: középpontban az energia

A 2007. évi EBB-fórumot szeptember 27-én és 28-án Ljubljanában, Szlovéniában rendezték. A fórum Európa egyik legégetőbb kérdésével foglalkozott „Energetikai beruházások: válaszok az éghajlatváltozásra” címen. Vezető kormánytisztviselők, a tudomány és az ipar képviselői előadásaikban arról értekeztek, miként ültethetők a gyakorlatba az energiával kapcsolatos európai célkitűzések.

A fórumon a legtöbb felszólaló egyetértett abban, hogy az innovatív technológiák és a források megfelelő alkalmazásával Európa páratlan versenyelőnyre tehet szert az energiafelhasználás hatékonysága és a megújuló energiaforrások arányának növelése terén. A fórum több szinten is foglalkozott a lisszaboni menetrenddel, mely az Európai Unió intézkedési terve arról, miként teremthető meg a fenntartható gazdasági fejlődésre képes, nagyobb szociális kohéziót teremtő, versenyképes, innovatív és tudásalapú európai gazdaság 2010-ig. A fórumon több előadó is hangsúlyozta, hogy Európa csak megfelelő politikai környezetben és piaci feltételek mellett nézhet szembe mindazon energiaipari kihívásokkal, melyek a kutatás-fejlesztés és innováció területén érhetik. Amint azt az EBB elnöke, Philippe Maystadt hangsúlyozta: „Európa rendelkezésre áll a gyakorlati megoldások kidolgozásához szükséges tudományos és műszaki ismeret, és rendelkezik az új technológiák és szabályozói rendszerek bevezetéséhez szükséges pénzügyi forrásokkal is. Sőt, az úttörő szerep gyorsabb gazdasági megtérülésre is reményt ad.”

gyelemmel követi az ún. *európai technológiai platformok* munkáját, különösen a hidrogén- és üzemanyagcellás technológiák, fotoelektromos rendszerek, szél- és fosszilis tüzelésű kibocsátásmentes erőművek, valamint a naphőenergia alkalmazása terén elért eredményeiket.

Az EBA első „clean-tech” (tisztá technológiákat támogató) ügyletét 2006-ban kötötte, így az életképes clean-tech technológiákra szakosodott kockázati tőke-alapok megjelenésével egyre fontosabb szerepre törhet e piaci szegmensben. A tiszta technológiákkal kapcsolatos felfokozott várakozásokat látva az EBA arra számít, hogy a *versenyképességi és innovációs keretprogrammal* (CIP) kapcsolatos bizottsági mandátumban meghatározott összeg nagy részét e célra fordíthatja (lásd még az „Innovációs támogatás” c. részt).

Transzeurópai energiahálózatok és az ellátás biztonsága

2007-ben a bank összesen 1,4 milliárd euró értékben hitelezett transzeurópai energiahálózatokat. Az EBB részt vállal a legtöbb kiemelt páneurópai gázipari beruházás finanszírozásában, de az áramtermelés támogatása terén is fokozni kívánja részvételét. A belgiumi Zeebrugge mellett, EBB-finanszírozásban

megvalósuló Fluxyx cseppfolyósított földgáz-fogadóállomás hozzájárul az Európai Unióba irányuló gázszállítások növeléséhez és a forrásdiverzifikációhoz, valamint fokozza az ellátás biztonságát, mivel lényegesen egyszerűbbé teszi az importgáz továbbítását az Egyesült Királyságba, Hollandiába, Németországba, Luxemburgba és Franciaországba. Az Eni a bank hiteléből bővítheti a Transmed vezetékét Olaszországban, amelyen több algériai földgáz érkezik Tunézián át Olaszországba és így az EU-ba.

Az Urenco Ltd-nek folyósított 200 millió eurós EBB-hitel ugyancsak az energiaforrások diverzifikációját segíti elő. Az Urenco két urániumdúsító létesítményét bővíti az Egyesült Királyságban és Hollandiában, a beruházás kapcsán új centrifugakaszádokat helyeznek üzembe mindkét létesítményben. A projektről teljes körű környezeti hatástanulmány készült, és az Urenco vállalta, hogy betartja az Euratom, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség és a nukleárisüzemanyag-körforgás szigorú szabályozásában érintett állami és egyéb szervek által megszabott valamennyi biztonsági előírást.

Energiapolitika az EU-n kívül

Az Unión kívüli beszerzési források biztonságának fokozása és a forrásországok gazdasági fejlődésének támogatása céljából az EBB 2007-ben több energetikai beruházást finanszírozott Horvátországban, a balkáni térségben, a mediterrán partnerországokban, Ugandában, Dél-Afrikában és Kínában. Kínában a bank 500 millió eurós kerethitelt biztosított energetikai és ipari ágazatokban megvalósuló beruházások támogatására, az üvegházhatást okozó gázok és egyéb környezetszennyező kibocsátások csökkentése érdekében. Ez volt az első hitel, amelyet az EBB a bank Kormányzótanácsa által 2007 júniusában elfogadott 3 milliárd eurós eszköz (*pénzügyi keret a fenntartható és biztonságos energiaellátásért*) keretében folyósított, mely az éghajlatváltozással és az energiaellátás biztonságával kapcsolatos uniós intézkedések mellé rendel forrást.

Tagjelölt és lehetséges tagjelölt országok

Az EBB hiteleivel jelen van a csatlakozásra váró Törökországban és Horvátországban, a tagjelölt Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban, valamint a lehetséges tagjelöltként szóba jöhető többi nyugat-balkáni államban. A bank tevékenységét ezekben az államokban igyekszik a gazdasági felzárkózás folyamatához igazítani, és segít felkészíteni az országokat a későbbi esetleges uniós tagságra. A hitelezés a 2007-ben megújított *előcsatlakozási támogatási keret és előcsatlakozási támogatási megbízás* keretében zajlik, szoros együttműködésben az Európai Bizottsággal és az ezekben az országokban jelen lévő többi nemzetközi pénzintézettel.

Horvátország

Az EBB olyan beruházásokat finanszíroz Horvátországban, amelyek segíthetnek az országnak teljesíteni az uniós csatlakozás feltételeit. 2007-ben az EBB 330 millió euró értékben írt alá finanszírozási szerződéseket az országban: a bank 2001 óta összesen 1,3 milliárd eurót helyezett ki Horvátországban. A hitelek 2007-ben számos különböző területet öleltek fel, az ország energetikai és közlekedési infrastruktúrájának korszerűsítésén kezdve egészen a kis- és középvállalkozások, valamint önkormányzatok kisebb projektjeinek hitelkeretek révén történő közvetett finanszírozásáig. A bank 190 millió eurót adott az országot átszelő földgázvezeték-rendszer korszerűsítésére és bővítésére, beleértve mintegy 930 km új nagynyomású gázvezeték megépítését. 100 millió eurós hitel jutott a zadari új kompikötő infrastruktúrájának fejlesztésére, mely új lehetőségeket teremt a történelmi városban, összeköttetést teremtve a város és a horvátországi szigetvilág, illetve a többi földközi-tengeri ország között.

A bank azt tervezi, hogy a következő években hiteleit az önkormányzatok és helyi hatóságok felé is kiterjeszti a környezetvédelem, valamint az egészségügyi és oktatási infrastruktúra fejlesztése érdekében.

Törökország

Törökország uniós csatlakozási folyamatában fontos szerepet tölt be az EBB: 2007-ben összesen 2,1 mil-

liárd euró értékben nyújtott hitelt az országban, szemben a 2006. évi 1,8 milliárd euróval. Csatlakozásra váró országgént Törökország egy új előcsatlakozási támogatási eszköz keretében juthat uniós támogatáshoz a 2007 és 2013 közötti időszakban. Ezt a támogatást az EBB a Törökországra vonatkozó ún. *külső hitelezési megbízás* alapján és saját *előcsatlakozási támogatási keretéből* biztosított kölcsönökkel egészíti ki. Ez utóbbi keretből a bank saját kockázatra nyújthat hiteleket és vállalhat garanciát. Szoros együttműködésben, az EBB, az Európai Bizottság és a török állami szervek együtt jelölik ki azokat a finanszírozásra jogosult kiemelt beruházásokat, amelyek a nemzeti fejlesztési tervekkel és az EU prioritásaival is összhangban vannak.

2007-ben az EBB hiteleivel mind az állami, mind a magánszektor beruházásait támogatta Törökországban. A magánszektor támogatott beruházásaira példa a Ford Otosan autógyárainak korszerűsítése Kocaeli és İnönü városokban, vagy a Sisecam üvegyár modernizációja és kapacitásbővítése Bursa tartományban. A bank emellett növelte a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott hiteleit, melyek összértéke elérte a 900 millió eurót.

A hatékony infrastruktúra megléte az ország további növekedésének és fejlődésének előfeltétele. Ezt szem előtt tartva, a bank 2007. évi hiteleinek egy jelentős része Antalya és Izmir városok tömegközlekedési infrastruktúráját, az Isztambul-Ankara nagysebességű vasút fejlesztését, és a Turkish Airline török légitársaság flottájának megújítását célozta. A már 2005 végén elfogadott projekt keretében megvalósuló repülőgépflootta-csere nemcsak

az ország gazdasági fejlődéséhez, hanem Törökország és más országok, így az EU közötti regionális együttműködés erősödéséhez is hozzájárul.

A Bank kutatási, fejlesztési és innovációs célú beruházásokat is támogatott az országban. Törökország e téren elért eredményei segíthetnek az országnak abban, hogy az Európai Unió későbbi tagjaként is megőrizze versenyképességét. Az EBB 400 millió eurós hitelét a Tübitak, a török tudományos és technológiai kutatási tanács kapta számos egyetemi kutatási program, laboratóriumi fejlesztések és tudományos eszközök beszerzésének finanszírozására.

Az Európai Unión kívüli területeken folyósított EBB-hitelek legnagyobb kedvezményezettjeként Törökország 2003 és 2007 között összesen 6,2 milliárd eurónyi finanszírozásban részesült. Az ankarai és isztambuli képviseleti irodák közeljövőben várható megnyitása jól jelzi, milyen fontosnak ítéli az EBB tevékenységét ebben az országban.

A nyugat-balkáni térség

A nyugat-balkán országai „lehetséges tagjelölt országokként” ismertek. Az EBB hitelei Albániában, Bosznia és Hercegovinában, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban, Montenegróban és Szerbiában segíthetik ezen országok esetleges integrálódását az Európai Unióba. Általánosságban elmondható, hogy az Európai Unió és az EBB tá-

mogatásának különböző formái a politikai és gazdasági reformok erősítését és a társadalmi megbékélést szolgálják ebben a régióban. A térség országaiban 2007-ben folyósított EBB-hitelek összértéke elérte a rekord 440 millió eurót, és ezzel az 1995 óta nyújtott kölcsönök állománya 2,5 milliárd euróra nőtt.

A hitelek több, mint kétharmada a közlekedési és energetikai infrastruktúra fejlesztését szolgálta. Bosznia-Hercegovinában a bank 103 millió euróval támogatta vízi erőművek és áramelosztó rendszerek felújítását: a beruházásoknak köszönhetően javul az energiahatékonyság, az áramszolgáltatás színvonala és megbízhatósága az országban. 60 millió eurós hitel segítette a szerb fővárost, Belgrádot elkerülő új autópályaszakasz megépítését. A beruházás fokozza a közlekedés biztonságát és teljesítményét Szerbiában, mely a legfontosabb transzeurópai közlekedési folyosók nyugat-balkáni kereszteződésében fekszik. Egy másik szerbiai kölcsönügylet a belgrádi Gazela híd felújítását segítette elő. A beruházást társfinanszírozóként támogatta még az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank, valamint az Európai Újjáépítési Ügynökség is. A támogatott beruházások között található még egy bosznia-hercegovinai útfelújítási program, valamint a Levan és Vlorë között megépülő gyorsforgalmi út Albániában.

A bank összesen 120 millió euróval támogatott kis- és középvállalkozásokat a térségben helyi pénzügyi közvetítőknél nyújtott hitelkereteken keresztül. Az egyik kkv-hitelkeret Koszovót érintette: ez volt a bank első hitelügylete a Nyugat-Balkán e szegletében. Az EBB ezen felül 25 millió eurót fektetett az *Európai Alap Délkelet-Európáért* (European Fund for Southeast Europe, EFSE) néven megalakult új alapba, melynek feladata, hogy pénzügyi közvetítőket bevonva biztosítson tőkeforrásokat kis- és középvállalkozások számára. Az EFSE befektetéseivel leginkább a nyugat-balkáni országokban szeretne megjelenni, de tevékenységét kiterjesztheti Bulgáriára, Romániára és Moldovára, esetleg más délkelet-európai államokra is.

Szomszédos államok és partnerországok

2007 volt az első év, hogy a bank az Unióval szomszédos államokban és partnerországokban a Tanácsnak ezen országokra vonatkozó, összesen 12,4 milliárd euróra (és a 2007 és 2013 közötti időszakra) szóló új hitelezési megbízása alapján végezhetett tevékenységét. Ez a bank legnagyobb, az Európai Unión kívüli országokra vonatkozó megbízása, melynek köszönhetően az EBB megkétszerezheti tevékenységét a kilenc mediterrán partnerországban, Oroszország és a keleti szomszédos államok tekintetében pedig hatszorosára növelheti hiteleinek értékét.

FEMIP: rekord év a magánszektor támogatásában

Az *Euro-mediterrán beruházási és partnerségi program* (Facility for Euro-Mediterranean Investment and Partnership, FEMIP) keretében kilenc észak-afrikai és közel-keleti partnerországnak 2007-ben hitelezett 1,4 milliárd euró rekord hányada (68%-a) – összhangban az európai szomszédságpolitika prioritásaival – a magánszektor beruházásait támogatta.

Az Európai Unió 2003-ban fektette le a délen és keleten határos országokkal folytatandó különleges kapcsolatokat politikája, az ún. *európai szomszédságpolitika* alapjait. Az EBB tevékenységét a földközi-tengeri országokban 2002 óta a FEMIP keretében végzi. Az EU-tagállamok és a földközi-tengeri partnerországok közötti kapcsolatoknak keretet adó barcelonai folyamattal és az európai szomszédságpolitikával összhangban a FEMIP azal a céllal jött létre, hogy a kilenc mediterrán ország gazdasági fejlődését leginkább két területen támogassa: a fenntartható növekedés hajtóerejét jelentő magánszektor beruházásainak ösztön-

Földközi-tengeri országok:

2007-ben kihelyezett kölcsönök

(millió euró)

	Összesen	Forrás	
		saját	költségvetési
Tunézia	389	385	4
Marokkó	336	330	6
Libanon	300	295	5
Egyiptom	130	130	–
Izrael	120	120	–
Szíria	80	80	–
Jordánia	50	50	–
Regionális (több országot átfogó)	31	–	31
Algéria	3	–	3
Földközi-tengeri országok	1 438	1 390	48

zése, valamint a beruházásbarát környezet megteremtése hatékony infrastruktúra és megfelelő banki rendszerek létrehozásával. Összesen több, mint 7 milliárd eurós beruházási támogatással a FEMIP 2002 óta megkerülhetetlen pénzügyi szereplővé nőtte ki magát a mediterrán térségben, és ösztönzően hat a párbeszédre a partnerországok, az egyes országok és az EU intézményei, valamint a magánszektor és a civil társadalom képviselői között.

Bár a FEMIP-ügyletek értéke (összesen 1,4 milliárd euró) 2007-ben némileg magasabb volt, mint 2006-ban, a keretből támogatott beruházások összetétele nagy eltérést mutat: ebben az évben a magánszektorban valósult meg a projektek 68%-a, szemben a 2006. évi 30%-kal. Soha korábban nem volt ilyen magas a magánszektor támogatásának aránya a FEMIP-en belül, és ez, össz-

hangban az Európai Tanács ajánlásaival, stratégiai irányváltást tükröz.

A FEMIP-ügyletek több, mint 44%-a a kis- és középvállalkozások támogatását célozta és helyi pénzüzetek közvetítésével valósult meg Jordániában, Libanonban, Szíriában és Tunéziában. Ugyancsak a magánszektor ösztönzését szolgálták a teljes üzleti állomány 3%-át kitevő közvetlen részvényvásárlások (pl. Algériában) és befektetési alapokba történő befektetések (Libanonban, Marokkóban és Tunéziában).

A bank ugyancsak a FEMIP-keretből támogatott több nagyobb infrastrukturális beruházást a partnerországban: 465 millió euró (az összes hitel 32%-a) jutott az energiainfrastruktúra fejlesztésére, melybe bele tartozott két földgázüzemű erőmű építése Egyiptomban, a vízerőműi termelési kapacitások optimalizálása Marokkóban, valamint az Algériát Tunézián át Olaszországgal összekötő Transmed

gázvezeték bővítése. Ez utóbbi beruházás egyben az egyik transeurópai energiahálózati prioritás része volt. A teljes hitelállomány 13%-át a közlekedési infrastruktúra fejlesztése adta: az országos autópálya-hálózat részeként épült meg például Marokkóban a Fez és Oujda közötti autópályaszakasz. Ugyancsak a FEMIP segítségével készült el egy új tengervíz-sótalanító telep Izraelben, mellyel 8%-ra nőtt a víz- és szennyvízkezeléssel kapcsolatos hitelek részesedése az összes FEMIP-hitelből.

A finanszírozás földrajzi megoszlását vizsgálva elmondható, hogy az összes FEMIP-hitel 51%-a a Maghreb-országokban (8 beruházás összesen 728 millió euró értékben), 47%-a a közel-keleti térségben (7 projekt összesen 680 millió euró értékben) került felhasználásra, három projekt pedig regionális jellegű volt. Ez utóbbira jó példa a Tunéziában és Marokkóban működő kkv-k támogatására szakosodott Altermed befektetési alap, amelyet a bank 2007. decemberben 11 millió euróval támogatott a FEMIP-keretből.

Együttműködés a mediterrán térség egyetemeivel

Az Európai Beruházási Bank 2007-ben egyetértési nyilatkozatot írt alá a Mediterrán Egyetemek Szövetségével (UNIMED). Az UNIMED a Földközi-tengert övező országok 74 felsőoktatási intézményét tömöríti és célja, hogy ösztönözze a kutatásokat a kulturális örökség és a környezet védelme, az egészségügy, a gazdaság és az új kommunikációs technológiák fejlesztése terén, valamint elősegítse az Európai Unió és a mediterrán partnerországok közötti politikai és gazdasági kapcsolatok bővítését.

A kölcsön- és részvényvásárlási ügyleteken kívül a FEMIP keretében technikai segítségnyújtás is rendelkezésre áll, mely szolgáltatást a beruházók – a korábbi évekhez hasonlóan – a projektciklus bármelyik szakaszában igénybe vehettek. Ezek a műveletek a *FEMIP technikai segélyalapból* finanszírozhatók, mely az Európai Bizottság vissza nem térítendő támogatási forrásait használja e célra. 2007-ben 24 technikai segítségnyújtásra vonatkozó szerződést írtak alá a mediterrán partnerországokban, összesen 17,5 millió euró értékben.

Pontosabb pénzügyi eszközök

A minőségi változások terén 2007 több szempontból is újdonságot hozott. Először történt meg, hogy a FEMIP szerepet játszott két, a köz- és a magánszektor partnerségében megvalósuló PPP-beruházás előkészítésében és finanszírozásában. PPP-konstrukcióban valósult meg a Tel Aviv mellett található Hadera tengervíz-sótalanító üze-
me Izraelben, és várhatóan 2008-ban írják alá a ma-

rokkói Tanger-Med kikötő építéséről szóló hitel-szerződést. A projekteknek köszönhetően az EBB megoszthatta mediterrán partnereivel mindazon szakértelmet és tapasztalatot, amelyet az évek során a PPP-ügyletekkel kapcsolatban az Európai Unió országaiban szerzett.

A bank a FEMIP keretében kezdeményezte és egyengette útját az első nem állami kezelésű, induló vállalkozásokat támogató tunéziai alapnak. A *Fönícia Kezdőtőke Alap* az alakulóban lévő, illetve az öt éven belül alakult innovatív tunéziai vállalkozások támogatására jött létre. Ezt az ügyletet a bank a *FEMIP letéti alaptól* (FTF) finanszírozta. A 15 tagállam és az Európai Bizottság által közösen biztosított forrásokból 2004-ben alapított letéti alap célja, hogy egyes kiemelt ágazatokban többletforrásokat biztosítva ösztönözze a magánszektor fejlődését a régióban. 2007-ben a hozzájárulást fizető országok közgyűlése öt új ügyletet hagyott jóvá összesen 0,75 millió euró értékben, így az összesen 18 jóváhagyott FTF-művelet összértéke elérte a 6,9 millió eurót.

Stratégiai találkozók és tanulmányok

Európa és a mediterrán térség népei közötti párbeszéd folytatásaként 2007-ben több találkozóra került sor a FEMIP keretében. A FEMIP-miniszterek találkozója május 14-én Cipruson volt, az európai és a mediterrán országok képviselőiből álló és a FEMIP-stratégiaért felelős szakértői bizottság pedig február 6-án, április 3-án és november 20-án ülésezett.

A bank honlapján ezen kívül két olyan tanulmány is megjelent, amelyet a bank a FEMIP letéti alaptól finanszírozott. „A külföldi munkavállalók által hazautalt összegek hatékonyabb felhasználása a mediterrán gazdaságokban” című első tanulmányt a 2007. márciusban Párizsban rendezett FEMIP-konferencián mutatták be civil szervezetek, a civil társadalom és a magánszektor képviselőinek a Földközi-tenger mindkét partjáról. A 2007. júniusban megjelent másik tanulmány a marokkói lakossági megtakarításokkal foglalkozik, és a megta-

karítások hatékonyabb hasznosítására tesz konkrét intézkedési javaslatokat.

Oroszország és az Unió keleti szomszédai

Az EBB finanszírozási ügyleteit Kelet-Európában, Dél-Kaukázusban és Oroszországban az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal (EBRD) szoros együttműködésben bonyolítja, az Európai Bizottság, az EBB és az EBRD között létrejött háromoldalú egyetértési megállapodás alapján. A megállapodás célja az európai szomszédságpolitika, valamint az EU és Oroszország közötti stratégiai partnerség sikerre vitele, a felek szakértelmére, képességeire és együttműködésükből adódó kölcsönös előnyökre építve. A legfontosabb célkitűzés a gazdasági fellendülés, stabilitás és biztonság erősítése az érintett országokban.

A 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó új hitellezési megbízás értelmében az EBB összesen 3,7 milliárd euró értékben finanszírozhat beruházásokat Oroszországban, Ukrajnában és – a Tanács jóváhagyásának függvényében – Belorussziában, valamint a dél-kaukázusi Örményországban, Azerbajdzsánban és Grúziában. Az EBB hosszú lejáratú kölcsönökkel jelentős uniós érdekeket képviselő beruházásokat finanszíroz ezekben az országokban a közlekedési, energia-, távközlési szektorban és a környezetvédelem területén. Elsőbbséget élveznek a főbb transzeurópai közlekedési és szállí-

tási útvonalakra csatlakozó szakaszok, az egy vagy több tagországot érintő, határon átnyúló jelentőségű projektek, valamint a regionális integrációt a kapcsolódási pontok bővítésével előmozdító nagyobb beruházások. A környezetvédelem területén az EBB elsősorban Oroszországban aktív, ahol az *Északi Dimenzió Környezeti Partnerség* keretében megvalósuló beruházásokat támogat. A környezeti partnerség az Európai Bizottság, az Orosz Föderáció, az EBRD, az Északi Beruházási Bank, az EBB és több donorország közötti összefogás Oroszország észak-nyugati része legégetőbb környezeti problémáinak megoldására. Az energiaszektorban kiemelt jelentőséggel bír a stratégiai energiaellátás biztosítása, ennek elsődleges formája az energiahordozók szállítással kapcsolatos beruházások támogatása.

Az EBB első környezetvédelmi célú hitele Oroszországban egy szentpétervári beruházással volt kapcsolatos, még 2003-ban. Az ezt követő években további két környezetvédelmi hitelben állapodtak meg a felek, az összesen 85 millió eurós kölcsönökben ismét szentpétervári beruházások részesültek. Bár a bank 2007-ben nem írt alá új hitelszerződést Oroszországgal, az év során több PPP-beruházás

előkészítése is megkezdődött, például a szentpétervári gyorsforgalmi körgyűrű nyugati szakaszának építésével kapcsolatban. E beruházás keretében épülne meg a város nyugati részét átszelő útdíjas autópályaszakasz, mely a körgyűrű meglévő északi és déli szakaszait összekötve közvetlen kapcsolatot teremt a város nagy tengeri kikötője, valamint Finnország felé.

Ukrajnában a bank 2006-ban indította műveleteit, 2007-ben pedig a felek aláírták az országnak nyújtott első hitelről szóló szerződést, mely a páneurópai közlekedési folyosó részét képező, Kijev és Brody közötti autópályaszakasz felújítását finanszírozta. Ugyancsak 2007-ben kezdte meg működését az EBB Moldovában, ahol végül aláírásra került az első finanszírozási ügylet az ország és az Európai Unió közötti közúti összeköttetés javítására. A bank 30 millió eurót kölcsönzött a fővárost, Chişinău-t az EU határával összekötő közutak felújítására. A Világbank kezdeményezésében megvalósuló beruházást a Világbank, az EBB és az EBRD közösen finanszírozzák. A Világbank és az EBRD ezen kívül hitelt nyújtott az országot átszelő fő észak-déli tengely felújítására is. Az ügyletek részleteit folyamatosan egyeztetik mind a Nemzetközi Valutaalappal, mind az Európai Bizottsággal.

A 2007 és 2013 közötti időszakra szóló új megbízás az EBB műveleteit az EU keleti szomszédjain túl a dél-kaukázusi térségre is kiterjeszti. Ahhoz, hogy az EBB ezekben az országokban megbízás alapján végezhesse tevékenységét, a bank és a kedvezményezett állam között keretmegállapodást kell kötni. A dél-kaukázusi térségben a bank először Grúziával írt alá ilyen keretmegállapodást 2007. júniusban, majd 2008 elején Örményországgal, de folynak a tárgyalások Azerbajdzsánnal is, ahol is felek várhatóan még 2008-ban aláírják a megállapodást.

Akcs-térség, ázsiai és latin-amerikai partnerországok

Az Európai Beruházási Bankra kiemelt szerep hárul az EU fejlesztéstámogatási és gazdasági együttműködési politikájának megvalósításában az Uniót kívül eső országokban. A bank aktív fejlesztési partnerként van jelen számos afrikai, karibi és csendes-óceáni (akcs) országban 1963 óta, és az ún. tengerentúli országokban és területeken (tot) 1970 óta. A bank műveletei ezekben a régiókban a fenntartható társadalmi és gazdasági fejlődéshez és a szegénység leküzdéséhez járulnak hozzá. Az EBB jelenléte Ázsiában és Latin-Amerikában 1993-ra nyúlik vissza, a hangsúly azóta is a gazdasági együttműködés, valamint a kedvezményezett ország és az EU számára kölcsönösen előnyös beruházások támogatásán van. A közelmúltban azonban új megvilágításba került a környezetvédelem és az energiaellátás biztonsága is.

Fejlesztéstámogatás az akcs-országokban és a tengerentúli területeken

Az EU és az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok közötti kapcsolat szempontjából kiemelkedő év volt 2007: a portugál elnökség ebben az évben határozta meg Afrika fejlesztési szükségleteinek sorrendjét. 2007. decemberben sor került a második EU–Afrika csúcsertekezletre, melyet az elsőhöz hasonlóan (2000, Kairó) ismét Portugália rendezett. A csúcson részt vevő állam- és kormányfők a két kontinens közötti stratégiai partnerség alapjait vázolták fel.

2007-ben a saját forrásból folyósított EBB-hitelek összértéke elérte a rekord 432 millió eurót, a *beruházási keretből* finanszírozott ügyletek állománya 325 millió euró volt. A beruházási keret egy 2 milliárd eurós, újra és újra feltöltődő pénzügyi instrumentum, melyre a támogatott beruházások kockázatai részben áterhelhetők. A keret azal a céllal jött létre, hogy – a 2003 és 2007 közötti időszakban – ösztönözze a magán- és állami tulajdonú, de piaci alapon működő vállalkozásokkal, illetve bevételt termelő infrastrukturális beruházásokkal kapcsolatos befektetéseket ezekben az országokban. A beruházási keret jelentős forgalmat generált: 2007 végén a jóváhagyott ügyletek összértéke 1,99 milliárd euró volt, ami a rendelkezésre álló keretösszeg 98%-át jelenti. Külön

20 milliós keret áll a tengerentúli országok és területek rendelkezésére. Az EU és az akcs-országok közötti megújított Cotonoui Megállapodás 2008–2013 közötti időszakra szóló második pénzügyi jegyzőkönyve alapján a beruházási keret további 1,1 milliárd euróból gazdálkodhat, ehhez még 400 millió euró jön kamattámogatásra és technikai segítségnyújtásra.

Afrikai, karibi, csendes-óceáni országok és Dél-Afrika 2007-ben kihelyezett kölcsönök

(millió euró)

	Összesen	Forrás	
		saját	költségvetési
Afrika	686	432	254
Dél-afrikai és indiai-óceáni térség	328	304	25
Kelet-Afrika	149	–	149
Nyugat-Afrika	128	128	–
Közép-Afrika és az Egyenlítő térsége	73	–	73
Több afrikai térséget átfogó	8	–	8
Karib-tengeri térség	56	–	56
Csendes-óceáni térség	2	–	2
Tengerentúli országok és területek	10	–	10
Több térséget átfogó	3	–	3
Akcs-országok, tengerentúli országok és területek	756	432	325
Dél-Afrikai Köztársaság	113	113	–

Az EBB a beruházási keretből elsősorban a magánszektor projektjeit támogatta: 2007 végére a teljes szerződéses állomány 79%-át a magánszektorban használták fel. A jelenlegi keret 52%-a különféle pénzügyi szolgáltatások formájában került a kedvezményezettekhez, jó példa erre a bank mikrofinanszírozással kapcsolatos tevékenysége a Szaharától délre fekvő afrikai térségben. A keret 17%-a ipari (és bányászati) beruházások finanszírozását, 28%-a az alapközművek (energia-, vízi, közlekedési és távközlési infrastruktúra) fejlesztését, a fennmaradó 3% pedig a mezőgazdaság és idegenforgalom felemelkedését szolgálta.

Az EU–Afrika infrastrukturális letéti alap

2007 áprilisában bontott zászlót az EBB kezelésében működő *EU–Afrika infrastrukturális letéti alap*. Az innovatív alapból határokon átnyúló, vagy regionális jelentőségű infrastruktúraberuházások támogathatók a Szaharától délre fekvő afrikai térségben: az alap a bank és fejlesztési támogatásra szakosodott uniós intézmények technikai és finanszírozási szakértelmét elegyíti az Európai Bizottság és uniós tagországok támogatási forrásaival.

Az Egyesült Királyság 2007. decemberi csatlakozásával a letéti alaphoz jelenleg 11 támogatója van: a Bizottság és tíz tagország. A támogatók eddig összesen 98 millió euróra vállaltak kötelezettséget, de a keretösszeg 2008-ban további összegekkel bővíthet. 2007-ben 16,2 millió eurónyi támogatást hagytak jóvá a letéti alaphoz négy különböző infrastrukturális beruházásra.

Az EBB képviseleti irodái a régióban

2007. májusban Ford-de-France-on, 2007. novemberben Sydney-ben nyílt meg az EBB új regionális képviseleti irodája: az előbbi a karibi térségben, az

utóbbi a csendes-óceáni régióban biztosítja a bank jelenlétét. Az EBB helyi ügyleteinek gondozásán túl az irodák egyszerűbbé teszik a potenciális beruházókkal, a régióban működő donorszervezetekkel, különösen az Európai Bizottság delegációival való kapcsolattartást és koordinációt.

A karibi és csendes-óceáni képviseleti irodák megnyitásával az EBB regionális irodáinak száma az akcs-országokban ötre emelkedett: a 2005-ben Nairobi-ban megnyitott új iroda Kelet- és Közép-Afrikát, a dakari iroda Nyugat-Afrikát, a Tshwaneban (Pretoriában) működő képviselet pedig Afrika déli részét és az Indiai-óceán térségét látja el. Az EBB helyi képviseleti irodái így a teljes akcs-térséget lefedve megnyitják a lehetőséget a bank előtt, hogy fokozza és elmélyítse stratégiai szerepvállalását a fenntartható gazdasági növekedés ösztönzésében az összes afrikai, karibi és csendes-óceáni, valamint tengerentúli országban és területen.

A következő években a bank elsősorban az infrastruktúrafejlesztésre és a pénzügyi szektor erősítésére összpontosít majd ezekben az országokban. Ami az infrastruktúrafejlesztést illeti, a hangsúly az alapvető energia-, szennyvíz- és vízközművekkel kapcsolatos beruházásokon lesz, azon belül pedig a magánszektor beruházásai és a regionális kezdeményezések (több ország részvételével megvalósuló, vagy több országra kiható projektek) élveznek majd elsőbbséget. A pénzügyi szektor ösztönzése leginkább közvetlen

Mikrofinanszírozás: fontos küldetés az akcs-országokban

Manapság széles körben ismert, milyen kiugró szerepet játszhat a mikrofinanszírozás – a szegények kölcsönhöz, megtakarításhoz és más pénzügyi alapszolgáltatásokhoz segítése – a szegénység csökkentésében. A bank az elmúlt években jelentős ismereteket és szakértelmet szerzett az afrikai, karibi és csendes-óceáni térségben nyújtott mikrofinanszírozási szolgáltatások terén.

A bank mikrofinanszírozással kapcsolatos stratégiája azokra a területekre összpontosít, ahol a legtöbb hozzáadott érték nyújtható: például a mikrofinanszírozásban érintett meglévő és újonnan alakuló intézmények pótlólagos tőkéhez és helyi fizetőeszközhöz való juttatása, elsősorban garanciavállalás révén. 2007 végéig a bank összesen 75 millió euró biztosítására vállalt kötelezettséget az akcs-országokban működő intézményeknek nyújtandó tőke és adósság formájában. A mikrofinanszírozásra szakosodott befektetési alapok hatékonynak bizonyultak meglévő mikrofinanszírozási intézmények feltőkésítésében Kenyában, Ugandában, Ghánában és Mozambikban csakúgy, mint induló (ún. zöldmezős) intézmények támogatásában Kamerunban, a Kongói Demokratikus Köztársaságban, Madagaszkáron, Nigériában és Csádban.

A bank befektetéseinek megtérülése három síkon értelmezhető: pénzügyi hozam, szociális, társadalmi hatások és szemléltetés. A pénzügyi hozam az érintett mikrofinanszírozási intézmények fenntartható működése és befektetővonzó képessége szempontjából lényeges. A szociális, társadalmi hatások a mikrohitelek kedvezményezettjeinél realizált bevételnövekedésből vezethetők le, a demonstrációs hatás pedig azért fontos, mert egy ilyen kezdeményezés a jövőben mind északon, mind délen további források mozgósítására ösztönözhet.

Az ígéretes fejlődés ellenére a szegénységben élők többsége számára még mindig nem érhetők el a legalapvetőbb pénzügyi szolgáltatások sem. Sok mindent kell még ennek érdekében tenni, és az EBB a változást igyekszik proaktív módon ösztönözni azzal, hogy a szektorban úttörőként átvállalja a nagy jelentőségű projektek kockázatainak egy részét. A bank mikrofinanszírozás-fejlesztéssel kapcsolatos ügyletei ugyanakkor a konkrét projekteken túlmutatva folyamatos párbeszédre ösztönöznek az EU tagországaival, az Európai Bizottsággal és más fontos szereplőkkel.

2007-ben a bank három új mikrofinanszírozással kapcsolatos befektetést hajtott végre az akcs-térségben összesen 11 millió euró értékben, valamint lefektette a mikrofinanszírozási ágazat fejlődését ösztönző technikai segítségnyújtás és segélyezés kereteit.

A gazdasági együttműködés ösztönzése az ázsiai és latin-amerikai térségben

2007-ben az EBB Ázsiában és Latin-Amerikában megkezdte új finanszírozási formák kialakítását a térségre vonatkozó – és a 2007 és 2013 közötti időszakot felölelő – új hitelezési megbízás alapján. A mandátum értelmében az EBB összesen 3,8 milliárd euró értékben nyújthat hitelt a térséghez tartozó partnerországokban, mely az előző, 2000 és 2006 közötti időszakot felölelő korábbi megbízáshoz képest jelentős, 53%-os növekedést jelent. Az új megbízás alapján Latin-Amerika maximum 2,8 milliárd euró, Ázsia 1 milliárd euró banki hitelhez juthat.

tőkebefektetés formájában nyilvánul majd meg. A bank forrásait ugyanakkor helyi pénzintézeteken keresztül is hozzáférhetővé teszi, mellyel egyrészt a helyi pénzpiacok fejlődéséhez járul hozzá, másrészt kisebb vállalkozásokat, mikrovállalkozásokat juttat forráshoz.

Az EBB hitelei a Dél-Afrikai Köztársaságban

Az EBB külön hitelezési megbízás alapján nyújthat hitelt a Dél-Afrikai Köztársaságban. A 2007 és 2013 közötti időszakra szóló mandátum értelmében 900 millió euró folyósítására van mód, szemben a 2000 és 2006 közötti időszakra vonatkozó megbízás alapján rendelkezésre álló 825 millió euróval. Az új megbízás értelmében a bank – a dél-afrikai hatóságokkal, kormányzervekkel, magánvállalkozásokkal és a pénzügyi szektorral együttműködve – a közérdekű infrastrukturális beruházásokra (helyi közművek, áram- és vízszolgáltatás) és a magán-szektor, valamint a kis- és középvállalkozások támogatására összpontosíthat. 2007 októberében az EBB és a Dél-Afrikai Köztársaság kormánya szándéknyilatkozatot írtak alá az együttműködés folytatásáról a 2007 és 2013 közötti időszakban. 2007-ben a bank összesen 113 millió euró értékben helyezett ki hitelt Dél-Afrikában.

A bank ázsiai és latin-amerikai tevékenysége jól kiegészíti az EU térségbeli országokra vonatkozó együttműködési stratégiáját. Ami a támogatott ágazatokat illeti, bővültek a térségre vonatkozó hitelezési célok: az EBB kölcsönei a térségben a környezetvédelmet (beleértve az éghajlatváltozás hatásainak mérséklését), az EU energiaellátásának biztonságát, valamint az EU térségbeli jelenlétét (közvetlen külföldi befektetések, technológia-transzfer és know-how-átadás) kell, hogy erősítsék.

Az EBB 2007-ben összesen 925 millió euró értékben finanszírozott ázsiai és latin-amerikai beruházásokat, ebből 365 millió euró brazil, panamai, perui és uruguayi projekteknek, 60 millió euró egy Fülöp-szigeteki beruházásnak jutott. A bank 500 millió euróval támogatott egy nagyszabású, több projektet felölelő beruházási programot Kínában, melyből energetikai és ipari vállalkozások kaphatnak forrást az üvegházhatást okozó gázok és egyéb környezetszennyező kibocsátások visszafogására, illetve mérséklésére. Ez volt az első hitel, amelyet az EBB a bank Kormányzótanácsa által 2007 júniusában elfogadott 3 milliárd eurós új eszköz (*pénzügyi keret a fenntartható és biztonságos energiaellátásért*) keretében folyósított. Az eszköz az éghajlatváltozással és az energiaellátás biztonságával kapcsolatos uniós intézkedéseket kívánja alátámasztani (lásd még a „Fenntartható, versenyképes és biztonságos energiaellátás” c. részt a 33. oldalon).

Az EBB forrásai

Szuverén minősítésű vezető nemzetközi kibocsátó

Lendületes forrásbevonás viharos időkben

Az EBB forrásbevonási tevékenysége 2007-ben a tőkepiacokat beárnyékoló zavarok ellenére is lendületes volt és megfelelő háttérrel biztosított ahhoz, hogy a bank hiteltermék-kínálata ne veszítse el versenyképességét. A bank 2007-ben 55 milliárd¹ eurónyi forrást vont be összesen 236 ügylet keretében, 23 különböző pénznemben, köztük négy szintetikus devizában. A hitelezési program teljesítésével és az év közbeni folyósításokkal párhuzamosan a bank szeptemberben 50 milliárd euróról 55 milliárd¹ euróra növelte az éves forrásbevonási korlátot. Az év során a működésbe bevont források összértéke (55 milliárd euró) így a 2006. évi

forrásbevonási programban előírt kibocsátási volumennél (48 milliárd euró) lényegesen magasabb volt.

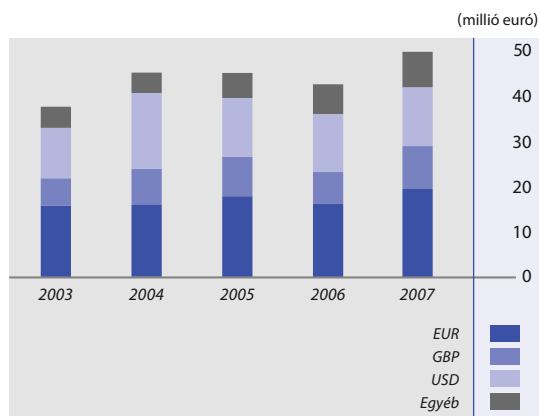
Ezek az eredmények a bank elsőrangú hitelminősítéséből, valamint a tőkepiacok rugalmas stratégiai megközelítéséből adódnak. Az a tény, hogy a bank részvényesei szuverén adósminősítésű EU-tagállamok, változatlanul a bank kiváló hitelminősítésének záloga.

Megbízható referenciakibocsátó

E kihívásokkal teli környezetben a bank sokat köszönhetett a törzsdevizákat (EUR, GBP és USD) érintő stabil referenciakötvény-kibocsátási programjainak, melyek révén összesen 38 milliárd eurónyi forrást (a teljes forrásbevonás 69%-át) vont be a működésbe. Ez jelentős növekedést jelent 2006-hoz képest (28 milliárd euró, 59%). Az egyszerű és strukturált típusú célzott kibocsátások a három törzsdevizában ugyancsak jelentős értéket képviseltek (8 milliárd euró).

Forrásbevonás euróban: jelentős volumen, innovatív megközelítés

A forrásbevonási program keretében bevont források, átváltás előtt (2003–2007): 245 milliárd euró

2007-ben a bank 27 ügylet keretében összesen 20,5 milliárd eurónyi forrást vont be euróban, amely az éves forrásbevonás 37,5%-át adta. A bank négy új referenciakibocsátást kezdeményezett euróban (*euróövezeti referenciakötvény, EARNTM*), szemben az elmúlt évekre jellemző évi átlag két ilyen típusú kibocsátással. Ezek az ügyletek képviselték a legnagyobb hányadot a referenciakibocsátásokon belül (16 milliárd euró).

A bank gyakorlatilag az egyetlen olyan kibocsátó a piacon, amely 3–30 éves futamidejű, 5 milliárd euró összértékű elsőrangú referenciakibocsátásaival képes a szuverén kibocsátók ajánlataival versenyezni. Az euróban jegyzett strukturált kötvények kibocsátási volumene 1,4 milliárd euró volt (a 2007-ben megvalósuló strukturált kibocsátások mintegy 30%-a).

¹ 54,7 milliárd euró az Igazgatótanács által a 2007. évre jóváhagyott éves forrásbevonási terv keretében, mely tartalmazza a 2006-ban végrehajtott, de a 2007. évi tervhez tartozó 77 milliárd eurós forrásbevonást is.

Az EU-nak az éghajlatváltozás elleni küzdelemben elfoglalt vezető szerepét tükröző jelentős innovációként jelent meg az ún. „éghajlattudatos” kötvény (Climate Awareness Bond, CAB), mely az EBB második EPOS-formátumú kötvénykibocsátása volt (EPOS: European Public Offering of Securities, *európai nyilvános értékpapír-kibocsátási program*). Az euróban jegyzett strukturált kötvény a környezeti szempontok érvényesítésének sajátos módját kínálja. A CAB megjelenése ugyanakkor az uniós tőkepiaci integráció folyamatának is lökést adott: ez volt az első olyan instrumentum, amelynek nyilvános forgalmazása mind a 27 EU-tagállamban egyszerre indult, melyet az ún. *prospektusírányelvben*² meghatározott kölcsönös elismertetési (ún. „passporting”) mechanizmus alkalmazása és a vonatkozó EPOS-dokumentáció tettek lehetővé.

Forrásbevonás angol fontban: a legnagyobb nem kincstári kibocsátó

Az angol fontban jegyzet kibocsátások terén a bank továbbra is tartotta pozícióját mint a legnagyobb nem kincstári („Gilt”) értékpapír-kibocsátó: a bank GBP-kötelezettségei 2007 végén a teljes nem Gilt-piac mintegy 9%-át adták³. 58 ügyleten keresztül a bank összesen 7,5 milliárd fontot (11 milliárd euró) gyűjtött, ami az éves forrásbevonási program 20,1%-át adta. A bank 2007-ben kibocsátott GBP-kötvényei 13 különböző lejáratot érintettek, valamint három új referenciakötvény-kibocsátás volt különféle lejáratokkal, a hozamgörbén megfelelően elosztva.

Forrásbevonás amerikai dollárban: a legnagyobb nem amerikai „globális formátumú” kötvénykibocsátó

Ami a dolláralapú kötvényeket illeti, a bank 28 ügyleten keresztül összesen 19,1 milliárd dollárt (14,4 milliárd euró)

gyűjtött ebben az évben, ami az éves forrásbevonási program 26,3%-ának felel meg. A bank öt darab egyenként 3 milliárd dollár értékű, globális formátumú referenciakötvénnyel jelent meg a főbb lejáratú opciókkal: ez volt a legnagyobb összeg, amelyet a bank globális formátumú dollárkötvényeken keresztül egyetlen évben a működésbe bevont. 2007-ben ugyanakkor a nem globális formátumú kötvények iránt is nagy érdeklődés mutatkozott, így a bank 2,25 milliárd dollárt (1,7 milliárd euró) gyűjtött eurodollárkötvények, és 1,8 milliárd dollárt (1,3 milliárd euró) strukturált ügyletek révén.

Kötvények többféle devizában: erő a sokoldalúságban

A három törzsdevizán kívül a bank 123 ügylet keretében összesen 8,8 milliárd eurót gyűjtött 16 egyéb pénznemben, valamint 262,4 millió eurót további négy szintetikus devizában. Az európai fizetőeszközöknél a hozamgörbe erősítését és bővítését célzó svédkorona-kibocsátások érdemelnék figyelmet. Ami a nem európai devizákat illeti, a bank több fizetőeszközben is növelte referenciakibocsátásait, és új referenciakötvényekkel jelent meg ausztrál dollárban, kanadai dollárban, japán jenben és új-zélandi dollárban.

Piacfejlesztési hatás

Fokozva tőkepiac-fejlesztői tevékenységét az új és jövőbeli tagországokban, az EU-val szomszédos államokban és a partnerországokban, a bank négy új devizában bocsátott ki kötvényt: román lejben, nem szintetikus orosz rubelben, valamint szintetikus mauritiusi rúpiában és ghánai cediben. Mivel kibocsátásakor ez volt a leghosszabb lejáratú és legnagyobb kötvény a piacon, a román lejben történt első kibocsátás mindenképpen hozzájárult a helyi pénzpiac sokszínűségéhez. A kötvényt a bank a helyi romániai piacon

² Az európai nyilvános értékpapír-kibocsátási program keretében alapított EPOS-formátum 2006-ban jelent meg, lehetőséget kínálva a banknak, hogy a prospektusírányelvben foglalt hatékony mechanizmust alkalmazza a kibocsátási tájékoztatók (prospektusok) tagállamok általi kölcsönös elismertetésére: egy adott tagállam illetékes hatósága („a kibocsátó ország szabályozó hatósága”) által elfogadott kibocsátási tájékoztató bármely más tagállamban („befogadó tagállam”) érvényes tájékoztatóként használható külön jóváhagyási eljárás nélkül („kölcsönös elismerés”).

³ Forrás: Barclays Sterling Non-Gilt Index, 2007. december 31.

vezette be, hogy az a helyi romániai befektetők számára is elérhetőbb és vonzóbb legyen. Ugyancsak első kibocsátás-ként jelentek meg a bank nem szintetikus rubelkötvényei 5 és 10 éves, ezen a piacon szokatlanul hosszú lejáratú. Török lírában pedig a bank a valaha volt legnagyobb egyszeri eurokötvényt bocsátotta ki (1 milliárd török líra értékben), mely új referenciakötvényként jelent meg a piacon.

Az afrikai fizetőeszközök terén a bank négy devizát (ebből két új devizát) érintő 13 kibocsátási ügylettel fokozta jelenlétét a piacon, összesen 311 millió euró értékben. Ezek a kibocsátások nemzetközi befektetőket is arra ösztönöz-

tek, hogy ezekbe a devizanemekbe fektessék pénzüket. A bank mauritiusi rúpiában kibocsátott kötvénye az első volt a piacon, amellyel egy külföldi kibocsátó megjelent, és ezzel új referenciát teremtett. Az első ghánaicedi-kibocsátás pedig egy nagyon korlátozott kínálat mellett működő piacon teremtett minőségi alternatívát a befektetőknek. A bank megtartotta referenciakibocsátói pozícióját a dél-afrikai rand piacán, botswanai pulában pedig új lejáratú bővítette jelenlétét. Ezek a kibocsátások tehát színesítették és élénkítették az érintett afrikai devizák piacait, leginkább azáltal, hogy ösztönzőleg hatottak más nemzetközi befektetők részvételére.

Jóváhagyott kibocsátások és bevont források 2007-ben* és 2006-ban

(millió euró)

	Átváltás előtt				Átváltás után			
	2007		2006		2007		2006	
EUR	20 531	37.5%	17 439	36.3%	42 766	78.1%	31 820	66.2%
BGN (**)	28	0.1%						
CZK			18	0.04%			18	0.04%
DKK	134	0.2%	235	0.5%	134	0.2%	235	0.5%
GBP	11 023	20.1%	8 392	17.5%	6 123	11.2%	3 067	6.4%
HUF	108	0.2%	110	0.2%	108	0.2%	97	0.2%
PLN	27	0.1%	32	0.1%	27	0.1%	32	0.1%
RON	90	0.2%						
SEK	893	1.6%	309	0.6%	403	0.7%	309	0.6%
Összes EU-ország	32 835	60%	26 535	55%	49 562	91%	35 577	74%
AUD	941	1.7%	1 840	3.8%				
BGN (**)			102	0.2%				
CAD	659	1.2%						
CHF	445	0.8%	703	1.5%				
HKD			101	0.2%				
ISK	261	0.5%	501	1.0%				
JPY	2 198	4.0%	1 277	2.7%				
NOK	196	0.4%	424	0.9%	63	0.1%	88	0.2%
NZD	1 344	2.5%	933	1.9%				
RUB	115	0.2%						
TRY	1 097	2.0%	1 095	2.3%				
USD	14 400	26.3%	14 225	29.6%	5 099	9.3%	12 305	25.6%
ZAR	234	0.4%	312	0.7%			80	0.2%
EU-n kívül	21 890	40%	21 515	45%	5 162	9%	12 473	26%
Összesen	54 725	100%	48 050	100%	54 725	100%	48 050	100%

(*) Az Igazgatótanács által a 2007. évre jóváhagyott éves forrásbevonási terv alapján szerzett források, beleértve a 2006-ban végrehajtott, de a 2007. évi tervhez tartozó 77 millió eurós forrásbevonást.

(**) Bulgária 2007. január 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz.

A bankcsoport irányítása és működése

Együttműködés más szervezetekkel

Az Európai Beruházási Bank és az Európai Bizottság 2007-ben is részt vettek a bank jövőbeni hitelezési prioritásaival kapcsolatos tanácsi tárgyalások és döntések előkészítésében. Ezzel összefüggésben az EBB helyet kapott a gazdasági és pénzügyminiszterek tanácsán (ECOFIN-tanács), rendszeres párbeszédet folytatott az Európai Parlamenttel és a parlamenti bizottságokkal. A bank emellett szoros kapcsolatokat ápolott olyan egyeztető testületekkel, mint például a Régiók Bizottsága és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, együttműködött más nemzetközi pénzintézetekkel, valamint folytatta a dinamikus párbeszédet a civil szervezetekkel és nem kormányzati szervezetekkel.

Nyílt, konstruktív párbeszéd az európai polgárokat képviselő szervezetekkel

Az EBB és az **Európai Parlament** közötti kiegyensúlyozott, nyílt viszonyt 2007-ben is a gyümölcsöző, dinamikus és folyamatos párbeszéd jellemezte. A parlament nagy érdeklődést mutatott a bank hitelezési tevékenysége iránt és egyértelműen támogatta azokat. Philippe Maystadt, a bank elnöke több parlamenti bizottság, például a Költségvetési ellenőrzési bizottság, a Gazdasági és monetáris ügyek bizottsága és az Ipari, kutatási és energiaügyi bizottság előtt is ismertette az EBB-csoport tevékenységét és hitelezéssel kapcsolatos stratégiai célkitűzéseit. Ez utóbbi bizottság ülésén külön hangsúlyozta a bank szerepét az egységes európai energiapolitika és az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdések támogatásában. Az egyes szervezetek tisztviselői szinten is szoros munkakapcsolatokat áptak 2007-ben.

Az EBB az **Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal** (EGSZB), illetve azon belül az Ipari szerkezetváltás konzultatív bizottságával is kiterjedt kapcsolatokat ápolott, elsősorban „Az innováció hatása az ipari szerkezetváltásra és az EBB szerepe” című jelentésével összefüggésben. Az EGZSB gazdasági és monetáris unióért, gazdasági és szociális kohézióért felelős szekciója elnökének meghívására Maystadt elnök beszámolt a bank hitelezési tevékenységéről, nagy hangsúlyt fektetve az új prioritásként megjelenő energetikai támogatások, a kutatás és fejlesztés, az oktatás és a kkv-k finanszírozása terén kifejtett erőfeszítésekre.

A **Régiók Bizottsága** és a Regionális Politikai Főigazgatóság (DG REGIO) közös szervezésében került sor az ötödik „Open Days” (nyílt napok) eseményszorozatra, melynek címe „Tegyük az eredményekért: a régiók a növekedés és a munkahelyteremtés forrásai” volt. Az EBB elnöke és tisztségviselői részt vettek a három J betűs kezdeményezésről (JASPERS, JEREMIE és JESSICA), a mikrohitelekéről, a tudás és innováció támogatásáról és a közlekedési infrastruktúra fejlesztéséről folytatott megbeszéléseken és műhelyfoglalkozásokon, valamint a bank rendezte és adta levezető elnökét a „PPP-ügyletek: az EBB és a strukturális alapok tapasztalatai” címen rendezett szemináriumnak is. Az EBB ezen felül a Régiók Bizottságán belül működő Területi kohéziós politika bizottsággal is együttműködött a „Strukturális alapok ki-egyenlítő hatása” című jelentés elkészítésében.

Szoros együttműködés a Bizottsággal és más nemzetközi pénzintézetekkel az EU-n kívüli területeken

2007 a többi nemzetközi pénzintézet és európai bilaterális intézménnyel folytatott fokozott együttműködés jegyében telt, leginkább az EBB EU-n kívüli területeken folytatott tevékenységére vonatkozó, 2007 és 2013 közötti időszakra szóló ún. külső megbízás teljesítésével összefüggésben. Az együttműködés legfontosabb célja a kölcsönös szinergiák kiaknázása, a kockázatok ésszerű megosztása, valamint koherens ágazati és projektfeltételek megteremtése.

A Bizottság, az EBRD és az EBB között létrejött – Oroszországban, a keleti szomszédokban és Közép-Ázsiában folytatott tevékenységeik összehangolásával kapcsolatos – háromoldalú megállapodás végrehajtása egy közös projektterv kialakításával kezdődött 2007-ben. A közel-keleti, észak-afrikai és dél-mediterrán térséggel kapcsolatban pedig a Bizottság, az EIB és az IBRD stratégiai partnerséghez az IFC is csatlakozott.

A bank akcs-országokban folytatott finanszírozói tevékenységét a Bizottsággal és a tagországokkal folytatott együttműködés támasztja alá. A Bizottság egy-egy országra vagy régióra vonatkozó stratégia kialakításakor kikéri a bank véleményét, így a stratégiai dokumentumok általában az EBB adott ország vagy régió fejlesztésében való részvételének irányát, mértékét is kijelölik. Az egyeztetés eredményeképpen teremthető meg az uniós fejlesztéstámogatási politika és a bank műveletei közötti koherencia és szinergia.

A bank és számos európai fejlesztési pénzügyintézet közötti napi szintű egyeztetésre és együttműködésre jó példa a European Financing Partners (EFP) csoport működése. Az EFP-t „céltársaságként” az Európai Fejlesztési Pénzügyintézetek Szövetsége (EDFI) és az EBB hozta létre 2004-ben azzal a céllal, hogy elsősorban a magánszektor közepes méretű, piac-képes beruházásait finanszírozza az akcs-térség országaiban. A bank ezen kívül a Francia Fejlesztési Hivatallal (Agence Française de Développement, AFD), és a német Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) fejlesztési pénzügyintézettel karöltve finanszíroz

számos beruházást a térségben, elsősorban infrastrukturális területen. Az EBB kezelésében lévő *EU–Afrika infrastrukturális letéti alap* pedig uniós donorszervezeteket és projektfinanszírozókat hoz össze egy közös cél, a Szaharától délre fekvő afrikai területek regionális infrastrukturális fejlesztéseinek finanszírozása érdekében.

Az EBB és a főbb multilaterális fejlesztési bankok és nemzetközi pénzügyintézetek közötti rendszeres koordinációnak köszönhetően egyrészt maximalizálható a banki műveleteknek a térség fejlődésére gyakorolt hatása, másrészt elkerülhetők a kettős erőfeszítések, mely által a kedvezményezett országok kormányaira nehezedő adminisztráció is csökkenhet. 2007 során az EBB egyetértési nyilatkozatot írt alá az Ázsiai Fejlesztési Bankkal (AsDB), melyben megállapodtak, hogy együttműködésüket az ázsiai és csendes-óceáni térségre is kiterjesztik. A nyilatkozat több célterületet is meghatároz a felek együttműködésére, beleértve a megújuló energiaforrásokat és az energiahatékonyság fokozását előtérbe helyező, valamint az éghajlat védelmét erősítő és jelentős szén-dioxid-kibocsátáscsökkentést eredményező számos beruházást. Az EBB ugyanakkor tagja az *Infrastrukturális Konzorcium Afrikáért* (Infrastructure Consortium for Africa, ICA) nevű szervezetnek is, amelyet olyan vezető multilaterális szervezetek alapítottak, mint a Világbank-csoport és az Afrikai Fejlesztési Bank (AfDB), valamint több Afrikában működő vezető bilaterális donorszervezet. 2008. februárban az EBB Luxembourgban adott otthont az ICA afrikai regionális infrastruktúra-beruházásokkal foglalkozó munkaértekezletének.

Cégitirányítás és elszámoltatható működés

2006-ban az Európai Bizottság megbízta az Európai Közigazgatási Hivatalt (EIPA), hogy a Helsinki Egyetemen, a Vaasai Egyetemen és az Utrechti Közigazgatási Iskolával közösen készítsen összehasonlító tanulmányt az alábbi címmel: „Az Európai Unió tagországaiban és intézményeinél dolgozó köztisztviselőkre vonatkozó szakmai etikai szabályok és normák.”⁴

A 2007-ben megjelentetett tanulmány megállapította, hogy bár a köztisztviselők összeférhetetlenségére az egyes intézményekben igen eltérő szabályok és normák vonatkoznak, a szabályozás alá vont kérdések tekintetében a hat vizsgált intézmény közül egyértelműen az Európai Beruházási Bank és az Európai Bizottság teljesített a legjobban, őket az Európai Központi Bank és az Európai Számvevőszék követte. A tanulmány megállapítása szerint a bank összetett, mindenre kiterjedő szabályrendszer alkalmaz az összeférhetetlenségi ügyek kezelésére.

Nyilvános konzultáció a bank csaláselleni politikájáról

Az EBB 2007-ben áttekintette a korrupció, csalás, pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos politikáját, iránymutatásait és folyamatait. Az átlátható működésre vonatkozó banki irányelvekkel összhangban lefolytatott vizsgálat része volt az a nyilvánosság előtt zajló konzultációs folyamat is, amely 2007. februárban indult. Az egyeztetés a bank első nyilvános konzultációja során kialakított alapelveket követte, mely az EBB *Tájékoztatáspolitikai irányelveire* összpontosított (az első konzultáció során a bank az Európai Bizottság és egyes nemzetközi pénzügyi intézetek által alkalmazott folyamatokat, elveket és normákat alkalmazta referenciaként).

Az interneten követhető webalapú nyilvános konzultáció 2007. február 12-én indult: a bank ezen a napon hozta honlapján nyilvánosságra a szabályzattervezetet angol, francia és német nyelven. A folyamat két fordulóból állt: az első forduló február 12-től április 18-ig, a második július 12-től szeptember 13-ig tartott. Ezen kívül a bank két nyilvános konzultációs találkozón is megvitatta a szabályzat felülvizsgálatával kapcsolatos kérdéseket az érdeklődőkkel. A találkozókat a bank saját honlapján hirdette meg, de meghívót küldött a konzultációs levelezőlistán szereplő mintegy 200 szervezetnek és magánszemélynek is. Az egyeztetés végül szeptember 13-án zárult, az új szabályzat és a folyama-

tok, valamint a konzultációs jelentés elfogadására és nyilvánosságra hozatalára várhatóan 2008 elején kerül sor.

Együttműködés a civil társadalmi szervezetekkel

Az EBB fennállása óta mindig is nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy nyílt kapcsolatot ápoljon és aktív párbeszédet folytasson az Európai Unió és a bank működése iránt leginkább érdeklődő civil szervezetekkel. 2007 elején a bank Brüsszelben tájékoztatót tartott civil szervezetek részére, melyen ismertette 2006. évi eredményeit, az év során pedig két munkaértekezletet is szervezett. Az első értekezlet Párizsban került megrendezésre és a következő témákkal foglalkozott: „Partnerség a nem kormányzati szervezetekkel a vízügyi és szennyvíz-beruházások megvalósításában a fejlődő országokban”, valamint „Az EBB által alkalmazott környezetvédelmi és szociális, társadalmi biztosítékok, bírálati alapelvek”. A második értekezletet Lisszabonban ősszel, az Európai Fejlesztési Napok rendezvényével párhuzamosan rendezték meg, a megbeszélés központi témája pedig a bank *gazdasági- és társadalmi hatás-vizsgálati keretrendszere* (ESIAF) volt. A munkaértekezletek napirendjét az EBB az érdeklődő civil szervezetekkel együtt dolgozza ki, lehetővé téve, hogy azon mind a két oldalt képviselő előadók részt vehessenek.

⁴ A társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos bővebb információkat a bank társadalmi felelősségvállalásáról szóló 2007. évi beszámolója tartalmaz, mely a tevékenységi jelentéshez csatolt CD-n található. További információk a Bank honlapján találhatók.

Végül, de nem utolsó sorban, az EBB felülvizsgálta tájékoztatáspolitikai irányelveit, figyelembe véve az ún. Aarhusi Rendelet (1367/2006/EK) rendelkezéseit, melyeket a bank 2007 júniusa óta a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréssel, a nyilvánosságának a döntéshozatalban történő részvételével és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításával kapcsolatban alkalmaz.

Független utólagos értékelések, belső ellenőrzés és a visszaélések kivizsgálása

Az *Általános felügyeleti igazgatóság* (IG) az utólagos ellenőrzésben érintett két független szolgálat, a Belső ellenőrzés (IA) és a Műveletelemzés (EV) munkáját fogja össze, de ide tartozik a visszaélésekkel foglalkozó Vizsgáló egység (IN) is. Az igazgatóságra fontos szerep hárul a szükséges ellenőrzések végrehajtása, a banki ügyletek minőségének javítása, az átláthatóság és elszámoltathatóság biztosítása terén.

A *Műveletelemzés* feladata, hogy a bank működését az igazgatási szervek és külső érdeklődők szemében átláthatóbbá tegye azáltal, hogy elvégzi az EBB-csoport által finanszírozott ügyletek – téma, ágazat, régió vagy ország szerinti – utólagos értékelését. Az utólagos ellenőrzések fokozzák az elszámoltathatóságot és az egész szervezetet arra ösztönzik, hogy a feltárt eredményekből levonja a tanulságokat.

Az Igazgatótanács 2007-ben támogatta a Műveletelemzés szervezeti súlyának növelésére irányuló új műveleti stratégiát. Az egység hat utólagos értékelést végzett az évben:

- három vizsgálat uniós tagországokban megvalósult banki ügyletekre vonatkozott – az 1. és a 2. sz. célkitűzés alapján támogatásra jogosult területeken finanszírozott egészségügyi beruházások Németországban, Írországban és Spanyolországban, valamint kutatási, fejlesztési és innovációs célú ügyletek;

- egy vizsgálat a bank dél-afrikai randban végrehajtott forrásbevonási és finanszírozási ügyleteit érintette, egy másik pedig a FEMIP letéti alap keretében végzett ügyleteket;
- a hatodik értékelés az EBA-nak adott kockázati öke-műveletekre vonatkozó banki megbízásokat vizsgálta.

A bank és a többi multilaterális fejlesztési pénzüstet közötti aktív együttműködés egyik formája volt az EBRD-vel közösen végzett utólagos értékelés, valamint a több intézménnyel együtt megjelentetett „Az infrastruktúrafejlesztés és a környezetvédelem összefüggései” (The Nexus between Infrastructure and Environment) című tanulmány.

A Műveletelemzés ezen felül 2007-ben a vizsgált ügyletek környezeti szempontú minősítését is bevezette, melynek célja a környezeti tudatosság fokozása. Az év során vizsgált ügyletek egyébként mind jó, vagy megfelelő környezeti minősítést kaptak.

Az ügyletértékelő jelentések arra is rámutattak, hogy mennyire fontos felmérni a beruházók törvényi előírásokkal és etikai normákkal kapcsolatos ismereteit, főleg azokban az esetekben, amikor a bank több kisebb ügyletet kíván hitelcsomag keretében finanszírozni.

A *Belső ellenőrzés* feladata megvizsgálni és kiértékelni a belső kontroll- és ellenőrzési rendszerek és folyamatok megfelelő alkalmazását és hatékonyságát, de hatáskörébe tartozik a Nemzetközi Fizetések Bankja (BIS) által összeállított iránymutatások alapján kialakított *belső ellenőrzési keretszabályzat* bevezetése és gondozása is. A Belső ellenőrzés kockázatkezelői megközelítésben, 2-5 éves ciklusokban vizsgálja és teszteli folyamatosan a legfontosabb banki, informatikai és ügyviteli területeken megvalósuló kontrollt.

A bank csaláselleni politikájával összhangban az EBB munkatársaitól és üzletfeleitől elvárható, hogy az EBB tevékenységével és műveleteivel összefüggésben a legmagasabb szintű feddhetetlenséget és hatékonyságot képviseljék. Az EBB a zéró tolerancia elvét követi a tevékenységével, vagy ügyleteivel összefügg-

gésben felmerülő csalások és visszaélések, korrupció, összejátszás és kényszer (ún. „tiltott gyakorlat”) alkalmazásával, illetve a pénzmosással és a terrorizmus finanszírozásával szemben. A tiltott gyakorlat esetleges alkalmazásával kapcsolatos hitelt érdemlő állításokat a *Vizsgálati egységi* vizsgálja ki. Rendszeres vizsgálati tevékenysége mellett ez a szervezeti egység szervezte 2007-ben az EBB csaláselleni politikájával kapcsolatos nyilvános konzultációs folyamatot.

Megfeleltetés

A *Törvényességi főellenőr irodája* (OCCO) feladata arról gondoskodni, hogy a bank és tisztviselői betartsák a vonatkozó törvényeket, jogszabályokat, magatartási szabályzatokat és a megfelelő gyakorlatra vonatkozó előírásokat, valamint elsőként észlelni és megakadályozni az etikus és feddhetetlen magatartásra vonatkozó szabályok megszegésére tett kísérleteket. Hatáskörébe tartozik továbbá a bank új szabályzatainak, eljárásainak, termékeinek és tervezett műveleteinek előzetes törvényességi kontrollja, de figyelemmel kíséri az offshore hittelezési és forrásszerzési műveleteket is.

2007-ben a Törvényességi főellenőr a Humán erőforrás főosztállyal (HR) közösen kezdeményezte az esetleges visszaélések nyilvánosságra hozatalát („whistle blowing”) szabályozó banki politikák és folyamatok felülvizsgálatát. A kezdeményezés részben válaszként született azokra a kérésekre és egy, e kérdéskört szabályozó belső irányelvre vonatkozó igényekre, amelyeket több nem kormányzati szerv fogalmazott meg a bank csaláselleni politikájának nyilvános konzultációja során. Alkalmazottai részére az EBB ún. tudatosságépítő előadásokat szervezett, és külön munkacsoport alakult a vonatkozó politikák és folyamatok kidolgozására.

A témával foglalkozó első szemináriumot „A pénzmosás elleni küzdelem és a pénzmosás megelőzésével kapcsolatos nemzetközi normák alkalmazása” címen a bank 2007. novemberben, a kameruni

Fejlesztési bankok közös felépítése a jobb cégirányítási elvekért és gyakorlatért

Cégirányítási szempontból 2007 egyik legkiemelkedőbb eseménye egy nyilatkozat aláírása volt („Cégirányítási elvek és gyakorlat közelítése a feltörekvő gazdaságokban”), melyre októberben került sor Washingtonban. A közös nyilatkozatot aláíró 31 vezető fejlesztési pénzügyintézet hitet tett amellett, hogy a feltörekvő gazdaságok fenntartható fejlődését támogató programjaikban előkelő helyet biztosítanak a gondos cégirányítás elvei és gyakorlata terjesztésének. A kezdeményezés rávilágít arra, milyen fontos szerep játszik a jó cégirányítás abban, hogy a feltörekvő gazdaságok vállalatai jobb nemzetközi pénzforrásokhoz jussanak.

A nyilatkozat aláírásával az EBB elismerte a gondos cégirányítási gyakorlat fenntartható gazdasági fejlődésben betöltött kiemelkedő szerepét, és méltányolta a fejlesztési pénzügyintézetek kiemelkedő szerepvállalását ezen értékek terjesztésében a feltörekvő gazdaságok magán- és közszféráiban egyaránt.

Doualában rendezte egy, a szubrégió több országában jelen lévő nagyobb afrikai bankcsoport számára. A bank operatív szervezeti egységei és a Törvényességi főellenőr hivatala által közösen életre hívott kezdeményezés már az EBB és a szóban forgó bankcsoport közötti első kapcsolatfelvétel során formálódott, majd végül technikai segítségnyújtás formájában valósult meg azzal a céllal, hogy hatékonyabbá tegye az afrikai bankcsoport irányítási módszereit, valamint megismertesse és életbe léptesse

a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni közdelem eszközeit. A kezdeményezés kiemelt célja volt még, hogy a tapasztalatcserét ösztönözve igazi hozzáadott értéket nyújtson a résztvevőknek, meszszenenően figyelembe véve a közép-afrikai helyi viszonyokat és jogi kereteket. A szemináriumon végül mintegy hatvan helyi felsővezető vett részt, köztük vezérigazgatók, fiókvezetők, audit és törvényességi ellenőri osztályvezetők.

A bankhoz eljuttatott panaszok kivizsgálása 2007-ben

Az európai polgároknak és civil szervezeteknek a bank tevékenységével kapcsolatban megfogalmazott aggodalmaikkal, panaszaikkal az Európai Beruházási Bank külön e célra létrehozott szervezeti egysége, a *Panasziroda* (CO) foglalkozik. A Titkárság-vezető közvetlen irányítása alatt működő Panasz-iroda központi pont a panaszok kivizsgálásában és strukturált kezelésében, mely a gyors és proaktív panaszkezelésen túl a vizsgálati eredmények külső és belső kommunikálásáért is felel. A panaszok kivizsgálásakor a hangsúly az egyeztetésen és az érintett felek számára megnyugtató megoldásokat előtérbe helyező problémakezelésen van.

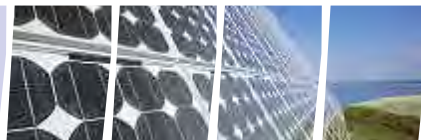
Az esetleges hivatali visszasságokkal ugyancsak a Panasziroda foglalkozik. Hivatali visszasságról beszélhetünk akkor, ha a bank a vonatkozó jogszabályokkal ellentétesen cselekszik, nem a „megfelelő igazgatás elvének” megfelelően jár el, vagy emberi jogokat sért. A megfelelő igazgatás elvével ellentétes eljárásra az európai ombudsman az alábbi példákat hozza: adminisztratív szabálytalanságok, méltánytalanság, hátrányos megkülönböztetés, hatalommal való visszaélés, válaszadás elmulasztása, tájékoztatás jogtalan megtagadása és indokolatlan késedelem. 2007-ben a Panasziroda 27 közvetlenül az EBB-nek benyújtott panasszal foglalkozott, illetve négy olyan panaszt bíralt el, amely az európai ombudsman hivatalán keresztül érkezett. A panaszok nagy része a bank által finanszírozott beruházások környezeti hatásaival volt kapcsolatban.

Az EBB üdvözli az európai ombudsman és a bank közötti együttműködés szorosabbra fűzéséről 2007-ben született döntést. A két intézmény közötti egyetértési nyilatkozat előkészítés alatt áll és várhatóan 2008 elején kerül aláírásra. A nyilatkozat a felek közötti szorosabb együttműködés alapját képező elveket és folyamatokat vázolja majd fel.

Az Európai Beruházási Alap tevékenysége és irányítása

Mint a bank beruházási és garanciavállalási politikájának központi végrehajtó szerve, az EBB fiókinstéményeként működő Európai Beruházási Alap egyik fontos küldetése, hogy – saját működésével is példát mutatva – aktív szerepet vállaljon a jó és etikus cég-irányítás elveinek és gyakorlatának elterjesztésében üzleti partnerei körében, valamint a gyakorlati megvalósítás nyomon követésében. A bankhoz hasonlóan az EBA is a szokásos megkötéseket alkalmazza a beruházások támogatása során, és nem finanszíroz például a fegyverkereskedelemből, a dohányiparhoz, az emberi klónozáshoz köthető projekteket, orvosi etikai kérdésekben és géntechnológiával módosított szervezetekkel kapcsolatban pedig szigorú ellenőrzést alkalmaz. Az ellenőrzéseket az EBA-n belül létrehozott független törvényességi ellenőrző szerv kíséri figyelemmel.

Az EBA is nyilvánosságra hozta saját *Társadalmi felelősségvállalási nyilatkozatát*. Az alap társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos politikája az EBB által követett irányelvek alapján készült. Önálló jogi személyiségként az EBA az EBB-től teljesen független szerződéses jogviszonyban alkalmazza tisztségviselőit, bár a munkavállalás feltételei a banknál dolgozókéhoz igen hasonlóak. Ugyancsak az EBB-nél alkalmazott elveket tükrözi az EBA *Emberséges munkahelyért kódexe*, ahogy *Magatartási szabályzata* is az EBB hasonló szabályzatának mintájára készült. Az EBA társadalmi felelősségvállalási politikájáért, magatartási és egyéb szabályzataiért ugyancsak a 2005-ben megalakult *Törvényességi ellenőri osztály* felel.

Ökológiai lábnyom és felelős működés

Az EBB ökológiai lábnyoma az a környezetterhelés, amely elsősorban a működése során elhasznált anyagok és előálló hulladékok révén keletkezik. A 2007-ben megerősített belső környezetgazdálkodási rendszer ezért a gondos, felelősségteljes „belső gazdálkodási” gyakorlat kialakítását tűzte ki célul.

Az EBB elkötelezte magát a tevékenysége által az éghajlatot terhelő környezeti hatások csökkentése mellett és vállalta, hogy 2020-ig 20–30%-kal csökkenti saját közvetlen szén-dioxid-kibocsátását. Közvetlen környezetterhelését a bank az üvegházhatást okozó gázok elszámolásával kapcsolatos nemzetközi kezdeményezés, a Greenhouse Gas (GHG) Protocol Initiative ajánlásai alapján méri, illetve kíséri figyelemmel. A bank meghatározta a szénlábnyomára és ezzel kapcsolatos felelősségvállalására vonatkozó elfogadható maximális értékeket és életbe léptette mindazon intézkedéseket, amelyek révén a közvetlen kibocsátás fokozatosan csökkenthető.

Az EBB 2007-ben döntött arról, hogy saját fogyasztását a jövőben kizárólag 100%-ban megújuló erőforrások (víz-, szélenergia és biomassa) révén előállított áramból fedezi. A közvetlen kibocsátás csökkentésére irányuló egyéb intézkedések leginkább a tiszta és tömegközlekedési formák használatának ösztönzésére, az energiafogyasztás visszaszorítására, a jobb hulladékkezelésre és újrahasznosításra

vonakoztak. A kitűzött célok teljesítése érdekében a bank folyamatosan figyeli a kibocsátási szinteket és amennyiben szükséges, azonnal megteszi a korrekciós lépéseket. Fennmaradó kibocsátását az EBB minőségi szénegység-vásárlással ellensúlyozza.

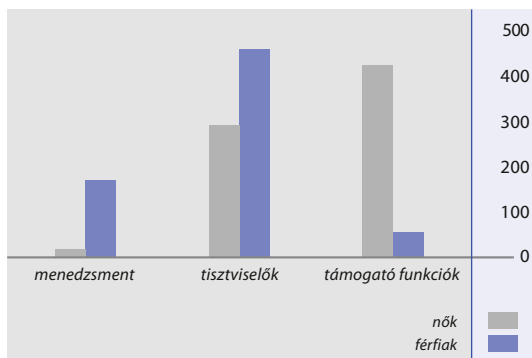
A bank ezen felül belső kommunikációs tervet dolgozott ki, melynek keretében külső és banki előadók bővítik az alkalmazottak környezeti kérdésekkel, az éghajlatváltozás hatásaival, és a javasolt intézkedések súlyával kapcsolatos ismereteit.

Munkáltatói felelősség

A nagyobb pénzintézetekhez hasonlóan a bank is jelentős változások előtt áll mind ügyviteli, mind emberierőforrás-oldalról. A bank emberierőforrás-stratégiáját e kihívásoknak megfelelően 2007-ben újrafogalmazták, a prioritásokat átgondolták. A változásokat és az adminisztratív szolgáltatások minőségének fenntartását szem előtt tartó új stratégia három pilléren nyugszik: törekvés a kiválóságra a munkaerő-felvétel során, a munkavállalók motiválása és életpálya-fejlődésük támogatása, valamint a munkahelyi jólét, egészség és biztonság erősítése.

A multikulturális, nemzetközi környezetben dolgozó munkavállalók sokszor aránytalanul jobban ki vannak téve a magánéletüket érintő elkerülhetetlen események hatásainak. Ilyen körülmények között ugyanis sokszor nem, vagy csak részben állnak rendelkezésükre azok az informális hálózatok, ahova az emberek napi gyakorlati tanácsokért fordulhatnak. Hogy ezek az események ne válhassanak zavaró tényezőkké, a Humán erőforrás főosztály ún. *munkavállalói tanácsadási programot* indított

Az EBB aktív munkavállalói kategória szerinti bontásban, 2007. december 31-én

a banki dolgozók és családjaik számára. A külső szolgáltató által működtetett, 2007 szeptemberében indult program keretében a bank munkatársai magánéleti, kapcsolati, érzelmi, vagy munkahelyi problémákkal kapcsolatban kérhetik tanácsadók segítségét, de a szolgáltató olyan gyakorlati, életvezetési kérdésekben is segít, mint például a családi élet, szenvedélybetegségek, jogi, pénzügyi vagy lakhatási kérdések, stb. A szolgáltatás telefonon érhető el, súlyosabb problémák esetén ugyanakkor egyeztetés után személyes beszélgetésre is lehetőség van. A szolgáltatás szigorúan bizalmas, sőt, igény esetén teljesen anonim.

tos tárgyalásoknak, valamint részt vesznek a bank saját nyugdíjrendszerének átalakításában is.

Általánosságban a bank rendszeresen kikéri az érdekképviselői szerv véleményét a munkavállalók elégedettségére kiható kérdésekben, akár az Emberi erőforrás főosztály vezetőivel folytatott havi találkozóknál, akár ad hoc bizottsági ülések, vagy külön egyeztetések során. Az érdekképviselői megbízottak így részt vettek az EBB külső képviselői irodáin dolgozó munkatársak munkakörülményeinek áttekintésében is, és számos ötlettel segítették a bank környezetgazdálkodási csoportjának munkáját az EBB szénlábnymának mérséklésével kapcsolatban.

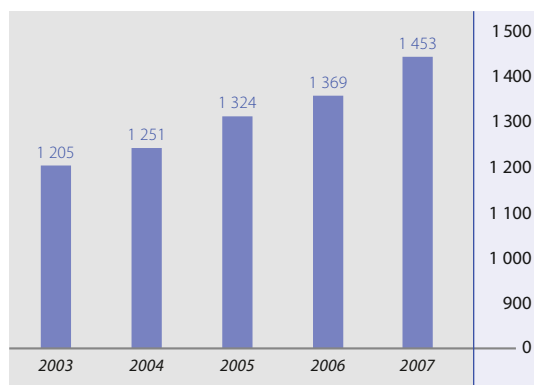
Munkavállalói érdekképviselő

A bank munkavállalóit érintő kérdések általánosságban a *Humán erőforrás főosztály* és az érdekképviselői megbízottak közötti rendszeres tárgyalások hatáskörébe tartoznak, a konkrét kérdésekkel munkacsoportok és vegyes bizottságok foglalkoznak. A bank új *Munkavállalói érdekképviselői testülete* 2007. márciusban, választás útján alakult. Az érdekképviselői megbízottak aktív részesei az alkalmazotti juttatásokat és egyéni teljesítményértékelési rendszert érintő reform megvalósításával kapcsola-

Esélyegyenlőség

Az *Esélyegyenlőségi vegyes bizottság* (COPEC) feladata felügyelni az esélyegyenlőség érvényesülését biztosító banki politika végrehajtását mind a munkavállalók életpálya-fejlődése, felvétele és továbbképzése, mind a szociális jóléti szolgáltatások tekintetében. A nemek közötti egyenlőség kérdéseivel kapcsolatos 2006-os vizsgálatot követően a bank a globális tendenciákkal összhangban igyekezett nézőpontját kitágítani, és a kizárólagosan „nemközpontú” megközelítés helyett a nemek közötti egyenlőséget és a sokszínűséget egyaránt szem előtt tartó koncepció irányába mozdult el. Ez a megközelítés jobban szolgálja a bank új működési stratégiájának megvalósítását, mely arra ösztönzi a bankot, hogy a hagyományos „kényelmi övezetekből” elmozdulva szélesítse az egyes állásokra pályázatható jelöltek körét, a szolgáltatások ellátásának nem hagyományos módjait kutassa, és új készségeket térképezzen fel. Az egyenlőség és sokszínűség, sokoldalúság alapvető értékek az üzleti életben, de a bank társadalmi és erkölcsi felelősségvállalása is ezeken az elveken nyugszik. 2007-ben a bank megkezdte az EBB-csoportnál alkalmazandó, a nemi egyenlőség és sokszínűség („Gender and Diversity”) kérdéseivel foglalkozó új stratégia, cselekvési terv és monitoringrendszer alapjainak kidolgozását.

Az EBB alkalmazottai

Az EBB igazgatási szervei

Az Igazgatási Bizottság

Az Európai Beruházási Bank **Kormányzótanácsának** tagjai a 27 tagállam által kijelölt miniszterek, általában a tagországok pénzügyminiszterei. A Kormányzótanács feladata a hitelpolitikai irányelvek lefektetése, a bank éves jelentésének és vagyonmérlegének jóváhagyása, valamint döntés az Európai Unió területén kívüli finanszírozási ügyletekben való banki részvételről és a tőkeemelésről. Hatáskörébe tartozik továbbá az Igazgatótanács, az Igazgatási Bizottság és a Számvizsgáló Bizottság tagjainak kinevezése is.

Az **Igazgatótanács** kizárólagos hatáskörben dönt a bank hiteleiről, garanciavállalásairól és értékpapír-kibocsátásairól. A bank irányítószerveként az Igazgatótanács feladata gondoskodni arról, hogy az EBB vezetése és működése mindenkor a Római Szerződéssel és az alapokmánnyal, valamint a Kormányzótanács által rögzített általános irányelvekkel összhangban álljon. A kizárólag a banknak felelős igazgatótanács tagokat a Kormányzótanács nevezi ki öt éves, megújítható időszakra, a tagországok jelölései alapján.

Az Igazgatótanács 28 igazgatói tagból áll, a tagországok egy-egy igazgatót, az Európai Bizottság pedig egy igazgatót jelölhet. Az Igazgatótanács

18 póttaggal működik, egyes póttagokat meghatározott tagország-csoportok együtt jelölhetnek.

A tanács által lefedett szakterületek bővítése érdekében az Igazgatótanács maximum hat fő további szakértőt vonhat be a tanács munkájába (három főt rendes, három főt pedig póttagként), akik tanácsadói minőségben, de szavazati jog nélkül vehetnek részt a tanács ülésein.

Az Igazgatótanács határozatait legalább a szavazásra jogosult tagok egyharmados, illetve a jegyzett tőke 50%-os többségével hozza.

Az **Igazgatási Bizottság** a bank állandó testületként működő végrehajtó szerve. A bizottságnak kilenc tagja van. A bank elnöke alá rendelt és az Igazgatótanács felügyelete mellett működő Igazgatási Bizottság feladata a bank napi irányítása, határozati javaslatok előkészítése az Igazgatótanács részére, valamint az Igazgatótanács határozatainak végrehajtása. Az Igazgatási Bizottság üléseit a bank elnöke vezeti. Az Igazgatási Bizottság tagjai kizárólag a banknak tartoznak felelősséggel. A tagokat az Igazgatótanács ajánlásai alapján a Kormányzótanács nevezi ki hat éves megújítható időszakra.

A három testület működését a bank alapokmánya és eljárási szabályzata szabályozza. A bank igazgatási szerveinek összetétele, a testületek tagjainak életrajza, valamint juttatásaikról szóló további információk, rendszeresen frissítve, a bank honlapján olvashatók: www.eib.org.

A Számvizsgáló Bizottság

A bank alapokmánya értelmében a bank elnöke egyben az Igazgatótanács elnöke is.

A közvetlenül a Kormányzótanács alá rendelt, független testületként működő **Számvizsgáló Bizottság** feladata ellenőrizni, hogy a bank ügyleteit mindenkor megfelelő módon bonyolítja, illetve számláit megfelelően vezeti. A Számvizsgáló Bizottság – az igazgatótanácsi jóváhagyással egy időben – nyilatkozatot ad ki a bank pénzügyi kimutatásairól. A Szám-

vizsgáló Bizottság előző évi tevékenységéről készült beszámolókat a Kormányzótanács az Igazgatótanács éves jelentésével együtt kapja kézhez.

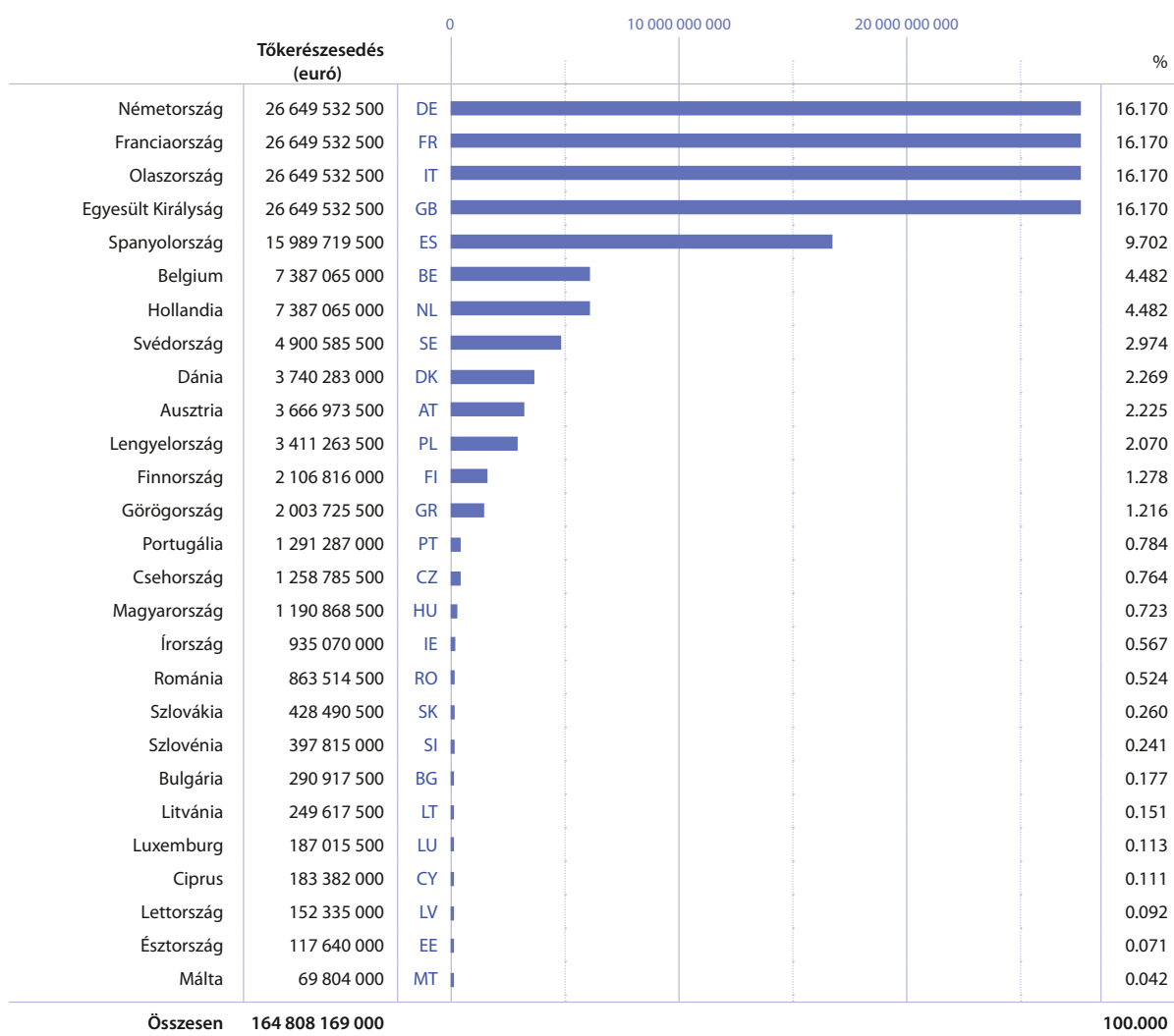
A Számvizsgáló Bizottság három állandó tagból és három megfigyelőből áll, akiket a Kormányzótanács nevez ki hároméves időszakra.

A bank alaptőkéje: Egy-egy tagország részesedését a bank alaptőkéjében az országnak az európai uniós átlaghoz mért (bruttó hazai termékben kifejezett és a csatlakozás időpontjában vizsgált) gazdasági súlya szerint kell meghatározni. Bulgária és Románia 2007. január 1-jei csatlakozásával az EBB alapokmánya mind a bank jegyzett tőkéje, mind irányítása tekintetében módosult. Az alapokmány értelmében a bank hitelezési összkötelezettségvállalása értékben nem haladhatja meg az alaptőke két és félszeresét.

A bank jegyzett tőkéje meghaladja a 164,8 milliárd eurót.

Az EBB tőkeszerkezete 2007. január 1-jén

Az EBB Igazgatási Bizottsága

Az Igazgatási Bizottság tagjai, felelősségi körök
a 2008. június 1-jei állapot szerint

Philippe MAYSTADT

A bank és az Igazgatótanács elnöke

Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ

Alelnök

Torsten GERSFELT

Alelnök

Simon BROOKS

Alelnök

Carlos DA SILVA COSTA

Alelnök

Matthias KOLLATZ-AHNEN

Alelnök

Eva SREJBER

Alelnök

Marta GAJECKA

Alelnök

Dario SCANNAPIECO

Alelnök

Philippe MAYSTADT, a bank és az Igazgatótanács elnöke

- ⇒ Általános stratégiai kérdések
- ⇒ Szervezeti kérdések, kapcsolattartás más európai intézményekkel
- ⇒ Az Általános felügyeleti igazgató, a Pénzügyi kontroller és a Törvényességi főellenőr közvetlen felettese
- ⇒ Humán erőforrás
- ⇒ Belső kommunikáció
- ⇒ Esélyegyenlőségi politika, az Esélyegyenlőségi vegyes bizottság (COPEC) elnöke
- ⇒ Az EBA Igazgatótanácsának elnöke
- ⇒ A költségvetési bizottság elnöke

Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ, alelnök

- ⇒ Finanszírozási műveletek Franciaországban és a földközi-tengeri partnerországokban
- ⇒ Kkv-finanszírozási műveletek
- ⇒ Banki partnerségi kapcsolatok
- ⇒ Külső kommunikáció
- ⇒ Átlátható működés és tájékoztatáspolitikai
- ⇒ Kapcsolattartás a civil szervezetekkel
- ⇒ Az EBA Igazgatótanácsának tagja

Torsten GERSFELT, alelnök

- ⇒ Finanszírozási műveletek Hollandiában, Dániában, Írországon, az akcs-országokban és Dél-Afrikában
- ⇒ Energetikai kérdések
- ⇒ Ágazati, gazdasági és pénzügyi tanulmányok
- ⇒ Az EBB művészeti bizottságának elnöke

Simon BROOKS, alelnök

- ⇒ Finanszírozási műveletek az Egyesült Királyságban
- ⇒ Környezetvédelem
- ⇒ Belső ellenőrzés, független könyvvizsgálók, kapcsolattartás a Számvizsgáló Bizottsággal
- ⇒ Törvényességi ellenőrzés
- ⇒ Kapcsolattartás az Európai Számvizsgálókkal
- ⇒ Kapcsolattartás az Európai Csaláselleni Hivatallal (OLAF) és az európai ombudsmannal
- ⇒ Létesítménygazdálkodás, munkakörülmények és logisztikai kérdések

Carlos DA SILVA COSTA, alelnök

- ⇒ Finanszírozási műveletek Spanyolországban, Belgiumban, Portugáliában, Luxemburgban, Ázsiában és Latin-Amerikában
- ⇒ Jogi ügyek (a bank működését és termékeit érintő kérdésekben)
- ⇒ Forrásbevonás
- ⇒ Az EBB művészeti bizottságának tagja

Matthias KOLLATZ-AHNEN, alelnök

- ⇒ Finanszírozási műveletek Németországban, Ausztriában, Romániában, valamint Horvátországban és Törökországban
- ⇒ Gazdasági és szociális kohézió, konvergencia
- ⇒ JASPERS-kezdemenyezés (Európai régiók beruházásait támogató közös program)
- ⇒ Kockázatkezelés: hitelkockázatok, piaci kockázatok és működési kockázatok
- ⇒ Az EBB szponzorálási bizottságának tagja

Eva SREJBER, alelnök

- ⇒ Finanszírozási műveletek Svédországban, Finnországban, Litvániában, Lettországon, Észtországon, a keleti szomszédos államokban, Oroszországban és az EFTA-országokban
- ⇒ I2i-program (a lisszaboni stratégia végrehajtása), kockázatmegosztásos pénzügyi mechanizmus (RSFF)
- ⇒ Utólagos projektértékelések
- ⇒ Információs technológiák
- ⇒ Az EBB szponzorálási bizottságának elnöke

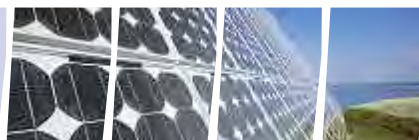
Marta GAJECKA, alelnök

- ⇒ Finanszírozási műveletek Lengyelországban, Csehországban, Magyarországon, Szlovákiában, Szlovéniában és Bulgáriában
- ⇒ Transzeurópai közlekedési és energetikai hálózatok
- ⇒ Társadalmi felelősségvállalás
- ⇒ Az EBRD kormányzótanácsának póttagja

Dario SCANNAPIECO, alelnök

- ⇒ Finanszírozási műveletek Olaszországban, Görögországban, Cipruson és Máltán, valamint a nyugat-balkáni térségben
- ⇒ Strukturált finanszírozási keret (SFF)
- ⇒ Költségvetés
- ⇒ Számvitel
- ⇒ Az EBRD kormányzótanácsának tagja

Szervezeti felépítés

► Főosztály

→ Osztály

Képviselői iroda

(a 2008. június 1-jei állapot szerint)

Titkárság és Jogi Igazgatóság

Alfonso QUEREJETA

Titkárságvezető és a Jogi Igazgatóság vezetője

Szervezeti kérdések

Dominique de CRAYENCOUR

Igazgató

- Guido PRUD'HOMME
- Ferdinand SASSEN

→ Igazgatási szervek, titkárság, protokoll

Hugo WOESTMANN

Igazgató

→ Nyelvi szolgálat

Kenneth PETERSEN

Jogi ügyletek

Közösségi ügyletek és pénzügyi műveletek; Európán kívüli finanszírozás jogi támogatása

Marc DUFRESNE

Jogi főigazgató-helyettes

- Jean-Philippe MINNAERT

Adatvédelmi biztos

→ Pénzügyi műveletek

Nicola BARR

Társigazgató

→ Szervezeti és személyzeti kérdések

Carlos GÓMEZ DE LA CRUZ

→ Földközi-tengeri térség (FEMIP), afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (beruházási keret), Latin-Amerika és Ázsia

Regan WYLIE-OTTE

Társigazgató

Finanszírozás Európában

Gerhard HÜTZ

Igazgató

- Gian Domenico SPOTA

→ Ügyvitelpolitika, új pénzügyi termékek

José María FERNÁNDEZ MARTÍN

→ Adriai-tenger, Délkelet-Európa

Manfredi TONCI OTTIERI

Társigazgató

→ Egyesült Királyság, Írország, balti országok, Dánia, Finnország, Svédország, EFTA-országok

Patrick Hugh CHAMBERLAIN

Társigazgató

→ Franciaország, Belgium, Hollandia, Luxemburg

Pierre ALBOUZE

→ Közép-Európa, Lengyelország, Oroszország, keleti szomszédos államok

...

→ Spanyolország, Portugália

Ignacio LACORZANA

- Maria SHAW-BARRAGAN

Stratégiai Igazgatóság

Rémy JACOB

Főigazgató

Pénzügyi kontroller és informatikai igazgató

- Luis BOTELLA MORALES

Igazgató

→ Pénzügyi ellenőrzés

Frank TASSONE

→ Forrásgazdálkodás és koordináció

Geneviève DEWULF

Stratégia és ügyviteli ellenőrzés

Jürgen MOEHRKE

Igazgató

- „Módszertani reformok és folyamatszervezés” munkacsoport

Theoharry GRAMMATIKOS

Társigazgató

- „IFRS” munkacsoport

Henricus SEERDEN

→ Gazdasági és pénzügyi tanulmányok

Éric PERÉE

Társigazgató

→ Költségvetés, analitika és partneri kapcsolatok

Janette FOSTER

→ Stratégia és folyamatok

Claudio PASQUI

→ Társadalmi felelősségvállalási politika

Felismino ALCARPE

Kommunikáció

Gill TUDOR

Igazgató, a bank szóvivője

→ Sajtóosztály

...

→ Tájékoztatás és civil társadalmi kapcsolatok

Yvonne BERGHORST

Információs irodák

Párizsi képviselői iroda

Henry MARTY-GAUQUIÉ

Igazgató

Londoni képviselői iroda

Adam McDONOUGH

Berlini képviselői iroda

Paul Gerd LÖSER

Római képviselői iroda

...

Madridi képviselői iroda

Mercedes SENDÍN DE CÁCERES

Brüsszeli képviselői iroda

Nicholas ANTONOVICS

Szervezeti felépítés

► Főosztály → Osztály Képviseleti iroda

(a 2008. június 1-jei állapot szerint)

► Információs technológia

Derek BARWISE
Igazgató

- Technológia és infrastruktúra
- ...
- Pénzügyi és hitelezési alkalmazások
Jean-Yves PIRNAY
- Ügyviteli és kockázatkezelési alkalmazások
Simon NORCROSS

► Létesítménygazdálkodás, logisztika és dokumentáció

Patricia TIBBELS
Igazgató

- „Új székház” munkacsoport
Enzo UNFER
- Létesítménygazdálkodás
Enzo UNFER (ad interim)
- Beszerzések és adminisztratív szolgáltatások
Gudrun LEITHMANN-FRÜH
- Dokumentáció és levéltár
- ...

Hitelezési Igazgatóság – EU-tagországok és tagjelölt országok

Thomas HACKETT
Igazgató

► Ügyviteli támogatás

Simon BARNES
Ügyviteli főkoordinátor

- Koordináció
Dietmar DUMLICH
 - Ann-Louise AKTIV VIMONT
- Informatikai rendszerek és alkalmazások
Thomas FAHRTMANN
- Hitelezési támogatás
Bruno DENIS

JESSICA

Eugenio LEANZA
• Gianni CARBONARO

► Az Európai Növekedési Programmal kapcsolatos eszközök

Thomas BARRETT
Főigazgató

- Transzeurópai hálózatok
Jukka LUUKKANEN
 - Ale Jan GERCAMA
- Tuddsalapú gazdaság (i2i-kezdemenyezés)
Heinz OLBERS
- Környezetvédelem, energetika és tanácsadói szolgáltatások
Christopher KNOWLES
Társigazgató
 - Andrew VINCE

► Nyugat-Európa

Laurent de MAUTORT
Igazgató

- I2i-ügyletek és vállalkozások
Robert SCHOFIELD
- Projektfinanszírozás
Cheryl FISHER
Társigazgató
- Állami szektor és közművek
Jean-Christophe CHALINE
- Projektmegvalósítás
Peter JACOBS

► Spanyolország, Portugália

Carlos GUILLE
Igazgató

- Spanyolország – infrastruktúrafejlesztés
Luca LAZZAROLI
- Spanyolország – bankok és vállalkozások
Fernando de la FUENTE
Társigazgató
 - Madridi képviseleti iroda
Angel FERRERO
- Portugália
Miguel MORGADO
 - Lisszaboni képviseleti iroda
Manuel NETO PINTO
- Projektmegvalósítás
Rui Artur MARTINS

► Közép-Európa

Joachim LINK
Igazgató

- Németország – Infrastruktúra, energetika és fejlesztési bankok
Peggy NYLUND GREEN
Társigazgató
- Németország – Bankok és vállalkozások
Anita FUERSTENBERG-LUCIUS
- Ausztria, Csehország, Magyarország, Szlovákia – Infrastruktúra és fejlesztési bankok
Jean VRLA
- Ausztria, Csehország, Magyarország, Szlovákia – Bankok és vállalkozások
Paolo MUNINI

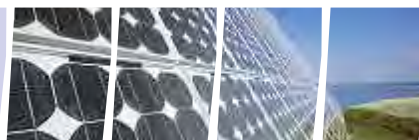
Bécsi képviseleti iroda
Emanuel MARAVIC
Director

► Adriai-tenger

Romualdo MASSA BERNUCCI
Igazgató

- Luigi MARCON
- Olaszország, Málta – infrastruktúrafejlesztés
Antonello RICCI
 - Flavio SCHIAVO CAMPO de GREGORIO
- Olaszország, Málta – bankok és vállalkozások
Marguerite McMAHON
- Szlovénia, Horvátország, nyugat-balkáni térség
Dominique COURBIN

Szervezeti felépítés

► Főosztály → Osztály Képviselői iroda

(a 2008. június 1-jei állapot szerint)

► Délkelet-Európa

Andreas VERYKIOS
Főigazgató-helyettes

- *Görögország*
Themistoklis KOUVARAKIS
 Athéni képviselői iroda
Fotini KOUTZOUKOU
- *Bulgária, Románia, Ciprus*
Cormac MURPHY
 Bukaresti képviselői iroda
Götz VON THADDEN
- *Törökország*
Franz-Josef VETTER
 - **Hakan LUCIUS**
 Ankarai képviselői iroda
 - ...
 - Isztambuli képviselői iroda
Alain TERRAILLON

► Balti-tenger

Tilman SEIBERT
Igazgató

- *Lengyelország*
Kim KREILGAARD
 Varsói képviselői iroda
Michał LUBIENIECKI
- *Balti államok, Dánia, Finnország, Svédország, EFTA-országok*
Michael O'HALLORAN
 Helsinki képviselői iroda
Jaani PIETIKAINEN

Hitelezési Igazgatóság – EU-tagországokon és tagjelölt országokon kívüli területek

Jean-Louis BIANCARELLI
Főigazgató

- **Matthias ZÖLLNER**
Vezetői tanácsadás éghajlatváltozással kapcsolatos ügyekben

- *Fejlesztésgazdaságtani tanácsadó szolgálat*
Daniel OTTOLENGHI
Fejlesztésméleti közgazdász
Társigazgató
 - **Bernard ZILLER**

► Európával szomszédos államok és partnerországok

Claudio CORTESE
Igazgató

- **Alain NADEAU**

- *Maghreb-országok*
Bernard GORDON
 - Rabati képviselői iroda
René PEREZ
 - Tuniszi képviselői iroda
Diederick ZAMBON

- *Közel-Kelet*
Javier GUTIÉRREZ DEGENÈVE

Kairói képviselői iroda
Jane MACPHERSON

- *Kelet-Európa, dél-kaukázusi térség és Oroszország*
Constantin SYNADINO
 - **Umberto DEL PANTA**

- *Speciális ügyletek*
Jean-Christophe LALOUX

► Afrikai, karibi és csendes-óceáni térség – beruházási keret

Martin CURWEN
Igazgató

- *Nyugat-Afrika és a Száhel-övezet*
Gustaaf HEIM
 Dakari képviselői iroda
Jack REVERSADE

- *Közép- és Kelet-Afrika*
Flavia PALANZA
Társigazgató
 Nairobi képviselői iroda
Carmelo COCUZZA

- *Dél-afrikai régió és az Indiai-óceán térsége*
Serge-Arno KLÜMPER
 - **Angela JENNI**
 Tshwanei (pretoriai) képviselői iroda
David WHITE

- *Karibi és csendes-óceáni térség*
David CRUSH
 Fort-de-france-i képviselői iroda
Anthony WHITEHOUSE
 Sydney-i képviselői iroda
Jean-Philippe DE JONG

- *Forrásgazdálkodás és üzletfejlesztés*
Tassilo HENDUS
Társigazgató
- *Portfoliókezelés, stratégia*
Catherine COLLIN

► Latin-Amerika és Ázsia

Francisco de PAULA COELHO
Igazgató

- *Latin-Amerika*
Alberto BARRAGAN
- *Ázsia*
Philippe SZYMCZAK

Ügyletmonitoring, adósságkezelés

Klaus TRÖMEL
Igazgató

- *Ügyfélmonitoring és teljesítmélelemzés*
Stefano BOTTANI
- *Adósságrendezés, pótlólagos finanszírozás, átcsoportosítás*
Volkmar BRUHN-LÉON

Szervezeti felépítés

► Főosztály

→ Osztály

🏢 Képviselői iroda

(a 2008. június 1-jei állapot szerint)

Pénzügyi Igazgatóság

Bertrand de MAZIÈRES
Főigazgató

→ *Koordináció és pénzügypolitika*
Éric LAMARCQ

► Tőkepiacok

Barbara BARGAGLI PETRUCCI
Igazgató

→ *Euróövezet*

Carlos FERREIRA DA SILVA
• **Aldo ROMANI**

→ *Európa (euróövezeten kívül), Afrika*
Richard TEICHMEISTER
• **Thomas SCHROEDER**

→ *Amerika, Ázsia, csendes-óceáni térség*
Eila KREIVI
• **Sandeep DHAWAN**

→ *Befektetői kapcsolatok és marketing*
Peter MUNRO

► Treasury

Anneli PESHKOFF
Igazgató

→ *Likviditásgazdálkodás*
Francis ZEGHERS
• **Timothy O'CONNELL**

→ *Eszköz-forrás gazdálkodás*
Jean-Dominique POTOCKI
• **Nicola SANTINI**

→ *Portfóliókezelés*
Paul ARTHUR

→ *Pénzügyi és tanácsadói szolgáltatások*
Guido BICHISAO

► Pénzügyi tervezés és bonyolítás

Elisabeth MATIZ
Igazgató

→ *Hitelezési háttér- és ügyviteli támogatás*
Ralph BAST

→ *Treasury-háttértámogatás*
Cynthia LAVALLÉ

→ *Forrásbevonás-háttértámogatás*
Antonio VIEIRA

→ *Rendszerek és folyamatszabályozás*
Lorenzo CICCHELLI

Projektigazgatóság

Grammatiki TSINGOU-PAPADOPETROU
Főigazgató

→ *Fenntartható fejlődés*
Peter CARTER
Társigazgató

• *Forrásgazdálkodás*
Béatrice LAURY

→ *Minőségirányítás*
Maj THEANDER

→ *Projektfejlesztés és végrehajtási támogatás*
Hugh GOLDSMITH

► Innovációs támogatások és versenyképesség-ösztönzés

Constantin CHRISTOFIDIS
Igazgató

→ *Termelői és ipari ágazatok (kutatás és fejlesztés)*
Gunnar MUENT

→ *Információs és kommunikációs technológiák, e-gazdaság*
Harald GRUBER

→ *Humántőke-fejlesztés*
John DAVIS
• **Maria Luisa FERREIRA**

→ *Szolgáltatási szektor és kkv-k, agrozdaság (bioüzemanyagok)*
Hans-Harald JAHN
• **Pedro OCHOA**
• **Rüdiger SCHMIDT**
• **Campbell THOMSON**

► Közlekedés és energetika

Christopher HURST
Igazgató

• **Nigel HALL**

→ *Közút és vasút*
Matthew ARNDT

→ *Légi és vízi közlekedés*
José Luis ALFARO
Társigazgató
• **Klaus HEEGE**

→ *Energiatermelés és energiahálózatok*
François TREVoux
• **Heiko GEBHARDT**
• **Josef WELTERMANN**

→ *Energiahatékonyság és megújuló energiaforrások*
Juan ALARIO
Társigazgató

► Konvergencia és környezetvédelem

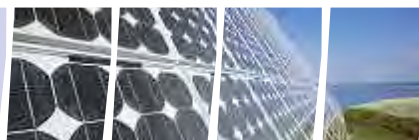
Guy CLAUSSE
Igazgató

→ *Vízgazdálkodás és környezetvédelem*
José FRADE
Igazgatóhelyettes
• **Michel DECKER**

→ *Hitelezési programok*
Eugenia KAZAMAKI-OTTERSTEN

→ *Tömegközlekedés és egyéb városi infrastruktúra*
Mateo TURRÓ CALVET
Társigazgató
• **Mario AYMERICH**

A szervezeti felépítés, az igazgatóságok és az ellenőrzési feladatokat ellátó szervezeti egységek vezetőinek élettrajza, valamint az EBB munkavállalóinak juttatásairól szóló legfrissebb információk az EBB honlapján olvashatók: www.bei.org

► Főosztály → Osztály Képviselői iroda

(a 2008. június 1-jei állapot szerint)

- *Fejlesztési programok, új kezdeményezések, szilárdhulladék-kezelés*
Stephen WRIGHT
 Társigazgató
- Eberhard GSCHWINDT
 - Philippe GUINET

► JASPERS

Patrick WALSH
 Igazgató

Agustin AURÍA
 Igazgatóhelyettes

- Bécsi iroda
Axel HÖRHAGER
- Bukaresti iroda
Nicos YIAMBIDES
- Varsói iroda
Michael MAJEWSKI

Kockázatkezelési Igazgatóság

Pierluigi GILIBERT
 Főigazgató

- *Koordináció és támogatás*
Juliette LENDARO
 • Pierre TYCHON

► Hitelkockázatok

Per JEDEFORS
 Igazgató

- *Vállalkozások, állami szektor, infrastruktúrafejlesztés*
Stuart ROWLANDS
 Társigazgató
- *Projektfinanszírozás és strukturált finanszírozási műveletek*
Paolo LOMBARDO
- *Pénzügyi és értékpapírosítási ügyletek*
Per de HAAS (megbízott)

► Pénzügyi és működési kockázatok

Alain GODARD
 Igazgató

- *Eszköz-forrás gazdálkodás és piacikockázat-kezelés*
Giancarlo SARDELLI
 • Vincent THUNUS
- *Származékos értékpapírok*
Luis GONZÁLEZ-PACHECO
- *Működési kockázatok*
Antonio ROCA IGLESIAS

Általános Felügyeleti Igazgatóság

Jan Willem van der KAAIJ
 Általános felügyeleti igazgató

- Vizsgálati egység
Siward de VRIES

- *Belső ellenőrzés*
Ciaran HOLLYWOOD

- *Műveletelemzés*
Alain SÈVE
 Társigazgató
- Gavin DUNNETT
 - Rainer SAERBECK
 - Werner SCHMIDT

Törvényességi Főellenőr – EBB-csoport

Konstantin J. ANDREOPOULOS
 Törvényességi főellenőr

- Francesco MANTEGAZZA
 Törvényességi főellenőr-helyettes

Humán erőforrás

Michel GRILLI
 Igazgató

- Jean-Philippe BIRCKEL
- *Adminisztráció és ügyviteli rendszerek*
 ...
 • Catherine ALBRECHT
- *Emberierőforrás-tervezés*
Luis GARRIDO
- *Belső kommunikáció*
Alain JAVEAU
- Barbara BALKE**
 Igazgatóhelyettes
- *Életpálya-fejlődés és szervezeti kérdések*
 ...
 • Ute PIEPER-SECKELMANN
- *Munkahelyi egészség, a munka és a magánélet egyensúlya*
René CHRISTENSEN

EBRD-igazgatótanács tag Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank

Terence BROWN
 Az EBB-t képviselő igazgatótanács tag

Walter CERNOIA
 Igazgatótanács póttag

Az EBA igazgatási szervei

Az Európai Beruházási Alapot három testület irányítja, illetve működteti:

- ⇒ a részvényesek (az EBB, az Európai Bizottság és 31 pénzügyintézet) közgyűlése, amely évente legalább egyszer összeül,
- ⇒ a hét igazgatói tagból és hét póttagból álló Igazgatótanács, mely az EBA ügyleteivel kapcsolatos legfelsőbb döntéshozó szerv, valamint
- ⇒ az EBA főigazgatója, aki az EBA irányításáért felel az alapokmány előírásai, valamint az Igazgatótanács iránymutatásai és rendelkezései szerint.

Az EBA számviteli kimutatásait a közgyűlés által kijelölt háromfős könyvvizsgáló bizottság, valamint független könyvvizsgálók ellenőrzik.

További részletek az alap igazgatási szerveiről (a testületek összetétele, tagjainak életrajza, javadalmazása) és szervezetről (az egyes szervezeti egységek felépítése, az igazgatók és főosztályvezetők életrajza, az alkalmazottak javadalmazása), rendszeresen frissítve, az EBA honlapján olvashatók: www.eif.org

Az EBA szervezeti felépítése, főbb tisztségviselők

2008. április 25-i állapot:

Főigazgató

Richard PELLY

Főigazgató-helyettes

Jean-Marie MAGNETTE

► JEREMIE

- Osztályvezető ⇒ Marc SCHUBLIN
- Osztályvezető-helyettes ⇒ Hubert COTTOGNI
- Fontosabb tisztségviselők ⇒ Alexander ANDÒ
- ⇒ Graham COPE

► Kockázatkezelés és monitoring

- Osztályvezető ⇒ Thomas MEYER
- Fontosabb tisztségviselők ⇒ Helmut KRAEMER-EIS
- ⇒ Pierre-Yves MATHONET

Titkárságvezető

Robert WAGENER

► Jogi ügyek

- Osztályvezető ⇒ Maria LEANDER

► Törvényességi ellenőrzés

- Osztályvezető ⇒ Jobst NEUSS

► Ügyvitel és finanszírozás

- Osztályvezető ⇒ Frédérique SCHEPENS
- Fontosabb tisztségviselők ⇒ Petra de BRUXELLES - emberi erőforrás
- ⇒ Marceline HENDRICK - számvitel
- ⇒ Delphine MUNRO - marketingkommunikáció
- ⇒ John PARK - információs és kommunikációs technológiák

Befektetési igazgató

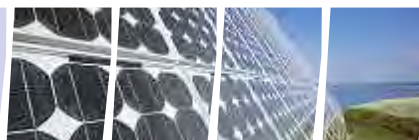
John A. HOLLOWAY

► Kockázati tőke-műveletek

- Osztályvezetők ⇒ Jean-Philippe BURCKLEN
- ⇒ Jacques DARCY
- Osztályvezető-helyettesek ⇒ Ulrich GRABENWARTER
- ⇒ Matthias UMMENHOFER
- Fontosabb tisztségviselők ⇒ David WALKER
- ⇒ Christine PANIER

► Garancia- és értékpapírosítási ügyletek

- Osztályvezető ⇒ Alessandro TAPPI
- Osztályvezető-helyettes ⇒ Christa KARIS
- Fontosabb tisztségviselők ⇒ Per-Erik ERIKSSON
- ⇒ Gunnar MAI

Az EBB-csoport támogatására jogosult beruházások

Bármely beruházás az **Európai Unióban** abban az esetben részesülhet az EBB-csoport finanszírozásában, ha hozzájárul valamelyik uniós célkitűzés megvalósításához az alábbiak közül:

- ⇒ a gazdasági és szociális kohézió erősítése: a kedvezőtlen helyzetű térségek gazdasági fel-emelkedését ösztönző beruházások ösztönzése valamennyi gazdasági ágazatban,
- ⇒ a tudásalapú és innovatív társadalom fejlődését szolgáló beruházások előmozdítása;
- ⇒ a humántőke-felhalmozás kulcsfontosságú összetevőiként megjelenő egészségügyi és ok-tatási infrastruktúra, illetve szolgáltatási színvonal javítása,
- ⇒ a közösségi érdekeket szolgáló közlekedési, szállítási, hírközlési és energetikai célú infra-strukturális hálózatok fejlesztése,
- ⇒ a környezeti értékek megőrzése, valamint az életminőség javítása,
- ⇒ az energiaellátás biztonságának növelése a belső erőforrások (ideértve a megújuló ener-giaforrások) hatékony felhasználása és az importforrások bővítése révén.

Az EBB-csoport a kis- és középvállalkozások fejlődéséhez a működésüket meghatározó gazda-sági környezet fejlesztésével igyekszik hozzájárulni:

- ⇒ az EBB közép- és hosszú lejáratú hitelkereteivel,
- ⇒ az EBA kockázattőke-műveleteivel, valamint
- ⇒ az EBA kkv-s követelésekre vállalt garanciái révén.

A **tagjelölt országokban és a partnerországokban** a bank részt vesz az Európai Unió fejlesztési és együttműködési politikáinak megvalósításában. A bank jelen van:

- ⇒ a tagjelölt és a várhatóan tagjelöltként fellépő délkelet-európai országokban, ahol a bank a Stabilitási Egyezmény célkitűzéseinek megvalósítását segíti hiteleivel, melyek az alapinf-rastruktúrák újjáépítésén túl és egyéb regionális projektek mellett a magánszektor fejlő-déséhez is hozzájárulnak,
- ⇒ a nem tagország földközi-tengeri államokban, ahol közreműködik az euro-mediterrán partnerség keretében kitűzött célok teljesítésében, a várhatóan 2010-re megvalósuló sza-badkereskedelmi térségre történő felkészülés jegyében,
- ⇒ az afrikai, karibi és csendes-óceáni (akcs-) országokban, Dél-Afrikában és az ún. tengeren-túli országokban és területeken, ahol a bank a közműhálózatok fejlesztését és a helyi ma-gánszektor fejlődését támogatja,
- ⇒ Ázsiában és Latin-Amerikában, ahol az Unió és az érintett országok számára egyaránt fon-tos beruházásokat támogat.

Az EBB-csoport címei

Európai Beruházási Bank

www.eib.org - info@eib.org

100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg

☎ (+352) 43 79 1
☎ (+352) 43 79 77 04

Képviseleti irodák:

Ausztria

Mattiellstraße 2-4
A-1040 Wien
☎ (+43-1) 505 36 76
☎ (+43-1) 505 36 74

Belgium

Rue de la loi 227 / Wetstraat 227
B-1040 Bruxelles / Brussel
☎ (+32-2) 235 00 70
☎ (+32-2) 230 58 27

Egyesült Királyság

2 Royal Exchange Buildings
London EC3V 3LF
☎ (+44) 20 73 75 96 60
☎ (+44) 20 73 75 96 99

Finnország

Fabianinkatu 34
PL 517 FI-00101 Helsinki
☎ (+358) 106 18 08 30
☎ (+358) 92 78 52 29

Franciaország

21, rue des Pyramides
F-75001 Paris
☎ (+33-1) 55 04 74 55
☎ (+33-1) 42 61 63 02

Görögország

1, Herodou Attikou & Vas. Sofias Ave
GR-106 74 Athens
☎ (+30-210) 68 24 517
☎ (+30-210) 68 24 520

Lengyelország

Plac Piłsudskiego 1
PL-00-078 Warszawa
☎ (+48-22) 310 05 00
☎ (+48-22) 310 05 01

Németország

Lennestraße 11
D-10785 Berlin
☎ (+49-30) 59 00 47 90
☎ (+49-30) 59 00 47 99

Olaszország

Via Sardegna 38
I-00187 Roma
☎ (+39) 06 47 19 1
☎ (+39) 06 42 87 34 38

Portugália

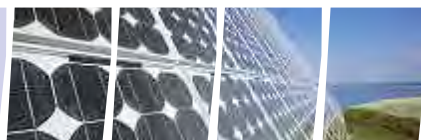
Avenida da Liberdade, 190-4° A
P-1250-147 Lisboa
☎ (+351) 213 42 89 89
☎ (+351) 213 47 04 87

Románia

Str. Jules Michelet 18-20
R-010463 București, Sector 1
☎ (+40-21) 208 64 00
☎ (+40-21) 317 90 90

Spanyolország

Calle José Ortega y Gasset, 29, 5°
E-28006 Madrid
☎ (+34) 914 31 13 40
☎ (+34) 914 31 13 83

Csendes-óceáni térség

Level 32, ABN AMRO Tower
88 Phillip Street
Sydney NSW 2000 Australia
☎ (+61-2) 82 11 05 36
✉ (+61-2) 82 11 05 38

Dél-Afrika

5 Greenpark Estates
27 George Storrar Drive
Groenkloof
0181 Tshwane (Pretoria)
☎ (+27-12) 425 04 60
✉ (+27-12) 425 04 70

Egyiptom

6, Boulous Hanna Street
Dokki, 12311 Giza
☎ (+20-2) 33 36 65 83
✉ (+20-2) 33 36 65 84

Karib-térség

1, Boulevard du Général de Gaulle
F-97200 Fort-de-France
☎ (+596) 596 74 73 10
✉ (+596) 596 56 18 33

Kenya

Africa Re Centre, 5th floor
Hospital Road, PO Box 40193
KE-00100 Nairobi
☎ (+254-20) 273 52 60
✉ (+254-20) 271 32 78

Marokkó

Riad Business Center
Aile sud, Immeuble S3, 4e étage
Boulevard Er-Riad
Rabat
☎ (+212) 37 56 54 60
✉ (+212) 37 56 53 93

Szenegál

3, rue du Docteur Roux
BP 6935, Dakar-Plateau
☎ (+221) 338 89 43 00
✉ (+221) 338 42 97 12

Tunézia

70, avenue Mohamed V
TN-1002 Tunis
☎ (+216) 71 28 02 22
✉ (+216) 71 28 09 98

Európai Beruházási Alap

www.eif.org - ✉ info@eif.org

43, avenue J.F. Kennedy
L-2968 Luxembourg

☎ (+352) 42 66 88 1
✉ (+352) 42 66 88 200

A kiadvány CD melléklete az EBB éves jelentésének három kötetét, a bank társadalmi felelősségvállalásról szóló 2007. évi beszámolóját, valamint a 2007-ben megjelent jelentősebb banki kiadványokat és dokumentumokat tartalmazza különböző nyelveken.

Az éves jelentés a bank honlapján, a www.eib.org/report címen is hozzáférhető.

Köszönet illeti az alábbi személyeket és intézményeket, amiért a jelentésben illusztrációként szereplő képeket az EBB rendelkezésére bocsátották:

Jp Laudanski, Vinci construction Grands Projets (EIB Building).

A jelentésben található többi kép és illusztráció az EBB grafikai műhelyéből származik.

urópai Beruházási Bank Csoport • Európai Beruházási Bank Csoport • Európai Beruházási Bank Csoport • Európai Beruházási Bank Csoport

ISBN 978-92-861-0722-1

9 789286 107221